

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 30. Juni 1493

[Liber XXXII.] De legatis et fidecommissis .iij.

[urn:nbn:de:bsz:31-319543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319543)

repetita. h. d. C. Op. j. de condi. z de. l. mulieri z ticio. So. dicit glo. ibi testator voluit repetere h no. vritas est qz ibi p ditione apponit post vtrunqz legatariu noiatu. ideo ad vtrunqz referf. h post vnuz noiatuz tm ideo ad illud tm referf. de hoc dixi in. l. mulieri. de condi. z demon. z in. l. iul. s. titu. i. C. Quero hic portio datur marcelle quid de alia portione. Respondeo illaz habebit iure accrescendi: vt. l. plane. s. si duobus. s. ti. i.

Lucius. Valet fideicommissum iniunctum de bonis comunicadis. h. d. facit. j. ad tre. l. lucius in prin.

Quattuor. Qui ratione coniunctio nis no admittit vt ipse admitti tanqz alius prohibet. h. d. dicit vt no. per Ep. in. l. i. C. de dolo.

Ex. s. sequenti.

Qualiter filia possit grauari in dote.

Filie. Filia pot grauari in dotez qtenus dos e vltra legitimaz. h. d. fm Dy. z Bar. syl. C. Op. qz mulier no possit grauari in dote: vt. l. mulier. s. cu pponeret. z. l. a filio in pn. j. ad tre. z. j. ad. l. fal. l. p filio. So. in fideico misso vniuersali no venit dos vt in cotrarijs. sed sp ar pot filia grauari vt h. qd itellige qten dos esset vltra legitimaz: qa in legitima nullum pstitit grauame: vt. l. qm in pntib. C. de inof. te. ita tenet Dy. z Bar. syl. in. q. qua disputauit. z Ep. C. de rei vx. ac. s. videam. It hoc intellige qm actio de dote no erat qstia filie. si eniz qstia esset no possit grauari nisi ei vltra relinquere z legatuz agnosceret: vt. l. ticia. s. qui in vita. s. e. facit. l. p filiu. j. ad. l. fal. C. Op. qz istud grauame qz frater stipulet dote no porrigat ad tps mrimo nij scdi: vt. l. cu p. s. p cert. s. e. So. hoc cotin git pp mora filie q nuqz voluit reuocare stipulatione vt h in tex. vel alr h p voluit stipulari dote ea decedere in mrimonio sine liberis pp qz videt velle qz frater heat dote quicunqz sine liberis decessit: sed in p rarijs voluit fratre stipulari dote simpliciter. z ideo non est hsimile voluisse mrimonio soluto z filia viuete fratre ad dote ad mitti ne als filia indotata remaneat. It sufficit qz filia semel paruisset voluntati defuncti vt ibi.

Filiu z filia. Pluribus post eoru vno mortuo alijs superstitibus statim competit fideicommissi petitio. h. d. Istam materiaz exami no in. l. heredes mei. s. cum ita. j. ad trebel. facit. l. lucius. s. gaio. e. ti.

Maritus. Iusta heredis ignoratia alienatione rei p fideicommissum relicte que subiacet restitutioni pfirmat. h. d. C. Op. res que subiacent restitutioni non possunt alienari. C. comunia de le. l. i. s. fin autē auaritie. z auē. res que. So. no potest alienari vt ibi. nisi fiat ignorati z ab ignorate iuste vt h no. per gl. i. l. qd a ita. s. si qz filiu i pn. mag. gl. j. ad tre. z p doc. i. d. l. i. s. fin at auaritie. C. cosa o le.

De legatis z fideicommissi. iij. Rubrica.

Querit glo. qre huc tractatu de legatis diuisit in tres libros. Bic vt in glo. z bene dicit. sed Ja. de are. dicit sic. in pmo tractauit de legatis i iunctis heredi. in secundo de iniunctis legatario. hic de iniunctis vtriqz z de significatiōe verborum que etiam satis placet. alij dicunt qz hoc fuit factum propter pollicitatem materie. quod glo. reprobat: quia cum sint libri distincti debet habere distinctas materias.

Incertus.

Dubius d statu suo p errorem facti vel iuris no pot testari. h. d. C. Op. de. l. ex militari. s. i. s. de testa. mili. z. l. aristo. s. de codicil. Rñ. qz hic dicit fallit in milite z veterano: vt in contrarijs. C. Op. s. de acqui. here. l. sed z si de sua. s. cum autez. So. ibi in aditione hereditatis h in testō cōdendo vbi requirit maior certitudo de cōditiōe psonē. quod dicit vt ibi dixi. C. Itz op. de. l. qz si dubites. de acq. here. So. ibi nulla pars dubij habebat impedire factionez testamenti h sic. quod dicit vt no. s. de testa. l. qui a latronib. l. de statu. z ibi dixi. C. Ultimo istud principiu facit ad. q. aliquis est incertus an sit iudex vel esse possit: an valeat sententia lata per eum. d. p in. l. sed z si de sua. de acqui. here. z in. l. multum. j. de condi. z demō.

Ex. s. sequenti.

Testamentu inualiduz qm recoualescat z qm non: ibi. Dubius timore. Et quot testes requant ad pb adu iudiciu noue voluntatis: ibi. Quero.

Si filius.

Dic est difficilis. s. z. h. d. Si testm ab initio deficit ppter defectu testantis ex noua voluntate no conualescit impedimento cessante: secus in codicil lis. h. d. C. Op. dicitur hic qz testm inualidum non cofirmat. cōtra in. l. qui ex liberis. s. testō. j. de secū. tab. z insti. qui. mo. te. infir. s. no tantu. So. hic testm ab initio fuit nullum. s. ibi ab initio fuit aliquod z in medio tēpōis deficit. z vltimo pot reassumere vires de iure pretorio quoniam res de facili ad sua natura redit. Ad hanc so. op. qz testm nullum ab initio qm qz cofirmat: vt. l. filio. s. de inui. testa. Dubius timore dicit qz qm qz testm deficit ex psona testantis. qm qz deficit ratione solēnitatis: qm qz deficit ratione here dis scripti. primo casu si quidem deficit rōne testantis: qa est intestabilis postea no recoualescit vt h. Si ho non est intestabilis: sed qa oneratus creditoribus no potest instituere seruos vel vsu rarius est: z sic no potest testari nisi prestita cautione. tunc cessante impedimēto voluntate testantis potest confirmari: vt. s. de here. insti. l. ei qui soluendo: vt dixi in. l. filio. de iniur. testa. vbi de vsurario dixi. Scōo casu dicit qdam est solēnitatis que respicit fauore publicu vt qz sint ibi. vij. testes rogati z filia. tūc si deficit testm ab initio no pot postea pfirmari. Ita no. in. l. non dubiu. C. de testa. Si ho solēnitatis respicit fauore certe p sone vt qz filius no ptereat: sed sit institutus vel exheredatus tūc potest pfirmari: vt. l. filio. s. de iniur. testa. z. l. si impubes in fi. j. de car. edic. et id qd dixi in pcedenti casu si solēnitatis deficit que respicit fauore publicu. fallit qm qz in alimentis que pfirmant cū solutione per cursum triēnij vt. l. i. C. de fideico. Item fallit in. l. in testō. j. de si deico. li. Tertio casu no pot pfirmari: qa in psona heredis tria tpa inspiciunt: vt. l. si alienuz. s. in cōneis. s. de here. insti. z insti. de here. qua. z dif. s. in cōneis. Fallit si institutus eet pditiona liter: vt. l. in tps. s. de here. insti. It hoc dicit si no valet testm no debent legata. ptra de. l. eam quam. C. de fideico. Dicit glo. fallit in casibus vt ibi no. Dicit h si durauerit voluntas post manumissionē qd in dubio. Rñ. non presumit durare nisi apparet aliquod iudiciu ex quo presuratur: vt. l. qui ex liberis. s. testō. j. de se. tabu. z. s. no tm. insti. q. mo. te. infir. z ita dicit glo. z Dy. z oēs doc. Hoc quod hic dicit videt ptra tex. z glo. s. de adop. l. si arrogator in prin. pme glo.

C Diuisit i tres. vide p Imo. in rubrica. de le/ ga. i.

d o r. an valeat sententia. Quid iuris de eo qui iurat se esse iudicem. vide bar. i. l. multum interest. j. de condi. indebi.

e C Si fili psumit durare. Et ex his bēa no. qn pupillus facit testm z postea efficitur adultus an testm reconualescat qd no. quid autē in filio fa. effecto sui iuris. vide bal. in. l. i. in. x. col. de sacrosanc. ec.

C Filie. p intellectu isti us. s. vide bal. in. l. qm nouella. i. iij. colū. C. de inof. te. z ibi sequit bar. h. z bar. i. l. cu pre. i. s. C. d. iur. do. z vi de bar. in. l. luti. s. maritum. j. ad trebel. ADDE bal. p. c. l. x. ij. l. i. z qz posui in. l. luti. s. marit. j. ad trebel.

b C Marit. z ad istu ter. vide qd no. decidit bal. in auē. et q. i. vi. col. C. de do. auc. iudi. pos. z i auē. res que in. i. no. C. de le. z ad istu ter. z ea qz ponit imo. h. vide eū in. l. cum qd a ita. s. fi qo. j. ad tre bella. z in. l. marcell. s. res qe. ti. z pau. de ca. i. l. i. s. fi. cōmunia de le ga. z pau. de ca. in cōsi. x.

C De legatis. iij. rub.

Recōna
testi
q̄s dica
durare i
eade volūta
adde no.
de dona.
ter viz. l.
si h status.
in prin. z ibi
lar.

Quero
quot. hic ad
de bar. in. l.
feruus. C. de
leg.

Hi q̄b.
adde bar. in
.l. filius. j. d
lega.

Et bene
Idē tenet z
bene in. l. le.
gatorum. h
alleg. z p di
gram glo. di
cit q̄ iudex
nō pōt mīr
tere i possi
tionē bono.

vbi impubes est adoptatus z postea factus sui iuris recōualefcit testm̄ suū. i. substitutio pupil- laris: z tñ impubes non pōt approbare. qd̄ dicemus. **De. z. A. Bar. syl. z. Ja. bu. in. l. cōtra. te. nent q̄ hoc qd̄ dicit hic q̄ dz apparere noue vo- luntatis indicū vey est in eo qui voluntatē ha- bere pōt: secus si voluntatē habere nō potest vt ibi. Quid enim si sui iuris efficeret tpe quo esset furiosus. Eerte s̄m predicta videt q̄ presuma- durare in eadē voluntate vt p̄firmarent legata: In cōtrariū facit iste tex. qui dicit q̄s nūc datū: sed nūc nō posset facere testm̄. ergo zc. dic si te- stamentū ab initio fuit aliquod z postea fuit ru- ptū: z tūc loquunt doc. q̄ p̄firmatio trahit ad tps testamenti quo erat habilis ad testādū. dixi in. l. qui ex liberis. §. testō p̄allegato. Sed si ab initio fuit validuz: tūc requirit q̄ sit habilis tpe quo decedit z ad illud tps trahit cōfirmatio vt hic. **Quero** quot testes requirant ad p̄bādū indicū noue volūtatē. **Glo. in. d. l. qui ex libe- ris. §. testō. dicit q̄nqz. z idē glo. in. l. i. C. de codicil. Cōtrariū nō. in. l. heredes palam. §. sed si notā. §. de testa. dic vt ibi dixi: z ibi p̄. **By. in. d. §. testō. Sed si requirunt q̄nqz testes certe tūc videt codicillari. qd̄ enim mirū si sit cōfirmatū. z eadē rōne si diceret q̄ septē testes p̄firmarent testm̄ seu esset de nouo testm̄ facere: vt. l. hac cō- sultissima. C. de testamentis. qd̄ enim impedit z sic in hac. l. nō videt differentia inter testm̄ z co- dicillum. sed est differentia in facto: q̄ ad cōfir- mationē codicilli requirit solēnitās testium. sed ad p̄firmationē testamenti nō. **Aduerte** si pone- remus istā nouā voluntatē esse totaliter declara- tam: q̄a torā primā voluntatē legeret corā testibz. tūc esset testm̄ de nouo facere si essent tes- tes sufficiētes z esset facere codicillos de nouo z hoc casu non loquitur hic. Sed si apparet indi- tiū voluntatis nō declarate dicēs ego feci testm̄ que s̄ba nō sunt dispositiua noue volūtatē: s̄z inducunt inditiū qd̄ durat in prima voluntate: quo casu codicilli cōfirmant. sed non cōfirmat testm̄ z in eo relicta. ratio q̄a in testō dz exprimi nomen heredis s̄m. l. iubemus. de test. hic autē non exprimitur nec dicit verba dispositiua. Si enim verba dispositiua proferret prius testamē- tum confirmaretur per. l. posthumus. §. si. §. de iniur. testa. z. l. querebatur. de testa. mili.******

Ex. §. sequenti.
Can qui gerit vices alterius possit deportare: ibi. **Dic** inuit. **Et** an si sit statutū q̄ capitaneus nō possit cognoscere de maleficio cōmissō ante tps finiti officij per tres menses z p̄tingat capi- taneū mori z filiū eius deputari ad cōplendum officium paternum: a quo tempore incipient ca- rere tres menses: ibi. **Et** per hoc.

Hi quibus. **Deportatus** a p̄fide pōt testari anteq̄ eius snia per principē p̄firmet: secus in deportato a p̄fecto p̄torio vel eo qui eius vice cognoscit. **b. d. C. Op. j. de interdi. z. rele. l. relegatoz in pn. Sol. aliud in relegatis: vt ibi. aliud in deporta- tis vt. b. C. Op. dicit hic q̄ preses puincie non pōt deportare. Cōtra: q̄a potest aiaduere in corpus: vt. l. illicitas. §. qui vniuersas. de offi. p̄- si. ergo per p̄ns potest deportare cū possit aiad- uertere qd̄ ē maius. **Dicit glo. dic vt ibi z bene. z per. By. in. c. cui licet. de regu. iur. li. vi. dicit in .l. relegatoz. §. i. de interdic. z. rele. ¶ Dic inuit q̄ qui gerit vicē alterius potest deportare. Cō- tra de. l. i. de offi. eius cui mā. est iur. z in auē. de coll. §. p̄hibemus. So. q̄nqz quis gerit vicē alte-****

rius ex mandato eiusdem tanq̄ delegatus eius vel vicarius eius: z tunc nō trāseunt ea que sunt meri z mixti imperij: vt. ll. cōtrariis. **Quandoqz** pars gerit vices alterius ex mandato impatoris vel vniuersitatis: vt q̄a potestas est mortuus. cō- mune puidit q̄ ille gerat eius vices: z tunc oīa que habebat ille cuius vicē gerit in eū trāseunt. vt hic. z ita loquitur titulus de officio eius qui vi- cem alterius iudi. gerit. **¶ Et** per hoc alio anno in ciuitate ista erat dubiū. decessit hic quidaz ca- pitaneus z cōmune prouidit q̄ eius filius debe- ret cōplere eius officiū. dubitat: q̄a hic est statu- tum q̄ capitaneus nō possit cognoscere de ma- leficio cōmissō ante tps finiti officij sui per tres menses. querebat an illi tres menses cōputaren- tur a die quo iste qui vices illius mortui gerit ce- pit gerere. vel a tpe quo incepit ille cuius vicem gerit cōputarent vt sic vel nūc de nouo incipiat z sit officiū per se vel sit vnū officiū vna cum offi- cio eius cuius vicē gerit. **Et** dixi q̄a vicē illius ge- rit esse vnū officiū cum paterno. z sic tps trium mensum incipit currere a tpe eius cuius vicem gerit vt hic. **Sed** cū sunt inspicienda verba sta- tuti vtrū de nouo dent officiū illi vel prorogent officiū primi: vt dicit in simili in. l. si vnus. §. pa- tus. de pac. dixi in. l. iij. circa prin. de dā. insec.

Sciendum. **Hunc. §. declara vt in glo.**

Illud. **Relictum** nominatim ab eo qui est in primo gradu non debet ab eo qui est in secundo si ad euz hereditas ptinet. **b. d. C. Oppo. de. l. si quis cū nullum secundo respondet. §. de codicil. glo. respondet z bene. C. Opponit. de. l. si ticio. §. in legatis. §. titu. l. Solu. vt ibi z plene distingit in. l. cum pater. §. cū estimaret. §. titulo. i.**

Ex. l. sequenti.
Can autentica ex causa habeat locum in lega- tis relictis a preterito vt debeantur. **Et** an clau- sula si non valet iure testamenti ptineat ad cām preteritionis vide in fi.

Ex filio. **Non** valet fideicōmissus quod relinquitur a preterito. **b. d. Glo. legit istam. l. pluri- bus modis. primo in matre que preterijt filium z extraneū instituit dicit q̄ legata non debent. C. Op. z videt q̄ relicta debeant a quolibet ve- niente abintestato: vt. §. l. proxi. §. sciendū. z. l. si quis cū nullum. §. de codi. ergo a preterito filio legata possunt deberi. **So. tenēdo** q̄ filius fuit a matre p̄teritus p̄terito habet pro exhereda- tione z sic per q̄relam testm̄ rescindit. quo casu legata repetita ab intestato nō debent: vt. l. ticia. §. de inof. te. **Ista** lec. nō videt bona: q̄a tex. di- cit: lz suus heres erit z tñ uir nō hz heredē. ergo zc. **¶ Preterea** innuit q̄ fideicōmissuz relictū a p̄terito als valet q̄n testm̄ per q̄relam nō rūpe retur qd̄ est falsuz: ut. j. dicit. vñ glo. legit in filio emācipato p̄terito a p̄re qui non pōt grauari in legatis z fideicō. ut. l. pe. C. de fideicō. z iō non debent legata ab intestato repetita. **Ista** lec. nō est s̄a: q̄a h dicit suus heres. **¶ Preterea** emā- cipatus p̄teritus hēret necesse uenire p̄tratab. z p̄stare legata liberis a parētibz. nō aut abinte- stato simplr succederet. q̄re gl. dicit q̄ p̄stituit nepotē z filiū p̄terijt z legata a nepotibz religt. ista legata nō ualēt: q̄a nō ualet testm̄. **Ista** lec. nō ē s̄a: q̄a nepos nō ē suus que p̄ p̄cedit. **Di- cit** glo. itelligo suus nō q̄ denoret suitatē: s̄z suf- ficit q̄ sit heres eius. sed ista lectura nō est uera: q̄a si legata eēt ab intestato repetita deberent**

rū existētuz
ēz territorū
z habet in. l.
cuz vnus in
§. scri. alias
secundo. de
bo. auc. iud.
possi.
¶ In cum
trāseunt. Ad
de pe. de an
cha. in. c. i. d
offi. vicarij.
z adde q̄ ba
bes in. l. i. j.
q̄s z a quo.

Partial text from the right margin, including fragments of legal commentary and references to other parts of the text.

a filio. quo casu seruantur. Adde bar. bal. z doc. in. l. pe. C. de fidei
c comif. z quod no. bal. in. l. i. C. de cotatab.
b C. ex. z glo. adde tex. z quod ibi dixi in. l. aurelius. j. de libe. leg.
c mulier. reprehenditur. Et q. ista glo. sit falsa tenet etiam bal. in. l.
d filium. xij. colum. C. famil. hercif.

d Si rem. Sed vtrum stare statuto q legatu de beat poni in memoriali/ bus ddebut poni legatu factu credi- tou. bal. di- xit q no i. l. si suo. s. de here. isti. qz no sut paria lucratiua ca pere vel sibi ta si amitte- re. fac. optie q ide dixit i. l. in suis. de li. z posthu. z quod dixit bar. i. l. i. C. de impo. lu- era. descrip- ti. q. q va- leat legatus factuz credi- tou. vid ali- quas rones no. z bal. i. l. i. r. col. v. s. n. u. g. d. C. d. fur. z vide i. l. si credito ri. z que ibi scripsi. s. ti. ij. C. d. 3. vide ibi agel. qui multa bona die in mate- ria. Et ad gl. hic. z in. d. l. no soluz ad de bar. in. l. veditois in fi. j. de v. ob. C. p. opf statutu. statu- tuz oi tpe et post sniaz pt allegari et fortit effectuz suuz. z aliqd dz addere iu ri coi. z p h vide qd pul chre dixit bar. in. l. ii. j. de vsur. z qd dixi in. l. i. i. i. s. abesse. de da. ifec. z ad ide vide bal. in. l. termina- to. C. d. fru. z li. z expen. z bar. i. d. l. no solum. et idem voluit bal. in. l. ppe randu. s. fin aut alterutri. C. de iudi. iudex autem ipse pot sup- plere statu- tum sicut le- geor. vt no. i. l. i. C. vt q defur aduo. z ibi bal. in pn. Et iudex an possit il- lud supplere postqz est co-

qre glo. dicit q pater filiu in ptae pterijt z ex- neu instituit: z a pterito legata reliqt si pterit' ta/ q suus dicit nullu no debent legata: s; qir rñde tur ad ptrarium. Rñdeo legata debent a quoli bet successore si sunt relicta ab intestato. Bicut quidam fideicommissum non potest relinqui. s. vt valeat ex testō: sed ab intestato pot. Alij dicūt z bene legata debent si sunt relicta ab eo que gra uare pot vt in ptrario. Sed si reliqt ab eo q non pot grauari vt a filio pterito. z tuc no debent a venientib' ab intestato vt h. Ex hoc qrit Dy. an aut. ex ca. heat locu in legatis relictis a pterito vt debeant. Et dicit q non: ga aut. ex ca. loquit qn legata sunt relicta simpliciter quo casu suan tur' per illam aut. Ratio qa heres potuit graua ri. sed qn sunt relicta a filio pterito q grauari no pot: tuc est pro no scriptu vt h. C. ultimo scias q qdam doc. s. Ray. de for. voluit dicere q illa clausula si no valet iure testamēti zc. no ptineat qn testm no valet rone pteritionis. de quo no. i. au. ex causa. z dicit esse casum hic: sed nil facit: qa h loquit qn legata noiatim sunt relicta a filio pterito quo casu no valēt: s; si sunt relicta simpli- citer: tuc bene valebūt z iam debent a filio pteri- to q succedit ab intestato: vt h dicit tex. z glo. Ex. l. sequenti.

C An ab eo cui donatur inter viuos possit fidei comissum relinqui.

¶ Mulier. Ab eo cui mortis ca donat vel relin- quif pot fideicommissum relinqui. h. d.

¶ Querit glo. dicit hic si donauit causa mortis qd si donauit inter viuos. Bicut glo. aut dona- uit inter viuos. ita q statim valuit donatio. z tuc no pot grauari iure fideicommissi vel vi pacti. aut no valuit statiz vt inter vi. z vt. tunc qdā dicunt q pot grauari sed ego ptra. ita dicit glo. Lerte ista glo. reprehendit' per Dy. qa est ptra casum l. s. titu. i. z per Pe. in. l. in dona. C. ad. l. falci.

¶ Quero modo qd si dos ad vxore vel maritu rediuit causa mortis. Dic vt in glo.

¶ Quando expense petunt actione ex testō pnt peti quicūqz. Et qd comodi afferat statutu q vi ctus victori condemnetur in expensis.

¶ Si rem. Licet legatus certe rei pure gatu' onere fideicommissi grauari. h. d. C. op. qn qs legat creditori qd dz recipere pure no va let legatu: vt. l. si creditori in fi. cu. l. se. s. de le. i. So. ibi in debitore qntitatis seu generis: h certe speciei vbi habet comodum traslationis dñij: lz glo. aliter no. insti. de legatis. s. ex cotrario. dixi in. l. si creditori. C. op. z vide q iste non heat comodu in expēsis: qa victus victori dz codēna ri in expensis: vt. l. pperandū. s. finaut. C. de iu di. So. dicit glo. pot esse q heres heat iustam cam litigandi: sed nunc no habuit iustā cam liti gandi. Itē qn petif res actione ex stipulatu: tuc dz iudex eodē die iudicare sup expēsis: vt. l. pau lus. de re iudi. z l. terminato. C. de fruc. z lit. expē. z l. iij. C. depo. sed per actionez ex testō pnt peti expense quicūqz. ita no. h in au. de iudi. s. oportet. z de rei v. l. no solu in fi. z spe. in fi. de expē z doc. in. l. sancimus. C. de iudi. z hoc ē vti le pp statutu' qd dicit victus victori z demnet in

clusum in ca. vide qd dixi post bar. in au. qui semel. C. de pba. Et ad vl- cta bar. h adde goffre. z doc. in. c. ex pte. de rescrip. z de veritate huius dicti scripsi post bar. in. l. non solum. de rei ven. zc.

¶ Quod intellige. Et hoc operat statutu: qz poterit peti quicūqz etiā si non pronunciet iudex super excep. vt dictum est.

expēsis. qd intellige' pditione ex illa. l. vt habeat plus q sit de iure comuni z heat comodu quod glo. dicit. C. ultimo dicit Pe. q legatu non va let in comodo sumptuu vt possint peti actioe ex testō. allegat. l. petitor. de lib. le. Glo. dicit verū. nam qn legatu non haberet aliud comodu q comodu sumptuu non valeret: secus si haberet aliud comodu: tuc etiā valebit in comodo sum- ptuu vt ibi dicitur. Mōdo hic valet propter re presentationez domini. ideo valebit in sumpti- bus z poterunt peti actione ex testamento vt in glo. dicitur z bene.

Sed si habeti. No. casum si co- cedo tibi habenti. pprietatem vsufructu causa mortis possum te grauare fideicomisso in eo q interim a me viuo papis: secus si pignus libero. h. d. C. op. q' a legatario possit relinqui legatu: vt. l. i. s. scien- dum. So. illud qn legatu ptinet comodu pecu niariu. sed remissio pignoris no ptinet comodu pecuniarium: vt. l. si pignus. de his que in frau. credito. C. op. de. l. postq. s. de pac. Glo. non soluit: sed dic q zcordat: qa nec h nec ibi libera do pignus videt' debitu remittere: vt. l. i. s. iul. j. de li. le. ratio cu no ptineat comodu pecunia- rium non potest ab eo fideicommissum relinqui.

¶ Patre. De materia huius. l. hēs in. l. si alienus su' s. titu. i. l. cum filio. s. de le. i. dic vt ibi.

¶ Si fuerit. Simile pot dari seu relinqui fideicommissum a tutore pupilli instituti: vt. l. peto. s. matrē. s. ti. i. simile si monasteriu instituit he res potest fideicommissuz relinqui ab abbate. idē z in qualibet vniuersitate.

¶ Si testator instituit filiu z si decesserit sine fi- lijs vel filij eius sine filijs vult q bona deueniat in ticiu z ptingat q filius decedat cu filijs. s; fi- lij sine filijs decedant an valeat fideicommissum.

¶ Ed et si sic. Heres here- dis pot one- re fideicommissi grauari sub nomine ap- pellatio no sub nomine proprio. h. d. z est ma gistralis casus. No. tex. ibi quinqz zc. C. opp. C. de le. l. antepe. vbi ab herede legatarij non pot relinqui. So. ibi spale. dic vt ibi. C. op. de prin. isto ad ver. sic aut. Rñ. prin. loquit quan- do heres heredis grauaf sub noie appellatio- z sic simpliciter. sed ver. sic aut. loquit qn graua tur noie pprio. Rñ. qa qn aliqs grauaf sub no- mine appellatio: tuc certu est q heat heredes ille pmus heres cuius heres est grauatus vel ali que loco heredis. sed qn heres heredis grauaf noie pprio: tuc noiatus hz ex fortuna non ex vo luntate testātis seu iudicio defucti. ideo no pot grauari. Et hoc est vtile. dicit testator' filiu meū heredes instituo. z si decesserit sine filijs vel filij eius siue filijs bona mea deueniat in tales. ptin- git q filius decessit cu filijs: s; filij eius sine filijs an valet fideicommissum. Dic videt' casus in ver. sic aut. q no. nā si testator dicit si filius meus de- cesserit sine filijs p hoc nihil v' relinquere filijs: vt. l. lucius. s. de here. insti. z ibi no. z sic isti filij si hnt hereditatē hnt a fortuna no a iudicio de- functi z sic videtur q no possunt grauari vt h. z

h C. s; si ha- benti. op. q vide bal. i. l. ab eo. C. de fideicom. i. C. no ptin- net. Adde. l. ticius. z ibi vide. C. de ope. libe. s. Ed z i. s. sic. z ista tex. no. alle- gat bar. in. l. si fundu p h fideicommissuz. s. fi. s. ti. ii. l. C. dicit te- stator. adde bar. z doc. in. l. ceturio devul. z pu. z bar. in sua dispu. filium zc. z bal. i. l. ab eo. C. de fideico. z in l. p. cib. C. de ipu. z est tex. i. l. ticia. s. seia. s. ti. i. z Bar. z ibi tex. in. l. hereditas ad sta. s. de he- re. insti. z qd no. bar. in. l. gall' in pn. de lib. z post bu. z in. l. co- dicit. in pn. de vsufr. le. vide aliquid per pau. de ca. in pn. xxx vi. incip. in xpi nomine amē. dubiu facit: qz post to q illa zc. z vide bona verba bal. in. l. vnica. s. pro secudo. de cadu. tol. z vide h bar to. in confi. incip. si cōsi- dero z idez zc.

ita magni qdā doc. p̄sulerūt. Aduerte v̄ba isti
us fideicommissi p̄st eē ita cōcepta q̄ solus filius
h̄s institutus ē grauat̄ sub duplici p̄ditione al
ternatiua si decesserit sine filijs v̄ filij sine filijs z
solus ipse ē grauat̄ z filij sūt positi solū in p̄di
tione v̄n valet fideicommissus cū h̄s institutus gra
uel: lz cōditio sit ex̄itura post mrotē h̄s dis: ga
nū ad p̄positū: vt. l. legato sub p̄ditioe. de cōdi.
z demō. Sed si v̄ba fideicommissi essent sic plata
q̄ filij eēt grauat̄: tūc est dubiū. z forte nō vale
ret fideicommissum: ga nihil est eis datū nisi forte
diceremus q̄ grauando eos p̄ fideicommissus ex
hoc iducaf q̄ p̄ sit rogatus de restituēdo eius
filijs: vt. l. deniqz. §. iterdū. j. de penu. le. z. l. pro
culus. de vsufu. z qd̄ no. in. l. alia. j. de ali. z. ci. le.
in fi. glo. mag. Relinquo sub dubio declarabo i
materia cōp̄ditioe. Sed qd̄ in dubio a quo v̄
relictum legatum. dic vt. l. codicil. de vsufu. le.
Quero v̄z sit d̄ria an p̄cedat h̄s dis institutio
vel fideicommissus. Rog. q̄ sic. Rz. z. Du. q̄ nō z
bene: vt in glo. babes z in. l. precedenti qd̄ no.

Ex. l. sequenti.

Quando capacitas domini inspiciatur in le
gato facto seruo.

I deportati. Cōp. et

de re. ca. Rūdeo ibi loquit q̄ relictus ab initio
deficit alia rōne q̄ rōne p̄sone legatarij. Prete
rea hoc legatū nō erat inutile: lz alij acgrerē z i
acq̄sitiōe inspiciat t̄ps quo dies legati cecidit: vt. l. q̄
legata. de regu. iu. Itē v̄z q̄ suus nō sit deporta
ti: sed fisci: vt. l. deportatoz. C. de pe. glo. soluit
z bene. Hoc p̄missio scitis q̄ glo. in. l. i. C. de he
re. insti. dicit q̄ si deportatus h̄s instituat fiscus
succedit z auferef ab eo tāq̄ ab indigno. glo. t̄z
p̄trariū. insti. de le. §. legari. z. §. de acq. here. l. si
qs mibi bona. §. si qs plane. Abi dicit q̄ ē oīno
nō capax. z sic ē locus veniētib̄ ab itestato. pro
hoc ē tex. in. l. i. §. pe. j. de p̄tratab. z. l. si necesse
§. si deportatus. de bo. li. ego tenebā z doc. q̄
deportatus sit oīno nō capax: lz ad hanc. l. rūde
hic non fuit relictū deportato: lz suo deportati.
Contra istā so. vide tex. exp̄sse in. l. nō minus de
here. insti. §. ti. i. l. si mibi z ticio. §. regula. z. l. si
debitor. §. suo. vbi q̄rū ad capacitatē v̄l capaci
tatē inspiciat p̄sona d̄ni nō p̄sona sui. Quid dice
mus. Rūdeo sic: lz p̄trariū sit difficile z dico q̄ i
spiciat p̄sona d̄ni q̄rū ad capacitatē v̄z est de
eo d̄no q̄ retinet ciuitatē. si eniz ciuitatē p̄dit vt
deportatus habet pro mortuo. ideo eius perso
na nō inspiciat z ex p̄sona sui p̄stitit legatū z acq̄
ritur fisco vt h̄. secus si deportato legaref dire
cto: ga oīno nō valet. in seruo enim nō capace si
ne dubio aliqua capacitas est plus q̄ in ipso nō
capace vt patet ex his que dixi in. l. si suus eius
§. de acq. here. vbi tex. probat.

I legatarius. Cōp. §

do ibi non. Cōp. q̄ nō possit petere: vt. l. si qs
ticio. §. ti. i. So. ibi erat nudus minister h̄ erat le
gatari. z de hoc p̄n. dic vt ibi dixi. §. ti. ij. l. fidei
commissum. Dicit h̄ si nō culpa legatarij zē. z sic
innuit q̄ legatari. rogat. de restituēdo tenef de
culpa. Lōtra. §. ti. ij. l. si su. §. cū qd̄. Gl. subau
dit maxime. Vel itellige h̄ q̄ ad legatariū ptine
bat aliq̄s cōmodū z sic legatus erat factū gratia
sua z fideicommissarij. iō tenef de culpa. ita dicit
glo. z bñ. fm hoc d̄z exponi lis pit. i. cā: ga heres
fuit absolutus. Sed alij vt Dy. exponūt lis pit

.i. instantia litis. tū enim lz instantia p̄ret t̄n ad
buc remanet ius quod poterit cedi non curo.

Ex. §. sequenti.

Cū testator legat oī ano decē corbes frumē
ti ex tali fundo z decē aureos an aurei debeant
solui quando soluitur frumentum.

Eum ita. Quā duo recipiūt vnam de
terminationē itelligunt eā
vniformiter recipe. b. d. Rō hui. §. ē ga debent
vniformiter itelligi vt dixi in sūmario z hoc fm
Pe. Et hoc facit ad. q̄. vir religt vxori oī anno
ex tali fūdo. x. corbes frumēti. z. x. libras. Scitis
q̄ frumētū nō d̄z solui i initio ani: lz eo tpe quo
recolligif: vt. l. firmio. §. p̄. z. ibi no. j. q̄n di. le.
ce. z sic v̄z q̄ illa decē debeāt solui eodez tpe pp
p̄iuctioez quā h̄nt simul. z q̄ ista debeāt solui eo
dē tpe z vniformiter itelligi: facit. l. iā hoc iure
§. de vul. z pu. l. h̄ d̄itatē. z. l. q̄uis. C. de ipu. z
ali. substi. z. l. i testō. C. de test. mili. Possum. ē
dicere q̄ h̄ sit alia rō: ga a p̄e nō p̄t relinq̄ pu
re filio ex̄iti in p̄tate. ideo videaf dilaryz in t̄ps
quo erit sui iuris: vt. l. fideicommissa. §. si filio. j. e.

I ita. Verba ḡnāl. plata referū
tur ad oēs z ad oē t̄ps. b.

d. Facit ista. l. ad significatiōē huius
verbi perueniat: ga itelligif etiam quando di
recto peruenit. dicaz in. l. centurio. de vul. z pu.
z. l. fideicommissa. §. hec verba. j. eo.

I tibi. Quero v̄z r̄ū iste lega
tari. h̄bit q̄nq̄ginta vel
cētū. Quid ā q̄ q̄nq̄ginta t̄m: alij q̄ cē
tū itegra. Gl. tua v̄z reducere ad p̄cordiā z sic:
aut fuit legatū d̄siuctiz h̄bis: lz p̄iuctiz re: z tūc
solida cētū h̄bit. z hoc vult dicere tex. ibi nō mi
nuef zē. lz si eēt p̄iuctiz ēt h̄bis: tūc solū q̄nqua
ginta h̄bit. Dicit ne uez ista glo. Videte si po
neremus hoc legatū eē p̄iuctim h̄bis: ita q̄ non
re: tūc h̄eret q̄nq̄ginta iure suo z alia q̄nq̄ginta
iure accrescēdi: vt si dixit lego tibi z illi q̄ uene
rit ad funus cētū pro eq̄lib̄ portioib̄. z tūc nō
est dubiū ut dixi. pbatur in. l. i. §. si ita. C. de ca.
tol. z dicā in. l. re p̄iucti. j. e. sed si eēt relictū lega
tū p̄iuctiz re z h̄bis: tūc legatū nō minuit: z tūc
h̄eret itegra cētū p̄ ius nō decrescēdi vt h̄. z. l.
triplici. de h̄. si. dicā in. d. l. re p̄iucti. j. e. z sic gl̄
bet h̄eret totū iure suo: lz faciūt sibi p̄tes p̄ cur
suz si p̄currerēt. si h̄o legatū eēt relictū d̄siuctiz
h̄bis p̄iuctim re non esset dubium ut dicit glo.

I deicommissa. Sup̄ p̄nci
pio huius

l. Dy. dicit. Dicitur. §. qs z a quo: h̄ q̄
bus h̄bis z q̄liter z quo tpe debeaf z q̄n contin
gat z q̄n debeaf legatū z q̄n estimatio z quoties
debeaf z cui detur fideicommissi petitio z contra
quos z inquantū z ad qd̄. z. h. d. per totā. l. istā
fm Dy. C. No. ergo nō esse curandū q̄bus uer
bis utatur testator. z idē si v̄ba fm alicuius ciui
tatis morem aliquid important illa attendēda
sunt ut illo h̄bo testator usus videaf: ur. §. de cō
trabē. emp. l. impatores. z. l. meuius. cum si. j. e.

Ex. §. sequenti.

Cedula testamenti reperta in libro notarij q̄
non apparet q̄ fuit lecta an probet.

Quotiens. Dic est casus notabilis
cum sua glo. Facit ad
hoc qd̄ h̄tis in. l. si is. §. de te. z. l. lucius. z. §. de
te. mi. p̄ hoc apparet si in libro notarij repif ce
dula testamēti si nō reperif scriptū in cedula q̄
testm̄ fuit lectum corā testibus q̄ ex illo testō nil
debet nec potest publicari ut h̄. Sed unū dico
q̄ licet istud testm̄ non ualeat ut debeatur ex eo

a I d̄por
tati. qd̄
t̄ps inspici
tur i legatio
quo ad here
ditatē lega
tarij. z adde
no. per bal. i.
l. i. C. d̄ bis
q̄ ad liber. p̄
ue. non pos.

b C Perso
na d̄ni. istud
idē dic̄ ang.
in. d. l. si mi
bi z tibi. §.
regula. §. ti.
tulo. i.
ADDE vi/
dēda p̄sulta
per pe. de an
cha. confilio
celxxvi.

c C l. si suus
vbi bal. alif
dixit videlz
aut relinq̄
p̄tē platione
serui vel do
mini zē.

d C Cuz ita.
facit ad. q̄. se
quit hoc ro.
in. l. qui hoc
anno. de §.
obli.
ADDE pau.
de ca. p̄silio
celxxiiii.

e I deico
missa. §.
quoties. h̄c
glo. allegat
no. bal. in. l.
statutū. C. d̄
sen. ex picu
reci.

f C Cū d̄
co. Et vide
bal. i. l. si. C.
fam. herci. z
mel. in auē.
qd̄ sine. C. d̄
testi. z. l. si.
in. vi. col. C.
de fideicō z
ad istū tex. vi
de ro. i. auē.
similiter. C.
ad. l. fal.
ADDE pau.
de ca. p̄silio
celciii.

hereditas tñ probat volutatē testantis & suffice-
ret ad multa: vt. l. in testō. j. de fideicō. li. & forte
sufficeret inter liberos: iij. glo. tenet p̄trariū in. l.
si is. s. de testa. sed ibi dicam. tñ ad multa suffice-
ret: vt. d. l. in testō. & de re. eoz. l. fi. quod no.

Si ita. Verbu cōmēdo fideicōmissum
nō iducit. h. d. nō hētis h alia.
Cum esset. Ablatiui absoluti non
solū p̄ditionē: sed etiā
dispositionē inducūt qñ referunt ad eos quos
testator pōt grauari. h. d. Cōp. q̄ ista h̄ba nō
inducūt fideicōmissum: vt. l. in rōne. §. taz. r̄i. j.
ad. l. fal. z. l. facta. §. rescripto. j. ad tre. So. glo.
hic fideicōmissum q̄ritatis valet si vult fideicō-
missarius. Vel melius. hic h̄ba fuerūt relata ad
p̄sonā quā testator poterat grauari. ideo fidei-
cōmissuz inducif. als secus vt ibi. & no. in. d. l. in
rōne. §. tā. r̄i. j. ad. l. fal. Cōp. q̄ ablatiui abso-
luti nō inducāt dispositionē: sed p̄ditionē: vt. l.
a testatore. j. de p̄di. & demō. So. inducūt dispo-
sitionē quo ad se. sed p̄ditionē quo ad aliud: vt
ibi dixi. & dic vt ibi. Cōp. glo. de. l. fi. §. i. s. ti. i.
Rūder glo. ibi fuit taxata certa q̄ritas vt precū
aio limitandi fideicōmissuz. Simile in. l. si fūdū
sub p̄ditionē. §. si libertas. s. de le. i. h̄ h̄o fuit ta-
xata q̄ritas vt fideicōmissum esset in residuo.

Ex. §. sequenti.

AN si testator dicat esto cōtentus illo fundo
ille repellat a petitione eoz que sūt relicta in te-
stamento. Et qd si dicat sis p̄tentus tali re tñ v̄l
dūtaxat vel q̄ plus petere non possit an alia reli-
cta in testamento petere possit.

Si quis ita. Quero que ē ratio
dubitadi. Dicūt doc.
qa ista h̄ba nō vident apta ad fideicōmissuz: qz
neminē videt grauari testator: tñ iuriscōsultus
determinat q̄ sit fideicōmissum. Cōp. glo. s.
de offi. p̄si. l. sepe. So. h̄ sunt h̄ba dispositiua: ibi
h̄o sunt h̄ba p̄tatiua que p̄ferbant in fauorem
eius cū quo qz loquebat: nec per hoc intēdit p̄-
ferens aliū grauari: sed hic per hoc intēdit gra-
uare h̄rdez. Quero si testator dixit ticio esto
p̄tētus illo fūdo: ista h̄ba inducūt fideicōmissuz
fundi: sed an repellat a petitione eoz que sunt
relicta in testō. certe nō nisi sit dictū pro omnib⁹
que tibi relicta sunt esto p̄tētus illo fūdo: vt. l. pe-
ro in p̄n. & §. i. s. de le. ij. pro hoc facit. l. transla-
tio. j. de adimēdis legatis. Sed qd si testator di-
xit sis cōtentus tali re tñ: vel dūtaxat. vel si dixit
q̄ plus petere nō possit vtrū alia relicta in testō
possit petere. vel videant oīa adēpta per ista ver-
ba. Puto forte sic dicendū q̄ oīa relicta in eo-
dem testō vniiformiter videant adēpta: vtputa
si illud legatū fuit factū pure oīa alia legata scā
pure videntur adēpta: vt. l. ticia. §. cū ticio. j. de
adi. le. sed si essent legata facta difformiter: quia
erāt legata relicta post mortē alicuius vel relicta
sub p̄ditionē & ista h̄ba fuerūt adiecta legato pu-
re relicto vel ecōuerso: tūc talia legata difformia
nō vident adēpta: vt. l. paulo calimacho. §. i. j.
.e. Quod no. pro testamētis q̄ dicūt & plus pe-
tere nō possit. & ad declaratiōem huius clausule
fac qd dixi. j. de op. le. l. vt iurisuradi. §. si liberi.

Ex. §. sequenti.

QUE sit d̄ria si voluerit & cū voluerit & cū ali-
qd cōmittit in liberā voluntatē alicuius semp
telligitur q̄ dolus malus absit

Si sic. Dic. p̄sequit q̄druplicē cōceptio-
nez p̄mo legauit testator nisi he-
res voluerit. In scōa legauit cū heres voluerit.
In tertia legauit si heres voluerit. In q̄rta lega-

uit nō per h̄bū voluerit: sed per h̄bū estimatue-
rit vel putauerit vel per aliud qd importet arbi-
triu boni viri. De p̄ma vsqz ad ver. hoc aut lega-
tuz. de scōa vsqz ad ver. q̄ q̄. De tertia & q̄rta cō-
ceptione a verfi. q̄ q̄. vsqz ad. §. h̄ h̄ba. Mo. tex.
ibi nō enim plenū zc. Ad primā partē op. q̄
illud legatū nō sit p̄ditionale: sed purū adēptuz
sub cōditione: vt. l. ij. de in diē adie. Quidam fa-
tentur p̄trariū. & hic tex. dicit q̄si p̄ditionale. vel
aliter aliud in legatis aliud in cōtractib⁹: vt no.
in. d. l. ij. & p̄bas in. l. qbus diebus. §. qdaz ticio
j. de p̄di. & demō. & ibi dixi. & hoc fac ad. q. no.
per glo. in. l. obligationū fere. §. p̄ditio. j. de ac.
& ob. vbi facit d̄riam inter h̄ba si feceris & nisi fe-
ceris dic vt ibi. Itēz dicit hic semel sufficit velle.
Cōtra in. l. si quis stipulatus. de ver. ob. So. illa
p̄cordat qa h̄ est h̄bū subiunctiui futuri t̄pis. vel
hic in vltimis volutatib⁹ ibi in p̄tractib⁹. Rōnez
hūistis in. l. apud aufidiū. j. de op. le. & l. statuli-
berū. §. fi. s. ti. i. Venio ad scōam partem op.
inter si. & cū. nō est d̄ria: vt. l. qui p̄misit. de cōdi.
& demō. & l. quodcunqz in fi. de ver. obli. So. vt
plene dixi in. l. centesimis. de ver. obl. Itē d̄r h̄
q̄ decedendo v̄l velle. contra in. d. l. cētēsimis
in fi. Bue sunt so. vna q̄ aliud in legatis vt hic:
aliud in cōtractib⁹ vt ibi. & placet mihi multū vt
dicā. j. Alij dicūt q̄ h̄ decessit anteq̄ daret: & ex-
pressit q̄ volebat dare vel de eius volutate. alio
modo p̄stabat & sic p̄cordat cū illa. Hanc videt
tenere p̄. sed precedens opinio videt p̄ior. &
est casus. j. e. l. v̄yoz. §. pe. Quero videtis h̄
d̄riam inter ista h̄ba si voluerit & cū voluerit vel
nisi voluerit. dixi in. l. i. s. de leg. ij. scripsi in. d. l.
centesimis in fi. Ad tertiā partē venio & de
istis h̄bis & filiabus dixi in. l. si sic in princ. s. ti. ij.
Ultimo no. q̄ quādo h̄bū plenū & h̄bū libe-
rū: adijcā cū h̄bo arbitriū q̄ ista h̄ba resoluunt
in liberā voluntatē regulis iuris nō submissaz vt
hic nō enim plenū zc. dixi de hoc in. l. alio. j. de
ali. & ciba. le. & ibi q̄si de h̄bo licentiā & sūb.
Semp aut intelligas q̄ qñ cōmittitur in liberā
voluntatē q̄ intelligit q̄ absit dolus malus: vt
l. creditorum. §. lucius. s. mā. & no. per Qui. in
l. pe. de arbi. Querit quando cōmittitur in
arbitrium heredis vel boni viri vtrum sit neces-
se q̄ heres arbitretur vel eo nō arbitrante an le-
gatum valeat. Tex. est in. l. i. s. ti. i.

Ex. §. sequenti.

Verbum potest: trahitur ad necessitatem.

Hec verba. Verbu peruenire in
ducit fideicōmissū. h.
.d. & hoc sine dubio quādo adijcā rei singulari
vel potest trahi ad directam institutionē: vt. l. si
ita. s. e. & sic est h̄bū cōmune. dicaz in. l. cēturio.
Mo. q̄ h̄bum potest trahit ad necessitatē vt
hic. nō enīz verificat in sola potentia vt sufficiat
q̄ possit peruenire: sed requiritur actus vt pue-
niat vt hic. & l. iij. §. si quis acceperit. j. de sta. li.
dixi in. l. i. s. de iniur. testa.

Ex. §. sequenti.

De verbo habere & pertinere.

Si filio. A p̄fe pōt relinq filio si h̄ba
sapiāt quoquomō vt fideicō-
missum in t̄pis existētie sui iuris videat dilatū. h.
.d. Cōp. & v̄f q̄ a patre nō posset filio relinqui
ut insti. de le. §. an suo. So. nō pōt relinq a p̄fe
filio pure. sed si sunt h̄ba q̄ sapiāt q̄ extēdat ad
t̄pis sui iuris valet ut h̄. & ita debet itelligi. l. ubi
pure. j. ad tre. dixi in. l. cū filio. s. de le. i. Mo.
q̄ h̄bum habere & pertinere trahit ad fideicō-
missuz: vt h̄. q̄ h̄bū pertinere trahit ad directū

ibi etiā in fi.
diē q̄ heres
phibit⁹ plus
petere vide-
tur phibitus
petere fal. vi
de no. p̄ bar.
in. l. ij. i p̄n.
in vl. col. de
vulg. & pu.
vide bar. i. l.
quoties. §. si
duo. de he-
re. insti. & q̄
hēs in. l. iij.
.C. de codi-
cili.
ADDE q̄ p̄
illa h̄ba non
est sublata
substitutio
pupillariōvt
voluit Old-
philos. xvj. &
sequit pau-
de ca. in. d. l.
peto.

C Si sic
videt velle
Et vide bar
to. in. l. cētē-
simis. de v.
obli.
ADDE q̄ cō
suluit bal. cō
filio. cly. i.
libro.

C Si filio.
h̄bum hēre.
de v̄bo p̄ti-
nere & hēre
bal. in. l. va-
ta opera. in
.viii. col. C.
qui accusa-
allegat istuz
tex. q̄ v̄buz
hēre proprie
dicif cū effe-
ctu & de ver-
bo p̄tinere.
vide bar. in
.l. lucius. §.
filiaz ex affe-
.s. ti. i.

C Inter li-
beros. & ad
p̄ias causas
fm Imo. in
.c. ij. d̄ testa-
& in. l. is qui
de test.
C Cū cēt.
& ad istū tex.
vide no. i ru-
bi. C. de in-
sti. & substit.
ad fi.

C Si quis
ita q̄ro. Qñ
testator dixit
sis cōtentus
tali relicto &
plus petere
nō possit. et
adde oīno q̄
multū sing-
diē bal. in. l.
si adulter. C.
de here. ac.
& q̄ multum
nota. scribit
bal. in. l. i. ad
fi. C. de iure
do. Et dicta
bar. h̄ limita-
& declara vt
per bal. in. l.
liberti liber-
teqz. de ope-
liber. in ver.
sed an ista
clausula zc.
Et p̄ talia
h̄ba non vi-
detur heres
phibitus a
tertio pete-
re. l. cum pa-
tre. & ibi bal.
.C. de iure
do. etiā si ab
illo tertio pe-
t̄ret pote-
rat ex testa-
toris p̄fio
ne vt ibi. et

a C Si cui. op. dicit hic. vide no. per Imol. in l. mulier in pn. j. ad treb. b C Si rem. pro limita. et pro intellectu huius. s. vide tex. no. iuncta glo. in l. lucius. s. ti. i. et istum textum allegat bal. in l. si curatozem. de in in reg. restitu. mili.

c C Op. q. imo. vide tñ bar. in l. scribit. s. si. alias. e. l. pediculis. j. de au. et ar. lega. in

s. item scribit. et q. no. bar. in l. apd iulianu. s. si ticius. s. ti. ij. Adde qd ang. l. l. suu filij. s. si idē fu. s. ti. ij. per gl. ibi in ver. venerit dicit qd alienatio voluntaria inuti lis reuocat legatus taci tu no expsu qd est valde no. ad istum tex. Sed ad uerte qd illa glo. ibi illa solutioe no tenet. et cam limita. per l. filie. s. ticia. j. de p. di. et demo. vtrū afit. ita reuo cet donatio sicut et lega tu. vide in l. marit. la. ij. C. de dona. ter viruz. et Dy. in l. sti. chū q meus erit vt refert ibi bal. s. ti. ij. tenuit q sic qd dictuz dicit ibi bal. esse aureum nec scire ali. bi. et dixi in d. l. s. item scribit. Itē iste tex. fallit si testator re liquit eccle. siam edifica ri in tali do mo: et illam ecclesia isti. tuit herede: qz tūc lz spō te alienet do muz ecclesia est heres et pstrui dz vt pfuluit bar. in cōsilio in ep. testator disposuit zē. et materia plene p bar. in l. rez lega tā. de adi. le. et bar. i. l. iij. C. de le. et dū allegauit ang. l. suu filij. vide bal. in rub. C. de ver. si. et vñ in hoc. s. di. cif q erige re est ab iui to extorque re. vide bar. in auē. qd locū. C. si scdo nup. nri. in repeti. in vl. q. et qd dixi post bar. in l. amplius. j. rem ratam habe. in ver. quero pro decia.

d C Si seruo. quod dixi. vide que dixi in materia post bar. in auē. si qua mulier. C. de sacrosanc. eccle. e C Si quis decē. dicit glo. adde omnino Bar. in l. cum qui certarū. s.

habes in l. licet. C. de pac. et sic est hñbū cōe. Be sbo hñe dicā in l. cēturio. de vul. et pupil. substi.

Si cui. Nō refert qd ex eqpollentibus fiat. h. d. C. No. et op. dñ h q tñ impoztat factū ciuilitatē quātū factū naturalitē. Cōtra in l. si. C. de his qui ve. eta. ipe. glo. non soluit. s. j. et Pe. soluit qd h sūt actus repre sentātes eūde effectū: ibi secus. S. illud brocar dū expeditū in l. gallus. s. et qd sit tñ. s. de li. et posthu. C. Quero dñ h q legatū debet cum p̄ decesserit. Cōtra imo statim cū effectus ē sui iuris: vt. l. mulier in pn. j. ad tre. et l. si ita qñ di. le. ce. et l. iij. C. de insti. et substi. Prima glo. signat p̄trariū et nō soluit: s. soluit glo. que est sup sbo admittent. q ante et post mortē p̄ris admittet: tñ post mortē p̄ris admittet sine dubio: lz ante mortē p̄ris possit eē dubiū. Ja. de are. soluit ali ter et dicit ipse fateor q statim admittit ad peti tionē legati p vtilē actionē ex testō ex p̄supra vo lūtate defūcti nō aut p directā nisi post mortē. Ratio qa donec p̄ viuūt nō est p̄fecte liberatus per emācipationē: qa adhuc dz ei reuerētiā p ti. j. de obsequijs. et C. de ingra. li. l. i. Pe. dicit q ista. l. stat. p̄prie et oēs alie leges p̄trarie determi nant per istam. et male dicit per leges cōtrarias que dicunt q statim datur petitiō.

Ex. s. sequenti. C. Que sit differentia inter alienationē rei cor poralis et nominis exactionem.

Si rem. Bividiū in duas ptes. pmo loquit in alienatione rei lega te. scdo in actione debiti legati. scda ibi: ergo et si nomē zē. No. tex. q offerēte zē. C. Op. q imo legatarius dz pbare testatorē nō mutasse volun tatē: vt. l. rē legatā. et l. cū suus. de ali. le. So. ibi alienauit ex volūtate: h ex necessitate. Dic vt ibi dixi. qd si obligauit. et dic vt ibi. C. Quero q sit dñā iter alienationē rei corporalis et nois exactio nē. Rñ. in alienatione rei corporalis distinguit an alienauerit spōte an ex necessitate: vt. s. dixi. s. in exactōe nois nō adhibet illa distinctio alienaue rit ex volūtate vel necessitate. s. sēmp in cūbit le tario pbatio q testator voluerit durare in eadē volūtate. et hoc vult dicere tex. q substātia lega ti extinguit. S. q̄tr pbat q testator voluerit sta re in eadē volūtate. Rñ. pbabil aligb̄ in ditijs vt qa in deposito hūit pecuniā quā exigit vel ali qua sba. p̄tulit p q hoc p̄sumit vt h dicit ibi pro deposito zē. et ex hoc p̄sumit animi p̄seuerātia.

Si quis licite. Dic ē bonus. s. ad multa: vt si ali quis edificauit ecclesiam illicite. ita q dz destrui q possit eam legare acsi non esset constructa.

Si heres. Iste est no. s. An autem repetere possuz ab eo cui sum rogatus mutare. vide gl. in l. si penū. j. de ver. obliga. et ibi dixi.

Si seruo. Si rem legatuz legatarius hñe non pōt absqz sui deli cto p̄stat estimatio si testator: fuit sciēs. h. d. No.

fi. et quod ibi habetur. de verbo. obliga. f C Quoties opus fuerit. Et ista faciūt ad no. q. de qua h per bar. de sta tuto dictante causis inter p̄sanguineos debere cōpromittian si semel cōpromissum sit et expirauerit sufficiat videt q sic. ar. l. boues. s. hoc ser monē. de ver. sig. s. iij. hic tenet bal. qz statutu sit vt lites finiantur quo usqz ergo lis finita si erit necesse erit cōpromitti. ar. l. hec con ditio. la. grā. de. j. de con di. et demo. Adde quod bene fac qd no. bar. in l. differētie. s. de arbi. et qd dixi post bar. to. in l. qui bona. s. si. j. de dā. infec. et in victo. s. hoc sermo. ne. per bal. in l. si q. s. i. de eden.

Et hoc qd dicit h bar. isto verbi. facit. l. si. ad si. j. de bo. auc. iudi. pos si. Et de ista dictione to tiens et quo tiens. vide bal. in rub. C. de his q pene nomi. vbi dicit quat tuos vices l portare. et b hoc etiāz vt de Ange. in l. ij. ad si. j. de custo. reo rum qui te net q tantū importet du as vices per istum textuz et de ista di ctione itēz. vide tex. i. l. fi. ad si. s. bo. aucto. iudi. possi. ADDE an stante statu to q cause cōpromittū tur si primo loco cōpro missum non habuit effe ctum an de beat de no. uo fieri ro. cōsilio. cccc. iiii. et Bal. cōsilio. cccc. lxxxvii. iiii. li. bno. et d. istis vbi toties quoties ite rū vide bal. cōsilio. cc. lxxxviii. cū sequenti.

Si quis decē. Dicitio rursus hi ficat in duab vici bus tñ. h. d. Dicit h q ista vox rursus pro vna vice tñ hñficat nō sepius. p̄tra in l. sicut. s. qui. mo. vsu. amit. Dicit glo. ibi dicit quoties. h rur sus. Videtis istā solutionē no. tñ q̄tū ad p̄posi tū credo q nō sit sba p̄ rōnem positā in tex. ibi nō enī ē onerādus zē. qa in casu p̄posito si testa tor dixisset quoties. vel itēz hñrēt eandē signifi cationē quā hñ dicitio rursus ne hñs in infinituz grauef. Itē h dicitio rursus poneref in alia ma teria itelligeret quoties opus fuerit: vt. l. veluti in fi. s. de eden. Dic ergo sic. in l. sicut. quoties admittet ad hñdē reuertebat tanq̄ ad dñm. ideo nō graua f p̄statōe noue rei. ideo itelligit quotiens. i. in infinitū: lz possit dici sēmp nouus vsufructus: qa est noui t̄pis: tñ dico eundē vsu fructū esse qui eēt si nō eēt extinctus sic h loquit qñ graua f in p̄statōe noue rei q sēmp nouā q̄ titatē distinctā a p̄ma p̄staret. iō si illa q̄titas quā legatari p̄didit puenisset ad hñdes et pluries p uenisset pluries p̄staret hñs: vt. i. d. l. sicut: qa in p̄statōe noue rei si graua f. Eodē mō rñdeo ad l. veluti in fi. qa ibi nō graua f hñs: lz itēz et ite rū edat: qa apud eū remanet sēmp tñdē. s. ori ginale. ideo in infinitū itelligit. hic aut graua f. ideo nō dz in infinitum grauari. Eodē mō rñde ad l. si ita stipulatus in fi. j. de fideiuf. ibi enī nō graua f fideiufsor si sepius ibi obligaf: qz sepius mutua f: et iō nō graua f et istud ē ex p̄supra mēte p̄trahētū vt h: nō enī onerādus zē. Alias autē ex p̄pria signifi cationē vocabuli puto bñ dñm q sit dñā iter dictionem quoties et quotiescūqz. ex vna pte. et dictionē rursus. et dictionē itēz ex alia parte: vt dicit glo. ¶ Ultimo facit iste. s. in arg: ad. q. si statuto huius ciuitatis caueatur q pene in platea duplicent. Item duplicent si fiat male ficium de nocte. Itē duplicent si fiat in festo san

Ex. s. sequenti. C. De dictione rursus. itēz. quotiens. et quotiens cūqz vide in pncipio. Et an stantibus statutis qd pe ne duplicent in platea si fiat maleficium. Itē du plicent si fiat de nocte. Itē si fiat in festo et p̄tin gat q vnus in platea cōmittat maleficium. de no cte et in festo an p̄ce deant duplari: ibi. Ultimo.

§. finali circa si. de dam. infec. et ibi dixi. b C Ultimo facit. vide Angel. in l. sciendum. de oper. no. nuncia. et l. y. in l. cū antea. C. de arbi. in fi. et vide bar. in l. lucius. s. impuderm. in l. meuius. s. duobus in fi. sui. s. ti. pxi. et vide bar. qui hunc tex. allegat in l. properandum. s. finautem vtraqz. de iudi.

Text from the adjacent page, partially visible on the right edge of the image.

eti herculani. Itē duplicent si fiat a nobili. Con-
tingit q vnus nobilis comisit maleficium in pla-
tea de nocte & in festo sancti herculani an ex oi-
bus illis causis debeat pena duplicari. Ego vi-
di determinatum q nō debeat duplicari nisi se-
mel tm̄ per rōnem: quia ex eodem delicto nō dz
qs pluribus legibus fieri reus per. l. senatus. de
accu. si ergo punitur vna lege nō dz alia puniri.
ista determinatio placet: sed ratio displicet. Ai-
dete iste. ll. que inducūt q̄litates istas non sunt
noue leges. Itē nō inducunt nouā actionē: sed
qualificant antiquā sicut dicimus in. l. aut facta
de pe. & sic ista ratio nō est bona. Sz determina-
tio placet q̄ duplicatio non dz fieri nisi bis tm̄:
ita q̄ quadruplū nō transcendat: vt insti. de act.
.s. oēs. vbi nulla pena pōt trāscendere quadru-
plum & sic vsqz ad quadruplū augebat pena. et
sic si diceret statutū q̄ pena quadruplicaret: tūc
semel tm̄ quadruplicaret. pro hoc ista lex ne in
infinitū sit oneratus. Dices tu nōne hoc est con-
tra. l. aut facta. de pe. vbi oēs iste q̄litates p̄side-
rant. So. si iste q̄litates venirent p̄siderāde per
noia multiplicatiua. s. dupli tripli &c. tunc habēt
locuz predicta. Sed si p̄siderant alio modo: vt
si dicit in statuto q̄ iudex arbitriū hz p̄sideratis
qualitatibus delicti. tūc oēs q̄litates p̄siderant:
vt ibi. & circa predicta vide qd̄ dixi in. l. sanctio le-
guz. de penis. C̄ltimo glo. signat cōtraria de
infinitate vitanda. quod dicit vt. l. qui bona. s. fi.
& l. si finita in prin. de dam. infec. & ibi dixi.

Itē si quis. Fideicommissuz relictū
animo cōpensandi pe-
titionē non inducit. h. d. Facit ad statuta. facta
est reformatio q̄ qui soluit prestantias possit ex
cōputare in p̄dēnatione an potuerūt petere p̄e-
dictas prestantias. Videtur q̄ nō: q̄a statutū di-
cit q̄ possit cōpensare prestantias videtur ergo
prohiberi ne possint peti.

Plerūqz. Alqz ad. s. fi in opere. di-
uiditur in tres ptes. Pri-
mo loquitur quando testator nominat vnum cui
vult prouidere & pluribz interest. Secūdo quan-
do vult prouidere pluribus & plures nominat.
Tertio quādo vult prouidere vni & nominat aliū.
scōa ibi: sic euenit. tertia ibi: interdū. C̄no. h̄c
.l. scitis q̄ vnus ex reis credendi preoccupat si
bi debitū per li. pte. an hoc est verū si nō sint so-
cij. Glo. in. l. ex duobus. s. ij. de duo. re. videt
dicere q̄ non: sed hic dicit siue sint socij vel non
vt hic. Secundo habetis glo. in. l. iij. sol. ma. q̄
reus credendi non tenetur cauere correum ra-
tum habituruz: vt dicta. l. iij. sed tenetur cauere
de defendendo soluentem aduersus correum si
a correo soluens conueniatur: vt hic.

**In dubio quis videt velle prouidere ei cuius
plus interest.** & tm̄ est dicere pro ticio q̄tum no-
mine ticij. & ex statutis & legibus dat actio his in
quorum fauorem facta & facte sunt.

Interdū. Nota tex. ibi plerūqz &c.
No. Ja. de are. mirabilem
presumptionez q̄ in dubio videt velle prouidere
ei cuius plus interest. Item no. h̄ q̄ dicit pro ti-
cio: q̄a tm̄ est dicere facio pro ticio q̄tum nomi-
ne ticij. C̄p. j. de p̄di. & demō. l. ticio. s. ticio
per quā. l. videt q̄ etiam publicanus habeat ac-
tionem: vt. l. seruo legato. s. si testator. s. de le. i.
So. h̄ publicani nō intererat: q̄a erat nudus exe-
cutor. ideo sibi nō videt velle prospicere: secus
si sua interesset aliquo modo: q̄a tūc h̄eret actio-
nem: vt in. l. p̄traria. & per istā. l. & similes dico in

statutis & legibus q̄ ex eis def actio his in quo-
rum fauore sunt facta. facit. l. statuas. j. de acgr.
re. do. & no. in auē. sacramēta. C. si aduer. vendi.

Si in opere. In indiuiduis quili-
bet heredū tenet in-
solidū. h. d. C̄no. practicum bonam: q̄a hic vi-
det velle q̄ debeat precedere mora oīum here-
dum: & tunc qlibet poterat insolidum cōueniri.
C̄p. q̄ qlibet cōueniat pro parte: vt. l. mor-
tuo. s. fi. s. ti. i. & l. legatorū. Rūdeo. ibi reliquit
centū que darent ciuitati pro opere. vnde nul-
lum factum heredū versabatur. sed hic fuit reli-
ctum in opere ciuitatis extruendo per heredes
vnde heredes erant obligati ad factum & instru-
ctionem non ad dationem simpliciter. tūc enim
si ad simplicem dationem tenerent esset secus:
vt ibi dixi fm̄ Ja. de are.

**An in dubio videat electa industria persone
& an obligatus ad factū in vltima voluntate pre-
cise tenetur ad id.**

Si quis. No. ad duo. pmo fm̄ Dy.
q̄ in dubio videt electa idu-
stria p̄sone. ita dicit per istū. s. in. l. stipulatio. s.
siue aut. j. de ope. no. nūcia. C̄scō no. q̄ obli-
gatus ad factum in vltima voluntate precise te-
netur ad id vt hic. ita intelligit Jac. de are. & ita
ego intelligo in. l. stipulationes nō diuidunt. j.
de ver. obli. & ibi pono rationem.

Tichus. Legatū incertū re-
lictū in his que ali-
menta respiciūt valet. h. d. C̄p. q̄ le-
gatū nō valet pp̄ incertitudine: vt. l. cuz post. s.
gener. de iure do. So. hoc est fauore alimētoy:
vt. l. si cui. anuū. j. ti. i. facit. s. ti. i. l. qd̄. C̄tes
tene mētē q̄ hic dicit fm̄ qualitātē p̄sone & inge-
nij & etatis. facit ad id qd̄ dixi. j. ad carbo. l. de
bonis. s. nō solum. vbi dicit q̄ quis debet alteri
tradere instrumenta vel instruere aliuz. quod in-
telligit fm̄ qualitatem persone vt hic.

Sic. C̄p. s. ti. ij. l. si seruus le-
gat. s. si ita. Dicit gl. hoc
pronomē h̄ tollit p̄trarium qd̄ decla-
ra: vt ibi plenius dixi. & j. e. l. si tibi pure.

De dictione quin.

In dubiū. C̄p. d. l. quo-
tis. & l. cuz tale
j. de p̄di. & demō. Glo. soluit trib. mo-
dis. pmo q̄a h̄uit respectū ad iura noua fm̄ que
ista cōditio pōt adijci. l. si nō nupserit & pōt gra-
uari si nupserit. Nō placet q̄a nō est v̄sibile q̄ ista
.l. cogitauerit. de. l. noua. Quare glo. dicit q̄ h̄
dictio qn̄ pōt accipi. l. q̄ nō: & sic p̄cordat cū cō-
trarijs. Ista so. nō placet: q̄a p̄tra mētē huius. l.
Scōo modo accipitur qn̄. pro q̄. & sic affirmati-
ue. & tūc ad cōtrariū. n̄deo q̄ h̄ testator expres-
sit siue nupserit siue nō restituit legatū. sed diui-
nare est. Vel melius h̄ simpliciter reliquit fidei-
cōmissum nō in penā si nupserit. de ista dictione
quin q̄ potest accipi negatiue & affirmatiue ha-
bes in. l. vbi. s. i. s. de tu. & cu. da. ab his.

Sed & si cui. No. paria sūt nolle
vedere & nō iusto p̄-
cio velle vedere. C̄quero qd̄ si est dubiū inter-
ementē & vedētē qd̄ sit iustū p̄ciū. Rūdeo iudex
adhibet: ut. l. alūno. s. fi. q̄ ex lege. de fideicō.
li. Sed qd̄ si dīs nō vult uendere. certe tūc iu-
dex coget euz uendere: ut. d. l. alūno. quod no.

An si pm̄ testm̄ est validū scōm inualidū ra

.i. s. nuncia-
tio. de oper.
no. nuncia.
d. C̄p. j. vi
de no. p̄ bar.
in. l. ex v̄bo
.C. de fidei-
com.
e C̄ Si i ope
no. p̄ctiaz.
vide ro. i. l.
.iij. s. cato.
in. xj. col. de
ver. oblig. &
pau. de ca. i.
.l. i. execu. in
p̄n. de v̄. ob-
f C̄ Jaco. de
are. angel. s.
in. d. l. in ere
cu. in prin.
s C̄ Si q̄s. p
bal. in. l. i. in
.xij. col. C. d
sen. q̄ p̄ co-
h Tich^o
o tene
mētē. Et no.
istū tex. q̄ fa-
cit no. q̄ si
relinquo q̄
studeas q̄
istud relictū
est piū. qz ce-
dit in alimē-
ta & heres te-
netur facere
expensas stu-
dij & sic no.
hoc relictuz
cā studij nō
vitiari pp̄ i-
certitudinē:
& hoc qz cā
studij & cau-
sa dotis eg-
paratur. ita
no. bar. & do-
cto. in. l. i. in
fi. so. ma. sed
in dote icer-
titudo nō vi-
tiat. l. cuz p̄
.s. gener. de
iure do. s. l. y
doc. h̄ cum
glo. intelli-
gat h̄c tex.
loq̄ in alimē-
tis. de hoc
vide bal. i. re-
pe. l. i. s. ti. i.
in. v. col. et
glo. in. d. s.
gener. & vi-
de late in. l.
si cui. j. d an-
leg.
i On du-
n biū. s.
sed & si cui. &
per istū tex.
dicit bal. in
.l. i. C. p̄ em-
proze. q̄ va-
let legatum
rei furtiue
scienter sc̄m
& debet esti-
matio.

C Item si
go. ad de rex.
in. l. pe. s. fi.
de ali. leg.

C Plerū
qz in. l. iij. ad
de bar. in. d.
.l. iij.

C Interdū.
im̄ dicere.
facit qd̄ no.
bar. in. l. ad
vies in fi. q.
de ver. ob. &
in. l. si ita sti-
fuero te fisti
.s. i. de ver.
obl. & p̄ h̄c
facit qd̄ no.
dixit bar. i. l.

a **Iure.** op. fm Dy. et istud tenet Jmo. in. l. si ita scripsi. s. ti. ij. et pau. de ca. in. d. l. plane ui def. q. per alium actuz nullum q. p. testm. tacite pot. includi ademptio. l. legatu sub codici. s. i. j. de adim. lega. et vide bar. j. et h. locu regula hui. l. et in p. tibus: vt. l. si q. ante. ad h. de acquir. pos. et ibi vide q. h. per moder. **ADDE** vt p. pe. de anch. codi. c. l. ij. et c. c. iij. et ag. p. s. lio. c. l. ij. vbi pulchre examinat. **b** **Uo** cor rigunt. bar. in hoc varia uit ut dixi in. l. h. d. here. inst. et in. l. d. monstratio. s. i. de codi. et dem. **c** **Quero** p. cessit. Vide bal. in. l. ij. in vl. col. C. de sacrosan. ec. et Jmo. in. l. si ita scriptu. s. regula. d. li. et posthu. et rapha. i. l. in suis. c. ti. i. xxvj. col. i. et vide bar. i. l. h. ad h. s. h. q. ali. tes. p. hi. et pau. de ca. i. d. l. post bal. in. l. fan. cimus. C. de testa. et bar. i. l. heredes palam. de te sta. et in. l. p. senti. et ibi bar. C. fami. her. et dictuz bar. sequit h. simpliciter pe. de ancha. et Jmol. in. c. cuz esse de testa. **ADDE** vide da. latius per alex. eius consilio. c. l. ij. ij. lib. et per bal. consilio. c. c. c. l. x. iij. libro.

tionem p. teritionis vel exheredationis legata in secundo debeant et primo remaneat nulla: ibi. **Pro.** Et an si testator adhibitis septem testibus dicat nolo primum testem valere an sit sublatu: ibi. **Quero.** Et an si in secundo testamento dicat testator cassans et irritans omne testem et volo istud omnibus preualere an pro hoc primum tollatur: ibi. **Quero** dicit.

Iure. Legatum relictu in voluntate solenni per voluntatem minus solenne non intelligitur tacite reuocatum. h. d. **Uix.** i. nullo modo fm Dy. **C. Op.** fm Dy. q. fideicommissum relictu in primo testamento non debeatur: sed sequens voluntas sit inualida: vt. l. et si transferat. j. de adi. le. et l. fideicommissus. C. de fidei co. et l. plane in prin. s. de le. i. **Rudeo.** ll. p. trarie loquuntur qui legatum expresse adimunt. vbi l. adimat in voluntate inuoluntate non tamen debet: sed hoc qui tacite adimit per dedito aliam voluntate. tunc ita demum vel le reuocare si sequens voluntas valuerit. Contra hoc dicitur vbi glo. h. q. incipit quod semper presumitur quod dicitur quod in dubio semper velle reuocare nisi contra rium sit liquidum. sed debes intelligere quod secundum testem est validum. aliter est contra istum textum. et hoc est l. in. l. norma in fi. C. de tes. et ista est veritas. **C. Op.** de. l. iij. s. fi. et l. iij. j. de adi. leg. vbi tacite reuocant legata ex voluntate minus solenni. **So.** ibi presumitur voluntas adimendi ex alio quam ex nouo testamento. s. ex inimicitis in testamento enim potest inesse illa perditio quod ita demum intelligitur reuocatum primum testem si secundum vbi perditio cessat in inimicitis. **Pro** declaratio materia presentis quod posito quod primum testem fuerit validus et secundum sit inualidum ex causa perditionis vel exheredationis vbi legata remanent firma ex secundo testamento per autem. ex causa vtrum relicta in primo sint nulla. **Rudeo** et dicit primum testem remanere validum quo ad institutionem heredu: et sic quo ad hura antiq. non corriguntur vt. l. si filius qui in parte. de li. et posthu. et insti. de exhere. li. in prin. sed quo ad legata primum testem tollit per secus. casus est quasi de hoc in. l. h. s. de here. insti. et fm hoc erit dare casus quod quod decedit quo dantur cum duobus testibus: quia primum vbi quo ad institutionem heredu. **It** petunt legata ex secundo testamento tamen quod ex testamento et actio ex testamento: quia in corpore dicitur tamen quod non recessum teneat testem. **Quero** presentis primum testem solenne demum testator adhibitis. vbi testis dicit nolo primum testem valere: an ex hoc primum testem sit sublatu. **Tex.** q. no. insti. q. mo. te. insti. s. pe. Ego diceret sic salua veritate. tu debes scire quod sicut legata et cetera alia que in testamento scribuntur requirunt confirmationem per hereditatis aditionem. ita ademptio si que sit requiritur quod firmetur hereditate adita et ideo dicitur quod hereditas a seipso adimi non potest: quia non est cuius aditione ademptio firmetur: vt. l. s. et si sub perditione. de here. insti. **Ad** ad propositu si testator coram septem testibus dixisset sic volo primum testem non valere: quia volo decedere iustitatus: tunc vel restituere venientes ab intestato et per aditionem venientium ab intestato ademptio confirmabitur: vt. l. si q. ita. s. de here. insti. et sic ademptio vbi. **Sz** si simpliciter dixisset volo testem non valere non est reuocatum nisi cursu. x. annorum: vt. l. sancim. C. de testa. et insti. q. mo. te. insti. s. pe. Facit ad predicta quod videtur debitis in. l. si certaruz. s. si eode. de tes. mi. et quod ibi dicitur. **Contra** hoc facit. l. cancellauerat. s. de his que in testa. de le. et l. p. xi. e. ti. **Glo.** soluit ibi peruenit ad actum facti. s. cancellando. s. q. nra loquitur qui stetit solui in vbi. ita no. d. l. cancellauerat. et d. l. norma. C. de tes. et d. s. pe. **Contra** hoc multum fortiter facit. l. nihil interest. j. de adi. leg. **Glo.** dicit quod id quod dicitur textum. nihil interest inducat an adim

mat. s. solenniter. sed ista ademptio non est solennis vt dixi. **Quero** dicitur testator in secundo testamento inualido cassans et irritans omnem aliam voluntate et testem quod feci volens istud testem omnibus preualere. quod an vigore omnium horum verborum primum testem sit cassum: sed secundum sit nullu. **Rudeo** cassatio et cancellatio restringitur secundum causam cassationis vel cancellationis: vt. l. cancellauerat. s. de his que in testa. de le. et l. q. ex liberis. s. testis. j. de bo. pos. fm tab. **Ad** ad propositu ista cassatio vel cancellatio vbi facta respectu secundi testamenti: quod vult istud vltimu preualere. et ideo si ista vltima voluntas non valeret: non valeret ista verba cassans et irritans. et nihil operantur. hoc probatur in. d. s. testis. et in. d. l. cancellauerat. vbi preteritione eorum que sunt scripti in primo testamento fuit facta cancellatio secundi testamenti. ideo nulli alij prodest et ita erat in casu nostro. et ideo si in secundo testamento inualido essent apposta verba. Si non vbi iure testis valeat iure codicillorum. que verba operantur vt debeant legata a venientibus ab intestato. et ideo secundum testem perfirmat per aditionem venientium ab intestato: tunc primum est inualidum: quia illa clausula cassans et irritans perfirmat per aditionem venientium ab intestato. **Predicta** sunt verba quando precessit voluntas sollemnus non habens clausulam derogatoriā. tunc enim quid operetur verba cassans et irritans dicam in. l. si quis in prin. testamenti. j. eo.

Tibi. Non potest peti legatum nisi caueat de modo implendo. h. d. **C. Op.** q. legatarius non debeat cauere: vt. l. liberto. s. largius. j. ti. i. **So.** ibi fuit electus vt nudus minister et executor. de execute auct. et nudo ministro an et qui debeat cauere legatarius an et qui debeat cauere de modo implendi dixi plene in. l. quod dieb. s. terminus. de p. di. et om. o.

Res. No. tex. ibi. sed actione de p. cio et ex quo h. e. q. q. non potest peti res ad p. cium competet actio l. p. dicat gl. isti. de le. s. si res aliena. dixi plene in. l. plane. s. si re. s. de le. i. et gl. i. l. fudo. ad. l. fal. Ex. l. sequenti.

Qualiter intelligatur nutu fieri. **Ut.** **C. Op.** ad prin. et vbi q. nutu no possit relinq: vt. l. discretis. C. q. testa. fa. pos. **So.** ista est veritas. quicquid aliq. est mutus oino. quicquid aliq. non est oino mutus tamen per aliq. accidens per morbum forte non potest loqui. **Primo** casu distinguitur: vt. l. discretis: quia aut mutus a natura fuit aut non vt ibi. **Secundo** casu potest relinq nutu vt h. **Quero** quomodo intelligitur nutu. **Rudeo** quomodo ad interrogata p. sentit vt facit aliq. signa per que voluntas eius p. pedif: vt. l. inuito. s. si pupillo. j. ad tre. fm Ja. de are. ideo notari debet sic scribere cum talis per accidens loqui non possit interrogatus assensit humeris et anuit capite: vt glo. dicit. **Predicta** intelligo de eo qui non potest loqui non tamen perdidit intellectum. aliter non: vt. l. iubemus. C. de testa.

Fideicommissum. Ego quomodo i. l. meui. s. duobus. de le. ij. an testator possit disp. eare contra regulam que due cae lucratue non p. n. currere circa eadem re in eundem. **Hic** vbi tex. q. sic ibi: nisi defunctus et t. in ista. l. no facit: quia h. voluit testator quod aliud p. stare. s. estimatio. aliter autem non posset dispensare contra illam regulam: vt. l. h. mo. i. s. si sempronius. s. de le. i. dixi plene in. d. s. duobus.

Columnis. Ex hoc. s. h. e. q. officiales qui faciunt exco. operiri domum propter pignora male faciunt vt hic. et l. cetera. s. de le. i.

d **Quero** dicit clausula in testamento cassans et irritans omnem aliam vltimam voluntate et. et vide bal. i. l. si quis in prin. j. eo. et bal. in. l. sancimus. C. de testa. **ADDE** bal. consilio. c. l. ij. i. libro. **e** **Uideretur** facta. vide bar. in. l. i. in. xv. q. s. de iure codicillorum. et bal. in. l. i. C. de fideicom. liber. sed doc. aliter dicit in. l. h. si in codi. s. de here. in. fi. **f** **Ut.** q. n. ro. q. l. ter. vide bar. in. l. i. s. si quis ita d. ver. obli. **g** **Uideo** no. tarius. vide bal. in. l. discretis. C. q. testa. fa. pos. et ibi dicitur hoc no. h. lo. cuz ad p. cium caueat. **h** **Fideicommissum** i. l. meui. s. no. allegat bar. in. l. plane. la. i. m. s. i. s. ti. ij. **i** **Columnis** vide bar. et doc. in. d. l. cetera. s. h. senat. et de intellectu huius tex. vide no. imo. j. e. l. s. sed si ea et ibi cuz tex. fin. no. imo. fm glo.

Ex. l. sequenti.

CSi in pmo testō dixit si aliud testm fecero no lo illō valere nisi ibi sit scripta talis ofo. an si de inde faciat scōz simplr illō tollat primū: ibi. Ex peditis. Et an ad derogatiōez pmi sufficiat si dicat in scōo z hoc meū testm volo oibus pualere cassans z irritās testm factū manu talis notarij: ibi. Venio. Et an si testator dicat cassans z irritans oē aliud testm q fecisset sub forma quorū cūqz verborū sufficiat ad tollendū primum: ibi. Quero qd. Et an sit modus q primū testm nō possit reuocari: ibi. Quero an. Et an p modum veditiōis possit fieri ne reuocet testm: ibi. Quero qd. Et qd si iurat nō reuocare an possit reuocare: ibi. Quero qd si. Et an iuramentū habeat vim verborū derogatiuoz. z an i statutis si i vno pcedunt nba derogatoria aliud simplr loquaf an valeat z quid in contractibus vide in fi.

¶ Quis i principio

testamēti. Diuidit in tres pres. pmo ponit dicitur. scōo rō dicti. tertio limitatio. scōa ibi: nemo eniz. tertia ibi: ita h. h. d. Si pma volūtas est derogatoria vltimē pma pualer nisi pma p vltimā spāliter reuocet. h. d. C. No. tex. ibi nemo eni zc. No. ex ista. l. pmo q ille cui bis legat bis dz hfe. C. Secūdo no. q volūtas pma drogatoria dz reuocari spāliter p scōaz. C. Tertio no. ibi nemo pōt zc. C. Op. ex glo. z uidetur q ille cui bis legat semel tm hfe dz etiā si nō sint nba derogatoria: ut. l. plane. §. i. s. de le. i. z. l. cū centū. j. de adi. le. So. itellige h qn legant eidē res diuerse. Vel qn legat eadē quātitas a diuersis heredib: ut. s. ti. i. l. si plurib. §. i. z. s. ti. ij. l. seruo alieno. §. fi. qd. Vel pōt dici q legat eadē quātitas in diuersis volūtatis: ut. l. qn quaginta. s. dz pba. Vel pōt dici q hic loquit qn vnū legatur pnter plus alio quātitate vel cā fm ea q dixi i. l. cū centū. de adi. le. in oib istis casib ille cui esset bis relictū bis caperet: nisi eēt clausula drogatoria: tūc eniz capit semel tm: ut h. z. l. si ita. s. ti. ij. Cōtraria nō ob. qz loquit i alijs casib. C. Op. fm glo. de. l. si mibi z tibi. §. fi. s. ti. ij. So. ista dz itelligi fm illā: qa potior habet vltia volūtas verū est si ipsū expsse pōris volūtatis peniteat. als secus ut ibi. C. Op. q nō sit necesse q expsse peniteat eū prioris volūtatis: ut. l. fi. in prin. s. ti. i. Dicit glo. dic ut ibi: z ibi soluit qm ibi est quedā clausula drogatoria tacite sumpta a drio sensu: z tūc nō est necesse q illa clausula expsse tollat: sed sufficit tacite tolli. Sicut eniz inducitur tacite ita tacite tollit. hic fuit expressa clausula iō expsse dz tolli. By. tenet istam z cōiter oēs moderni doc. Cōtra istā so. videt. s. de iure codi. l. pncipiū tur. §. fi. So. ibi interuenerūt duo. f. prima volūtas derogatoria tacite. Itē codicilli posteriores p que duo simul p iuncta videt q codicilli medio tpe facti nō valēt qsi interim fuerūt in pedēti. Idē dicerē in casu. d. l. fi. s. ti. i. quia si fecisset epistolā nō ob signatā z vltimo aliā ob signatāz q p vltimā p iuncta volūtate prima scōa nō signata nō valeret. ar. d. l. pncipiū. §. fi. Vel ad so. d. l. fi. in prin. dic fm De. ibi clausula derogatoria nō erat tacite vel expresse: qa ibi fuerūt nba adiecta ad augmentū ut inducant fideicommissum ideo nō iducit diminutionē z etiā ista satis placet. C. Op. de. l. diui. §. l. s. de codi. Dicit gl. i. q sequēs volūtas emanās simpliciter valet ipso iure sed tollit ope exceptōis: ut hic. Istā nō placet: qa in. l. dria innuit sequentē volūtatē habere plenū effectū. Alia so. est q aut ista verba po-

nunt in eodē testō quō legat z est necessaria specialis reuocatio: ut h. aut ponunt in alio testō: z tūc nō est necessaria spālīs reuocatio. ita dicunt quidā. Istā so. est p istū tex. qa h dicit in eodēz testō vel codicillis: vñ siue leges i testō i quo fuerūt nba derogatoria siue in codicillis postea factis requir spālītatis reuocatio: qre alij dicūt differētia est utrū ista clausula derogatoria ponat ante q leget uel postea. Istā so. reprobaf p glo. z hñ: qa in. l. dria fuerūt appōsita nba drogatoria ad finē sicut hic. qre glo. in. l. p traria dicit q valet posterior volūtas ut ibi: uerū est si spālīter pma reuocet: ut h. z hñ tenet By. qdā ut Bl. z An. s. p pss q repetijt istā. l. soluit aliter. z hoc videt sentire Ja. de are. ut dicamus q in. l. dria fuerūt nba derogatoria solēnitatis q solēnitatis est iuris publici. iō reuocaf p simplicē dria volūtatē: qa de facili res redit ad suaz naturā: ut. l. si un. §. pactus. s. de pac. Hic nō fuerūt nba derogatoria circa legatū seu volūtatē legadi: qa testator pōt tollere sicut vult cū a sua libera volūtatē depēdet. iō requir spālīs reuocatio: ut hic. Videte si testator ibi dixisset sic uolo q i codicillis meis reqraf ista solēnitatis q ego me subscribā z mea manu signē: nec dixisset plus tūc so. eorū nō pnter veritatē: eēt eniz nba derogatoria solēnitatis tm nō volūtatis z p aliā volūtatē simpliciter emanantē sine alia solēnitatis tollerent. Hoc habes in fili. l. humanū. cū glo. C. de leg. sed i casu. §. l. testator pcessit ultra. dixit enim nō aliter codicilli valeāt nisi fuerint mea manu subscripti z sic fuerūt derogatoria volūtatis sicut hic: qa uoluit aliter ualere: z qd ibi dz de solēnitatis ponit pditionaliter: s. dz dispositiue ponit tm de uolūtatē: vñ isti male dicūt. Quare dic ut dicit glo. z By. q illa lex intelligat fm istam. z hoc tenuit Ly. disputādo hoc me audiete. C. Op. de. l. vbi ita. j. de dona. cau. mor. Rūdeo ibi trāsuit i specie pctus iter uiuos. iō nō lz penitere: ut. l. sicut. C. de ac. z ob. z. s. cōmo. l. i cōmodo. §. sicut. H nō stetit i finib vltimē uolūtatis. C. Op. s. dz usu z ha. l. plenū. §. eqtij. z. l. sicut. C. de tes. mil. ubi testator sciēs se habere filiū videt eū exhere dare. Videt eniz loq fm pditionē ei de quo loquit. in. d. §. eqtij. Sol. ibi nulla pcessit expressa clausula derogatoria. hic secus. Expeditis cōtrarijs venio ad. q. z glo. hic querit lex ista loquitur qm pcesserūt nba derogatoria legati. qd si pcesserunt uerba derogatoria testamenti utputa dixit si aliqō testm fecero nolo valere: uel dixit nolo valere aliud testm nisi sit ibi ascripta talis oratio vel tale qd. Dicit glo. q fm testm nō valet nisi expresse peniteat prioris testamēti. Istā q. ponit By. in. c. qd semel placuit. de re. iur. li. vi. z quidā hñt hic. z ibi arguit pro z q omitto causa breuitatis. ipse determinauit ut dererminat glo. sed Ja. de are. determinat s. z dicit q se cū dū testm simpliciter emanās valet ipso iure z primū tollet: qa nemo pōt sibi auferre liberā testamēti factionē. l. stipulatio hoc mō de s. ob. s. p ista auferit libera testi factio ergo nō valet. p hoc. l. diui. §. l. s. de codicil. Nō ob. ista. l. z. l. si mibi z tibi. §. in legatis. s. de le. i. qa hic fuerunt nba derogatoria actus testadi: vñ dārius distinguedo dicit q qnqz nba sunt derogatoria actus testadi qnqz sunt nba derogatoria cuiusdā solēnitatis testamenti. qnqz uolūtatis. Primo casu nō valet: qa nō pōt se facere intestabilē z esset p bonos mores: ut. d. l. stipulatio. Scōo casu non valet: qa nō pōt mutare solēnitatis q est iuris publici: ut. d. §. l. s. Tertio casu valet si expsse dz pma

¶ qd. dicunt qdā. ui de Jaco. de bel. in auē. d. testa. in pn. viij. col. et Job. an. z Jo. d. santu. z dñicum in .c. i. de pñi. in. vi. z flo. in auē. hoc i ter liberos. C. de testa.

¶ C. nō valet. d. l. etia in. d. l. fancimus. ut ibi refert Salp. tenet opi. By. z ita ēt ipse salp. z uidet q sit cōmunis. ADDE bal. pñi. clxxviii. C. d. utare solēnitatis. z si diceret nolo aliud testm facere posse nisi cū. x. testib nō opa tur. hoc simpliciter tenz p. dau. d. cas. in. l. si mibi z tibi. §. fi. s. ti. ij. nisi vltra pdicta testator subdat z si ptingat me aliud facere nolo illud ualere: qz tunc esset clausula derogatoria volūtatis: z sic ualere. fm euz allegat no. per Ly. in. d. l. fancim. z p Bar. h. q. j. p. p. hoc dicit s. bar. in. l. oēs populi. in. iij. q. princip. de iur. z iur. t. etiaz q qn ē drogatoria solēnitatis requirat specialis mentio.

hb

A Fateor
vex. s. saly.
in. d. l. sanc-
mus. t. etia
in hoc pmo
casu s. Ja. d
are. z bar. qz
p hoc no au-
fert libera te-
standi facul-
tate: qz reuo-
cari pot. z io
dicit qz reg-
rif et isto ca-
su spalis me-
tio p hac. l. z
glo. in. d. s. i
legatis qua
sequitur.

B Dale lo-
quif. z p gl.
i. d. l. si mibi
z tibi. s. i le-
gatis. uib. j.
z uide bal. i.
l. claz. j. de
fideicom.

C Pro de-
claratōe. z d
bac materia
vide plene
Ang. in pfi.
cccij. vbi
optime dicit
z pulchre
no.

D Verba d
rogatoria.
An sufficiat
facere gñale
mētiōe de
suis dero-
gatorijs an
requat qz spe-
chcent. vid
bar. in. l. hūa
nū. C. d. le. z
d forma clau-
sule deroga-
torie. vide
tex. optimū.
z ibi Bal. i.
l. si. s. fi. C.
de lati. lib-
tol. z mell. i
l. oēs. i. pñ.
C. de pñri.
xxx. an. z ibi
sing. dicit
Bal. z Ang.
qz sufficit te-
statorē dice-
re hec sba
videlz nō ob-
stāte aliquo
alio testō et
si de eo testō
diz fieri mē-
tio spalis zē-
s perinde est
ac si spāliter
drogasset s3
eū p illū tex.
z istis adde
Bal. in auē.
hoc inter li-
beros. C. de
testi. z sing.
p eū in. l. san-
cim. in vlt.
col. C. de te-
sta. z vide
Ang. z imo.
in. l. si mibi
z tibi. s. i le-
gatis de le.
l. z ibi dixi
post cum.

peniteat: qz expssa reuocatio requirit: ut. l. si mi-
bi z tibi. s. fi. s. de le. i. z hic. Ita dicit Ja. d. are.
z An. de pñris sequēdo eū Ly. in. l. sancim. C.
de testa. recitādo hāc opi. dicit qz hec opi. saltez
in cathedra esset pulchra opi. Postea Ly. me
audiēte hoc disputādo determināuit sriū dicēs
sic. Nō esset vex qz p hoc ipse efficit instestabilis
imo pot facere aliud testm qñcūqz uult: sed opz
qz nos sim^o certi qz ipse uelit. Lū eniz ista uerba
bēant viz cuiusdā pñstatiōis pambule talis p
testatio declarat in sequēti testō uolūtate deesse:
ut. l. ar. si qz. s. pleriqz. s. de religi. z. l. q. in alia.
in fi. s. de acq. here. Sequēs ergo testm nō ē te-
stamentū: qz lex psumit in eo uolūtate deesse nī
si expssam reuocationē faciat de pmo. Alii nō ē
verū qz sit instestabilis. idē tenebat Ray. de for. z
ego idē puto. declarabo tñ latius. Et aduerte si
testator dixisset tñ nolo me posse facere aliud te-
stamentū: z nolo me posse mutare tale testm: ul
nolo me posse penitere: z nō dixisset ultra: tunc
fateor uerū dicit Ja. de are. z sequentiū: qz te-
stator solū disposuit circa ipaz possibilitatē testā-
di z nō circa uolūtate qz debeat i futurū deesse: z
hoc nō pot facere: qz nō pot sibi auferre liberaz
testi factionē: ut. l. stipulatio. hoc mō de s. ob. z
io glo. in. l. si mibi z tibi. s. in legatis. s. de leg. i.
male loquit^o z bñ reprehendit p Ja. de are. sed si
dixisset si fecero aliud testm nolo ualere. hoc nō
disponit circa possibilitatē testādi: sed disponit
circa uolūtate quā dicit deesse in futuro. ideo re-
grif qz expsse reuocet ut appareat uolūtate deēē
in sequēti testō quā lex psumit deesse ppter uer-
ba pambula derogatoria. **C** Pro declaratiōe
nre materie ex glo. z doc. qro hic sit mētio d pu-
plici uolūtate: in una fuerit sba derogatoria z
postea est secuta alia uolūtas. qro de pma uolū-
tate qd si ista sba derogatoria sunt apposita in
uolūtate min^o solēni. Rñdeo sba derogatoria
hñt uim cuiusdāz adēptionis ut hic no. in glo.
mag. z io ad hoc ut adimaf bñditas dz fieri i uo-
lūtate solēni: qz in codicillis dari uel adimi here-
ditas nō pot: ut. l. ij. C. de codi. z opz qz adimaf
in tali uolūtate ex qz possit adiri hereditas ut di-
xi in. l. si iure. s. e. S3 in adēptione legati nō reg-
rif tāta solēnitas: ut. l. si ita. s. de leg. i. z ibi no. z
l. fideicomis. C. e. ti. z l. heredes palā. s. i. s. d. te-
sta. z l. datū. C. de le. z uide B3o. in. sūma. in sti.
de testa. or. s. illud etiā. **C** Quero qd si ista uer-
ba derogatoria ptineant in testō rupto ex cau-
sa pteritionis uel exheredationis an pseruentur
talia uerba derogatoria p auē. ex cā. Putarem
qz inquantū ista sba pñnēt adēptionē heredita-
tis z sic respicerēt institutionē: tūc nihil ualēt: s3
inquantū respiciūt legata z fideicomissa: tūc ua-
lēt p dictā auē. ex cā. **F** Venio ad scdm testm di-
xi qz est necesse qz p scdm testm spāliter peniteat
de primo. qd si testator in scdo dixit sic z hanc
meā uolūtate esse uolo z oib^o pualere
cassans z irritās testm factū manu cuiusdā nota-
rij talis uel alteri^o cuiuscūqz an sufficiat. qstio est
an in eo sufficiat qz fiat mētio d testō simpliciter
in quo sunt sba derogatoria. an ē necesse qz si-
at mētio de uerbis derogatorijs. Glo. h uidet
uelle qz sufficiat qz fiat mētio tñ de primo testō:
nec dicit aliqd de uerbis derogatorijs. z uerba
B3y. hoc uidet sonare in. c. qd semel. ex de reg.
iur. li. vi. Alibi glo. dicit qz nō sufficit mentione
fieri d s3bis testi: sed dz fieri mētio qlitatis testi:
ut dicat nō obstāte tali testō: z uerbis derogato-
rijs in eo insertis. ita no. in. l. si mibi z tibi. s. i le-
gatis. z. s. ti. ij. Quid dicem^o. Breuiter si bene

pōderatis tex. hic positū in fi. pncipij uidet req-
rere duo. Primo qz spāliter peniteat poris uo-
lūtatis. Secūdo qz pñriū asserat eius qd pmo
dixerat: ut hic. ibi s3 hoc ita locū zē. Dico ergo
qz debemus ispicere sba derogatoria qliter sint
pcepta. si eniz sunt pcepta fm eū modū qz pmo
in glo. ponit ut si aliud testm fecero nolo ualere
tūc reuocādo primū testm noiari z dicēdo hoc
ultimū uolo ualere uidet satisfactū huic. l. quia
spāliter pmi testi facit mentionē z dixit vltimūz
se uelle ualere: z sic asseruit sriū et^o qd prius di-
xerat. S3 si ponim^o sba derogatoria eē pcepta
fm alios modos positos in glo. quia dixit si qd
aliud testm fecero nolo ualere nisi sit talis solē-
nitas: tūc opz qz dicat cassans z irritās aliud te-
stamentū: z sba derogatoria ibi posita. als nō vi-
det asserere sriū eius qd pmo dixit: z sic itelligo
glo. in. d. s. in legatis. **C** S3 qro si eēt ponere ca-
suz in quo sufficeret reuocatio gñaliter facta di-
cēs cassans oē aliud testm meū in quo sunt sba
derogatoria z hoc uoluit pualere. Rñdeo sic: si
unū tñ pcessit testm in quo sunt sba deroga-
toria: ut. l. ij. s. de li. z postb. **F** Quero qd si testōr
dixit sic cassans z irritans oē illud testm qd fecit
sem. z si i eo eēt sba deroga: oria sub qñqz cō-
ceptiōe s3boz an sufficit. Hic uidet qz nō: quia
tex. hic requit qz spāliter reuocet: z illud dī spāli-
ter fieri qd ē a gñalitate expētiū: ut. l. itē apud la-
beonē. s. hoc edictū. j. de iniur. z. l. i. s. si dixerit
aliqz. j. de publi. z. l. suis urbanis. in fi. j. e. Sed
istud nō ē expētiū a gñalitate ergo nō ē factū spe-
cialiter. Ego dico sic^o put dixi in materia substi-
tutiōis uulgaris in. l. i. s. de uul. z pub. aliqd
pōt expmi trib^o modis qñqz gñaliter qñqz sin-
gulariter qñqz particulariter sicuti ē dare genus
spēs z indiuiduū. Aliqz ergo pōt noiari sub no-
mine generis spēs z indiuiduū. Hic ergo qz uolū-
tas seu testm qd ē testatio mētis ē nomē ge-
neris. z io dicēdo cassans z irritās oē aliud testa-
mentū zē. nō sufficeret nisi qñ unū tñ pcessit ut
dixi. s. z hoc tenet glo. z B3y. S3 ego dico qz di-
cēdo etiā si eēt sba derogatoria uidet expmi
spāliter: qz testā qdā hñt sba derogatoria qdā
nō. z io sufficit qz spāliter fiat noua reuocatio et
sub noie spēs: ut h. dū dicit spāliter. Preterea
pbo p tex. fili^o iter ceteros nō dz exheredari: s3
noiari: z intelligit noiari nō dicēdo exhere-
do liberos qd est nomē gñis: qz cōprehēdit ne-
potes z ulteriores: s3 dz fieri ex bñ datio sub noie
spēs ut exheredo filios uel sub noie singulari^o ut
ticiū: z dī fieri noiari: ut. l. nci. in pñ. s. de lib. z
postb. z ita dicit i pposito: qz sufficeret qz reuo-
catio fieret sub noie spēs z fiat mētio testi z qlita-
tis testi. **C** Quero qd si sba derogatoria sunt
ita pcepta p hec sba qz si aliud testm fecero no-
lo ualere nisi sit obstuata talis solēnitas z si in eo
fuerūt posita sba reuocatiua istius clausule no-
lo reuocationē ualere qd iuris. Puto idē: quia
quocūqz mō sint facta sba derogatoria si prio-
ris uolūtatis faciūt mentionē z etiā qlitatis te-
stamentū: tñ nō ē necesse qz sba singulariter exp-
mat. sufficit enim ad reuocationē qz sit reuocata
illa clausula derogatoria: ut h. **F** Quero an^o sit
aliqd remediū qz primū testm nō possit reuoca-
ri. Quidā qz sic dicēdo sic uolo hoc testm ualere
z si ptingat me mutare z aliud testm facere
nolo ualere: qz illud erit simulatū fictū z p me-
tū factū s3 uolūtate meā ne incurrā idignatio-
nē psanguineoz: z sic pñstator qz p illud nō intē-
do aliqd alicui dare: tunc scdm nihil ualet etiaz
si expresse poris peniteat testi: sed primūz: quia

ADDE
Fau. d. ca.
pñl. cccij.
vbi dicit qz
Federec^o de
senis cōsilio
ccxvi. aliter
sentit qz cō-
silio. xlvij. z
quando pa-
ter in primo
posuit clau-
sulam dero-
gatoriam in
secūdo non
sed illud fecit
corā qñ-
qz testibus
an sit subla-
tū primū vi-
de Ro. pñl.
cccxxx. z
cccij.

C Uidef qz
nō. s3 Ang.
z Imo. in. l.
i. d. lib. z po-
stb. tenet s3
Bar. h. z ibi
z Bal. i. auē.
hoc inter li-
beros. de te-
sta. z in. l. hu-
manū de le.
f. Dico sic.
Fede. de se.
in pñl. xlvij.
alias. li. qd i
cipit habita
sup casu fdi
cto zē. tenet
per omnia
Bar. in hac
materia.

G Nomic
singulari.
hoc itellige
qñ sol^o eras-
alino secus
l. ij. de lib. z
postb.

H Quero
an. An pos-
sit dari re-
medium qz
primum te-
stamentum
nō possit re-
uocari z ui-
de Bal. i. l.
sancimus. b
testa.

I Prioris
peniteat. Ad
de Bar. i. l.
pacta nouif.
C. de pac-

Cessare metus. Bal. in. l. i. circa fi. C. de fac. san. ec. vbi ponitur alius modus sed no videt bonus modus: qz primu testm mutat & ppter bene ficu trebel. detrahē. & ibi habes p Guil. de suza. aliqd p Ly. & Jmo. in. l. si mibi & tibi. §. fi. §. ti. ij.

CIn forma p̄ctus &c. adde Bar. in. d. l. stipulatio. hoc modo cōcep. in princi. & ibi Ro. & paul. de cas.

C Si si cōtingat. Idez tenet Bal. i. l. sancim. in. l. cū antiqtas. de tes. & in. c. i. d. fe. da. i. vi. l. cōmiss. & adde Bal. in. l. ex testō. C. de fideicō. & ad de qd repif. Dy. p̄suluf. se § id qd tenet in lecturis vt refert p̄ Pau. d. ca. in. d. l. cū ātiqtas. S; qd in legato puta lego ticio fundū dicēs q nolo posse reuocare. & si p̄tingat me reuocare ex nūc dono sibi dictū sū dū p̄nti & acceptari. bal. in. d. l. sancim. tenet q tunc valeat donatio: qz cessat rō: & nō tollit libera facultas p̄ donatiōez vni. §. d. pau. in. d. l. cū antiqtas. dicit q in p̄ ruz facit qz sicut d; esse libera vltia voluntas quo ad institutē ita quantuz ad legata qz nō d; qd cōpelli ad ea factēda de directo uel indirecto et ista p̄ se forte verior s; ipū nec alif dicit: subdit tū q repif Bar. mouit se iud dū iū ut habet in qbuscūq suis recollectis ut habet in. l. iudemus. C. d. fa. san. ec. imo. aut t; opti. Bal. h. & ad bal. in. d. l. sancimus. q sol? singularis. me iunxit hāc materiā Et ad hanc materiā vt de oino Bal. in. c. ij. de se. da. in. vi. l. cōmissō. ubi ponit no. q. tici? filios nō hās &c. vbi arguit p r. & indecisum relinqt. tu adde q cōstitutio p̄ carij de qua ibi nō pōt p̄stitui ad incōtracta s; m Ang. i. d. l. stipulatio hoc mō p̄cepta. bñ facit qd no. in. l. iij. §. i. de acq. pos. C. In hac materiā ad Bal. in. aut. hoc inter liberos. C. de test. & qd no. Jo. an. in. c. i. de cōsti.

plus valet &c. ut. C. plus valere qd agit p totuz. Itē ista p̄testatio declarat aium nō eē nec voluntatē in scōo: ut. l. si qs in aliena. §. fi. §. de acq. he. re. facit. l. i. p̄ cubinatu. §. de p̄cu. Hoc nō placet. nā p̄ primū testm nō p̄bat scōz simulatū nec factū s; uolūtate. nā sufficit primā uolūtate reuocatoriā esse reuocata: ut dixi. §. nā sicut tūc volebā primū testm valere & scōz esse fictū ita mō prime uolūtatis penitet & nolo scōz valere. Itē p̄ p̄mū testm nō p̄bat metus nec dol?: ut. l. metū. C. qd met? cau. C. de trāfac. l. si maior. & de dolo. l. do. lū. nec etiā inducit aliqd verisile sufficiens ad arguendū dolū uel metū: ut. C. de trāf. l. interpositas. Remanet ergo solū nuda uolūtas p̄hibitoria q̄ pōt reuocari ut dictuz ē. P̄terea si testm est factū p̄ntibus vicinis & p̄ sanguineis p̄sumif cessare metus? & dolus: vt. l. trāfactiōez. C. d. trāf. Alij dicit q fiat sic. l. q in p̄mo testō dicit si cōtingat me facere aliud testm: tūc oīa que scripta sunt in isto in illo itelligāf repetita. ar. l. posthumus. §. fi. §. de iniur. testa. s; hoc nō placet: qz si cut p̄cedētes codicilli p̄nt reuocari: ita & ista uolūtas. An puto q hoc casu sufficeret gūalis casfatio oīs p̄cedētis uolūtatis. An aliq dicit q stādo i snib? vltime uolūtatis nullū est dare remediū. Nemo enī pōt sibi legē iponere a q̄ recedere nō pōt. vt h: nisi trāseat in formā p̄ctus ut dicit Dy. in. c. q̄ semel. de reg. iur. li. vi. & ita. Ly. & An. d. p̄p̄sis & q̄si oēs. Dicit ergo sic testator uolo hāc esse meā ultimā uolūtate quā p̄mitto nō reuocare. S; si p̄tingat me reuocare vt aliud testamētuz facere ex nūc dono & do oīa bona mea tibi heredi instituto vel tibi notario recipiēti p̄ herede instituto & p̄ legatarijs eo mō: & ea forma quā ego testator supra dixi. Et q̄ vltia uolūtas possit trāfire ad p̄ctū no. p̄ glo. in. l. heredes palā. i. fi. §. de testa. Hoc nō est uerū & p̄sulerem p̄riū salua reuerētia Dy. Nā p̄tract? iter uiuos facti sub p̄ditioē impossibili de iure uel sub p̄ditioē ne turpi sunt nulli ipso iure: ut. l. impossibilis. & l. generaliter. de ver. ob. sed ista donatio est facta sub p̄ditioē turpi & s; bonos mores: qz apponif si p̄tingat me mutare testm: & sic aufert liberā testamētū factionē & non ualeat. ut. l. stipulatio hoc mō de uer. ob. & sic reperi Dy. p̄suluisse anteq̄ scriberet in. c. qd semel placuit. ex de re. iur. li. vi. Quero qd si fieret p̄ modū veditiōis dicens uolo istud testamētū oibus p̄ualere & uolo nō reuocare & ex nūc uendo & trado pro tāto p̄cio qd p̄sitor me habuisse. Aides q̄ ualeat. hic enī nō uideor grauari metu pene ne faciā testm: qz si in p̄ditionis euentū p̄ficiat uenditio ergo alterius est res & meū est p̄ciū. Breuiter puto nō valere siue enī ego habere plus de p̄cio q̄ res valeret spe lucri inuitarer ad mutandū testm: ut haberē illud p̄ciū siue haberē minus nō reuocare metu pene siue haberē tantū dē & haberē maiore affectiōez ad rē q̄ ad p̄ciū uel ecōtra. Et sic semp inuitarer ad mutādū testm uel nō spe premij q̄ p̄ditioēs a iure reprobant: ut. l. ille aut. i. fi. de here. ist. & ibi no. An aut possit repeti p̄ciū

in vi. fm Bal. in. d. c. ij. qrit bñs v̄dōrē & nō liberos induct? blādicio &c. vbi vide ADDE an si fiat legatū cū p̄ditioē q si p̄tingat testm reuocari illud donat Ro. p̄. c. c. c. ij. & qd si dicat dono oīa bona mea vide Oidr. consilio. c. xiiij. & Angel. consilio. c. xiiij. & lxxvi. d. C. d. sulerē p̄riū. vide secūdo in p̄silio. clxxviii. incip. p̄ decif. consulta.

q̄ est p̄fessus habuisse testator nō ē meū tractare nūc. tū dico q̄ apud me illa p̄fessio p̄cij frau. de vel fraudis suspitiōe nō caret. Quero qd si testator dicit se nō mutare testm & iurat? nō uenire s; an pōt postea facere aliud testm. Spe. tan. git in ti. de instr. edi. §. cōpēditioē. & qd si qs iurauit. & glosator decretorū ponit. xiiij. q. ij. c. vltia uoluntas. & multi doc. iuris canonici disputaue. rūt eā. Ultimo Jo. an. disputauit eā quā ponit in mercurialib?. in. c. qd semel. de reg. iur. li. vi. et determinauit q̄ ultimū testm ualeat nō obstante iuramēto tū q̄ facit scōm testm est piur?: p̄bat p. c. i. ex de spō. du. Et ad argumenta dria r̄ideo iuramētū est suandū: ut in. c. cū p̄tingat. ex d iur. reurā. c. q̄uis. de pac. li. vi. nā quedā sunt q̄ depēdēt ex mera uolūtate iurātis nec h; necesse p̄pter hoc adire p̄torē: tūc nō obstāte iuramento poterit s; uenire s; erit piurus. s; si nō depēdet ex mera uolūtate iurātis s; h; necesse adire p̄torē: tūc p̄tor nō d; esse auctor piurij. iō uenientē s; iuramētū nō audiet p̄tor. ita loquit. d. c. cū p̄tingat. & c. q̄uis. d. pac. li. vi. & ita loquit. d. c. sacra. Lex enīz tibi suū nō tuū denegat auxiliū: ut. l. ij. & ibi no. C. si aduer. uen. S; ego dico? q nō erit piurus: qz iuramētū qd est iterpositū sup eo qd est s; bonos mores: qz aufert liberā testū factio. nē: ut. l. stipulatio. hoc mō. j. de p̄. ob. ergo &c. & hoc tenet Ly. & Be. i. l. i. C. de fa. san. ec. & An. de p̄p̄sis hic. Quero utrū iuramētū hēat saltē vim s; boz derogatoriōz vt scōz testm nō ualeat nisi p̄muz sp̄ aliter tollat. Aides mibi q̄ Jo. an. determinet q̄ sic in. q. p̄dicta & hoc puto ueruz. nā iuramētū iterpositū i testō habere uim ut iportet pinde acti diceret ualeat oī iure quo ualeat pōt: ut. l. cū pater. §. fili? matrē. §. de leg. ij. iō puto q̄ hēat uim s; boz derogatoriōz & regraf sp̄ alis reuocatio p̄ illū. §. Quero qd i statutis in uno p̄cedunt s; bo derogatoria & aliud simplr loquit an ualeat. tex. est & glo. in. l. humanū. C. d. legi. dixi plene in. l. oēs populi. §. de iusti. & iur. Quero qd in p̄ctibus. Dicit per Ly. i. l. pacta nouissima. C. de pac. & p̄ eundē Ly. in. q. quā h; disputauit que incipit p̄cessit prima uoluntas sequentibus derogans &c.

Ex. §. sequenti.

CAn iudex possit reseruare factionē testamētū notario condēnato de falso.

Miles. Nota q̄ iudex pōt reseruare factionē testamētū dānato qd ē s; regulā iuris cōis: qz si nō reseruaret dānat? ad mortē nō posset testari: vt. l. eius q. §. de tes. & de hoc q̄liter militi possit reseruari factio testū no. i. l. & militib?. C. de test. mili. p̄ glo. & p̄ Ly. & Dy. iducif ista lex in argumētū cuz alijs legib? all. in glo. q̄ iudex possit reseruare factionē testū notario p̄dēnato de falso: ut h;. In p̄riū uidef i. l. nō pōt. j. de fur. S; dic aut iudex facit cā cognita et pōt: aut sine cause cognitione & nō potest: ut. l. diuus. j. de iniur. & l. qd ergo. §. pena grauior. §. de his qui. no. infra. ita tenet Dy. & Ly. refert in. l. & militibus. C. de testa. mili.

C Miles. uide quod incidenter dixi in. l. imperium. in apostilla magna. de iurif. com. iudi.

C Notario condemnato. an notario damnato de falso possit reseruari factio testamētū. Adde Bartol. in. d. l. militibus. et in. d. l. diuus.

pposite &c. vbi tenet cū Bar. b. & ro. in p̄silio incip. i xpi nomine repeti to p̄supposito q̄ dictuz legatum de quo in themate transfuit in contractum. Et iurat. An possit testator mutare testamētum cui iurauit nō cōtrauenire d; xi post Bar. to. in. l. cum duobus. §. idem respōdit. §. pro socio. est & gl. xiiij. q. ij. c. vltima uoluntas. & habes Guil. de suza. in. l. i. de sacro sanctis eccl. & Bald. in. d. auē. hoc iter liberos per Jmol. in. d. c. cum contingat. de iureiurā. in. xvij. char. ta. ADDE an iurans non mutare testamētum possit illud mutare Oidr. consilio. c. xvij. & clx. f. C. Johanan. Jmol. tenet opl. Jo. an. in. d. c. cum contingat contra Bar. hic. C. Egd di. co. hoc idez firmat Bar. to. per casuz. i. si quis inquilinos. §. fina. de leg. primo. vbi uide. C. Quero utrum. Ad. de Bartol. in. d. l. oēs populi. & an iuramentuz habeat sal. tez uim clausule derogatorie. adde Bartol. in. l. eam quā. C. de fidei. com. & ibi d; xi.

hb ij

2le aut il. le. s. cu in uerbis no dz comit tere. An iudex no habz dubiuz non dz comitte re cofilio fa pietis. adde qd in simili dicit idem Bar. i. l. ele ganter. i. pn. de pdi. ide. adde ad hoc que dicunt in. l. i. C. d. re la. p. Bal. in. l. ij. altas. i. in fi. de legi. adde qd ha bes in pfilio barbarij in cip. fcriptit ppheta cla rissimus pfil mo. xciij. in col. xxi. z vi. de no. in. l. si puenerit. de re iudi. item dicas qd pfilium no pot peti post factas allega tioneo. nec post finitā i. stātiā ut fin. dicit. d. ant. in. c. cum in ueteri. d. ele. l. no. lz ptra hoc sentiat j Bar. in. l. si postulauerit d. adulte. uel fm do. an. in. d. c. cu in ueteri. non pot peti pfilium postqz e cofilium in causa nec p factā monitionē ad audiendū sniaz z est bonus tex. i. d. c. cu in ueteri. Itz dic qd cofiliuz peti no pot quon tēs iudex vi deret illud frustratorie peti: qz tunc no dz pcede re. ar. no. l. l. qdā estima uerūt. si cer. pe. ita dicit Jo. an. in ad di. spe. in ti. de req. fi. cō. filij. s. i. z ad Bar. h. vid

Imperfecto Creditori. C. Mo. ter. ibi dicit. n. rē. C. Querit glo. si est creditor quō cadit hic qd sit indebitū. Dicit glo. intel lige de creditore putatiuo: uel de creditore con tra quē debitor est tutus exceptione fauorabili. Ex. l. sequenti.

Quando disunctiua ponit pro coniuncta.

Le aut. Hides ergo qd disiu ctiua ponit pro pium ctiua: qd dixit ille aut ille z pot ab utroqz petere: sed male dicit glo. z reprehendit qd doc. ga hic no ponit aut pro z: sed stat pprie z here des tenent tanqz duo rei: ut. l. si ex toto. s. i. s. d leg. i. z no. in. l. siue a certis. j. de duobus reis. z est tex. in auē. si quādo. C. de p. pecu. z qd di cif in. l. pe. C. de ver. sig. qd disunctiua pro pium cta ponit est vtz qd cadit inter psonas graua tas z sunt tanqz duo rei debēdi z glibet ifolidū tenet fm Dy. z omnes z bene.

Cū in uerbis. Dicit Ja. de are. facit ista. l. q. quā do. q. no hz dubiū qd iudex no dz comittere pfilio sapientis. ad idē facit. l. pedicul. s. labeo. de aur. z arg. le. z uidet expfuz in auē. de iudi. s. i.

S qui. Dicit hic prestare dz oē dānū. Cōtra in. l. si steri lis. s. cū p uenditorē. s. de act. emp. So. tenet ad oē dānū qd ptingit circa rē: lz ad dā nū extrinsecū z qd no ptingit circa rem: sed ptingit extra rē: tunc secus. z ita intelligit ista glo. q incipit z quia fm Dy. z bene.

Aulo. Legatum filie in testō non reuocat p legatuz factū pa tri in codicillis. hoc dicit.

Propōnitus. Verba generalia pre prehēdūt. h. d. fm Dy. uel aliter. Si testator iu bet aliqū esse pntē aliq re certa pro his que i testō reliquerat intelligit de relictis pure no sub p ditiōe. h. d. iste notabilis. s. C. Op. de. l. q. ro me. s. duo fratres. d. uer. ob. ubi uidet q ueniat fideicommissum futuz. Dicit quidā ibi rigor hic egas. Vel aliter hic fuerunt sba patris inter fi lios cuius uotū est ut filij habeāt hereditatez: s; ibi fuerunt sba stipulatōis inter fratres. z ita vi det glo. sentire. Vel melius ibi fuit male iudica tū z debuit iudicari vt hic dicit. z hāc opi. teneo pro vera z tenui semp. C. Ultimo facit iste s. ad istā clausulā volo talē tali re esse pterū z q plus petere no possit de quo dixi. s. e. l. fideicommissa. s. si quis ita scripserit. Ex. s. sequenti.

An ciuitas possit cogere debitorem alicuius exulis soluere z si soluit an liberetur.

Iulius. Si debitū demonstratur vnde soluaf seu ut ex eo fiat solutio no uidet grauat debitor s; heres. h. d. C. Op. s. ti. i. l. antepe. s. ciuibus. So. ut ibi. C. Alteri op. z uidet esse grauatus debitor: quia debitor pot grauari: ut. l. si seruus. s. pe. s. ti. ij. z. l. si pe cuniaz. sed hic dicit p rariuz. ergo rē. So. hic p iudicē alij coactus fuit soluere uel non agnouit relictum. Tu dic q potest grauari debitor uerū est si testator uoluit: sed hic apparet q testator noluit grauare: quia uerba legati no fuerunt di recta ad legatarium. sed uerba executiua legati tantū: vnde debitor ad solutionem fuit adhibi tus. Itē facit ista lex vtrum ciuitas possit cogere debitores alicui exulis soluere z si soluant vtrū

liberent de quo plene i. l. creditor. de sol. p Dy. **I fidei.** De hoc utrū fideicomis sum relictuz a nō capace valeat: habes glo. in. l. eaz quā. C. d fidei cō. z uidebitis in. l. cogi. s. hi. qui. j. ad trebel. Ex. l. sequenti.

Qualiter intelligat qd qd duo adiectiua copulans respectu vnius substantiui requirit con cursus vtriusqz.

Uicōcubinā. Duo adie ctiua respectu vnius generis verificāt dispo sitionem in altero lz utriusqz ueritas nō concu rat. hoc dicit. Tex. ibi causa parata rē. z secūdo ad usum tradita. fm Ja. de are. uides hic qd nō est differētia inter uxore z p cubinam: ut hic. z vi debitis in. l. itē legato. s. parui. j. e. Secūdo vi detis h qz duo adiectiua proferant respectu unius substantiui copulatiue nō requiritur de ne cessitate concursus utriusqz: ut hic. dicit eniz em pta parata z sufficit esse parata: lz nō empta qd no. quia uidet mirandū. Sed possumus dicere qd hic nō est oratio p iuncta: sed est magis oratio resoluta nec copulatiua nec disunctiua. Ista sol. nō est bona: quia si est resoluta dz resoluta in con iunctiuam uel disunctiuā: ut. l. sepe. de uerbo. si gni. z. l. alienationi. s. h. e. ti. si ergo hic resolu ret in disunctiuā male diceremus: quia tunc dz unū eligere tantū. Si uero resoluif in copulati uā: tunc requirit p cursus vtriusqz: ut. l. si heredi plures. de con. insti. Sol. id qd dicit qd duo ad iectiua copulans respectu unius substantiui req ritur concursus utriusqz est ueruz si copulantur respectu unius substantiui certi z limitati. secus si respectu unius generis. Dicit enim hic uesē. ita declarauit. in. l. si is qui ducenta. s. utrum. j. de re. du. quod no. Ex. s. sequenti.

Verbum habeat: qd trahitur ad fideicom.

Cum ita. In dubio assumimus qd minus. h. d. tu habes hic duo. unū qd uerbū habeat: adiectū portioni he reditatis trahit ad fideicomis. nō ad instōnem. Secūdo no. qd uerbū habeat: intelligit hoc est manu heredis accipiat ab herede dāte: ut hic: quia dicit primo habeat z postea dicit cum he res dare dānatus esset rē. Secundū hic in du bio uerba executiua legati uidentur ad heredez referri. Contra hoc uidetur tex. cum glo. in. l. lu cius. s. ti. i. z ibi solui. Ex. s. sequenti.

Actori edit reus ad intentione iuuandam.

Cum ita. Verbum peruenisse seu p uenerit intelligitur cū esse ctu. hoc dicit. C. Mo. ex isto. s. q actori edit re ad intentionē iuuandā. Cōtra hoc. C. de eden. l. qui accusare. z. l. fi. So. ad intentionē fundan dā nō edit hoc est ad probādū id qd est funda mentū intentionis: ut in p rario: ut p3 in. d. l. fi. dū dicit originē rē. sed adiuuandā intentione iam fundatam bene edit: ut hic. Aliud exēpluz j. e. l. predijs. s. ticio. fm Guil. de cu. Nec pot dicere qd hic loquitur in rationibus: quia hic nō sunt facte mandante actore ergo est eadez ratio que in instrumentis. facit. j. ad. l. fal. l. pe. s. fi. z quod ibi dixi quod no. Ex. s. sequenti.

Que sit rō qd eptor tenet facere p cū vedito ris: s; vedito nō tenet facere rē eptoris z qd iter i actioe ex epto de euictioe forme libell. Et qd debeat denunciare ille qui habiturus est regres sum ptra alium de euictione.

Jo. d. Imo. in. l. si sic. de v. obli. facit qd no. doc. i. l. si mibi z ti cio. s. i. e. ti. z ad Bar. h adde no. per roma. i. rub. de arbi. i. pn. iij. cart. vi de Bal. i. l. s. i. C. d legi. idē uolētō qd Bar. hic z in. l. apli. s. de mino. z i. l. i. C. ne lice. in vna ea. qca. vbi etiā ponit si uno statuto dicit qd snia debeat ferri cū cofilio an cianorū alio uero statuto iurato p po testatē caue tur qd snie statiz mandē tur execu. qd iuris si nō apparet de ipartitōe p filij. AD. DE bis uer bis vltimis p. Pau. d. ca. confilio. ry. b. Aulo. p. s. pō. pōnt. Op. z no. Bar. in. l. ij. in prin. i. vi. col. de vul. z pup. c. Cū cō. q. cubi. naz. s. cum ita. vbi peruenisse i telligitur cū effectu limi ta nō habere locuz in do te vt est tex. z ibi Bart. lz sub dubio reliquerit in. l. meulo. s. i. s. ti. i.

Si heres
Et uis imo.
hic.

Si heres.

In legato generis ab herede debetur euictio. Item qui ex causa lucratiua est habiturus regressum de euictione dicitur ante iudicium acceptum denunciationem facere. hoc dicitur et iste est bonus casus tenendus menti. **Op.** et videtur quod legatarius non habeat regressum pro herede de euictione: ut l. si a substituto. §. i. §. ti. ij. Sol. aut est homo legatus in specie et non debet euictio ut ibi. Aut in genere et debet: ut hic: et ibi no. et plenius in l. si domus. §. de euictio. §. ti. ij. et dicitur Ro. hoc magis ex qualitate obligationis: quia in genere quod ex te. pcedit. ita dicitur Ro. Aduerte ista est uera ratio quod emptor tenetur facere precium uenditoris: quia eundem tenetur in genere: sed uenditor non tenetur facere rem emptoris: ut l. ex empto. in prin. §. de act. ep. Ratio est quia tenetur in specie: ideo si aliquis emit aliquid in genere: tunc uenditor tenetur facere rem accipientis: quia hoc est ex qualitate obligationis magis quam titulo: ut hic: et no. in d. l. si domus. §. de euictione. §. ti. ij. Item scias quod in actione ex empto de euictione pcludit in libello sic: quia dico te emisse rem et esse euictam propter quod tamen tua inter est et cetera. Sed in hoc titulo ubi quis tenetur ad dandum dicitur aliter. nam dices sic tu teneris ad dandum tale rem et est euicta et sic nunquam dedisti cum rem mea perfecte non feceris et sic non agit noua actione de euictione: sed agit actione veteri: quia non perfecte fecisti rem mea nunquam fuisse liberatam. dixi plenius in l. iulii. §. i. de h. ob. et est textus in d. l. si domus. §. de euictione. **Op.** de l. cum pater. §. euic. §. ti. i. So. ut ibi. Item op. quod denunciatio sufficit ad fieri quicquid ante sententiam: ut l. si re. §. si. §. de euic. Sed hic dicitur ante iudicium. Glo. exponit iudicium. i. sniam: vel dicitur glo. dic ut ibi. Quare dicitur: aut ille qui est habiturus regressum de euictione habet titulum lucratiuum et dicitur denunciare ante lite pte. aut huius titulum onerosum et potest quicquid ante sniam denunciare dum tamen defensionem sint salua. ita ponitur **By.** hic et **Ly.** in l. emptor. C. de euic.

Si stichus.

Pluralitas gemiat duos singularitates. h. d. concon. l. falsa. in fi. de p. di. et dem. **Op.** de l. tale. §. si quis. de here. insti. So. ut ibi.

Cui quattuor.

Quero de ratione huius textus. Nos debens scire quod hoc nomen paria potest accipi adiectiue et substantiue. Adiectiue declinat sic hic et hec et hoc par. in plurali hi et he pares et hec paria et accipit. i. equalia. sic ponit. C. de ser. fu. l. quecuq. Substantiue accipit hoc par. i. plurali hec paria et significat unum totum compositum ex duobus quod uocat par ut dicamus unum par de cretaliu et similia. Ad ppositum si dicitur lego pocula olearia paria duo. Istud paria iam non potest accipi substantiue: quia iam duo substantiua uenerunt ad determinationem eiusdem uerbi sine copula. ideo adiectiue intelligitur ut intelligamus paria. i. equalia. Sed cum dico poculorum paria duo debet intelligi de necessitate substantiue et sic significat quattuor. i. duo tota quorum quodlibet ex duobus est compositum.

Qui ortos.

Heres damnatus sine re aliquem uti frui re conducta tenetur prestare mercedem reipublice. contra immo legatarius: ut l. hactenus. et l. si pendentes. §. si quis cloacam. §. de usufru. Glo. soluit duobus modis. primo ut dicamus et cetera. ut in ea habetis. tu dic ut dicat. §. e. l. his uerbis.

Cum testamento.

Legatio appositae

libertati videtur appositae legato. h. d. **Op.** glo. de l. questrum. §. i. §. ti. i. So. ut in glo.

Qui fundum.

Hic est notabilis §. et bonus. legato fundi non cedit pars qua defunctus alij actione personali dare debeat. h. d.

Ex §. sequenti.

Legatum factum alicui si cum filio testatoris moraretur an debeat intelligi quod in eadem terra moraretur uel domo: ibi. Quero. Et quanto tempore debeat morari: ibi. Bicitur. Et an conditio mixta pendens ex facto meo et alterius si per casum deficiat an faciat extinguere legatum: ibi. Alterius.

Uxor.

Ex isto §. feci pluries magnum fundamentum ad sustinendum opus. glo. pro dicto **By.** et **Pe.** et hoc dicitur. Legatum quoad quod cum filio moraretur debent semper si per filium stat. sed si per casum debet pro eo annuo tempore quo morari incepit non pro futuris. h. d. In textu. ibi tpe. iunge hic §. finautem. et postea redeas ad ver. trebatianus. Quero si lego alicui si cum filio meo moraretur an dicitur intelligi in eadem terra vel in eadem domo an non. Hic uidetur intelligi quod sufficit si moraretur in eadem terra. et dicitur cum eo morari ut hic: ibi si ambo capue et cetera. In contrarium uidetur textus. j. de condi. et dem. l. si quis ita legauerit. ubi uidetur uelle quod ista uerba importent. i. quod simul educerent. Hec glo. hoc uidetur sentire et nititur respondere ad hunc textum. Bicitur enim quod si morentur capue debetur legatum matri quous una in simul non habet assentem: quia stetit per filium. aliter secus: quia tunc non debetur. Hoc non placet: quia primum loquitur quod per filium non stat: sed per casum: sed quando stat per filium dicitur in fi. §. Quid ergo dicemus. Rursus deo debemus inspicere uerba testatoris. Aut enim dixit simpliciter quoad cum filio meo morabitur uel erit: et tunc intelligitur quod cum eo educetur: ut l. si quis ita. de condi. et dem. Aut dicitur quoad cum filio meo moretur uel erit capue: et sic ex primit locum: et tunc sufficit si stant in eadem ciuitate huius simul non habitent ut loquitur hic. Bicitur hic quod quilibet tpe: quero quantum tempus debet esse istud. Quidam dicunt arbitrio boni uiri: uel aliter sufficit si minima parte anni habitauerunt simul capue cum enim sit legatum annuum in initio cedit: ut l. a nobis. §. ti. i. et l. in singulos. Bices tu non est uerum quod hic sit annuum legatum: sed dicitur quod glo. subaudit. sed certe non est necesse quod subaudit: quia ista uerba quoad uel donec erit cum filio: faciunt annuum legatum: ut l. legatum. §. ti. i. Alterius pcedo. debetis scire quod per istum §. ego teneo opus. glo. nosstraz reprobat opus. **By.** et **Pe.** nam dicunt glo. quod est speciale fauore alimentorum quod conditio mixta pendens ex facto meo et alterius deficiens per casum non extinguit legatum ita non in l. in testamento. §. de p. di. et dem. et l. illis libertis. co. ti. et l. i. C. de insti. et substi. **By.** dicit aliter. extra de reg. iur. c. i. putari. li. vi. **Pe.** aliter in l. i. C. de le. et ibi per **Ly.** Ego dico quod glo. dicit uerum et ipsi dicunt per casum huius §. quia hic in prin. mulier fuit impedita habitare cum filio casu. ideo debet habere pro illo tpe quo habitauit tamen non plus. Sed si per filium stare: tunc est aliud ut in fi. §. sed in alimentis est secus: ut in legibus. §. allegatis: ut dixi in l. illis libertis. de p. di. et dem. **Op.** et uidetur quod paulus male dicit et trebatianus bene: quia stare in certo loco est species seruitutis quod reprobatu semper nisi in libertis: ut l. ticio. §. ticio. j. de condi. et dem. Rursus deo quod aliquis obligetur ad demorandum in certo loco est species seruitutis ut ibi. Sed quod hoc ueniat in conditione quod habeat

Qui fundum. Et vide Bar. et ang. in l. serui. electio. de k. l.

Uxor. p. eo annuo. Et vide no. q. posita per **By.** et **Imo.** in l. pater. §. si. de p. di. et dem. et multa pulchra per **Bar.** i. l. gnus. de annu. leg. et mater nubendo dicitur perdere hoc legatum per **Wal.** i. l. i. C. ubi pupill. educ. de. be.

Per istum §. AD DE ut per **Wal.** consilio cccxxxiiij. in fi. et consilio. cccclxvij. eo vol.

hb iij

Item scias No. formaz libelli quando agitur de euic. et adde que no. bar. in l. aristo. §. i. de do. et in l. si domus. §. i. in h. §. ti. ij.

Fieri quod fieri denunciatio euictio. adde **Wal.** in l. libera. C. de sen. et **Bar.** i. l. aut quod aliter. in prin. quod vi aut clau. et **Paul.** de li. in. c. si uenditori. in ij. col. de emp. et uen. et ibi etiam in viti. col.

Cui ortos. Et istuz ter. no. alle. **Bar.** in l. apud iul. §. si ticius. §. ti. ij. et **Wal.** i. l. pedia. C. de fideic. i. §. col.

Fori. v. quero qd. vi de Bal. i. c. i. s. cu. aut. i. iij. col. d. co. trouer. inue. si. z p. Bar. e. doct. in. l. plures. d. da. infec. z de v. bo. partis. et de vbo. dimi. dia. vide Bar. in. l. lu. cius. s. filiaz. ex. affe. s. ti. tu. i. b. Totu. co. tinef. ad. ide. tex. iuncta. gl. in. l. pater. s. filium. j. eo. c. Cum. se. ius. sed. ibi. p. glo. hanc. glo. ponde. rat. Bal. i. l. ij. C. de. iu. re. do. q. si. qd. est. diues. z. nobilis. in. dubio. presu. mef. donari. d. Presu. mitur. vide. Bart. in. l. vbi. j. de. do. na. ca. mor. q. Bal. in. l. no. ambigif. in. fi. de. leg. z. in. l. ticp. in. prin. j. de. do. z. Imol. in. l. cu. pa. ter. s. pater. pluribus. s. ti. i. z. Abb. oio. in. c. cu. z. venerabili. bus. de. exce. ptio. e. Omne. n. s. fi. lio. in. fraud. uide. Bald. in. l. fraus. de. le. gi. z. in. l. ij. i. ij. col. ibi. tertio. quero. C. si. qd. in. fraud. patr. z. Ang. in. l. ij. de. acq. here. z. Bal. i. aué. sed. iam. necesse. C. d. donati. ante. nup. z. Ang. i. l. ticij. ux. ris. C. de. do. na. inter. vi. z. vxo.

tantum si in tali loco moretur: tunc non est pro. hibitum ut hic.

Ex. s. sequenti.

An in actione ex testamento iuref in litem.

Siedes. Qui no potest emere quod testator iussit tenef ad estv matione. hoc dicit. C. Op. z uidef q qn potuit emere z no emit q tenetur etiaz ad interesse: ut .l. cu. pater. s. fi. z. l. seq. j. ad. l. fal. So. glo. dicit hic dz intelligi qn potuit emere precio iniusto. secus si precio iusto emere potuisset: ut. l. ptra. ria. z. l. is. q. C. de in li. iur. Etide glo. que incipit emere precio. innuit ista glo. q in actione ex tes. tamento iuref in litem qd est falsum: ut. l. in actioni. bus. s. fi. z. l. se. s. d. in li. iura. No ob. l. cu. pater. in. fi. ad. l. fal. qa ibi agebat actioe in re q est arbi. traria: z in ea in litem iurat z ita dicebat h. Ja. de. are. sup. hac glo. Sz certe glo. pdicta no habuit respectu ad iuramentu in litem. sed vult dicere q heres post mora pdenatur ad interesse pbatur per aliuz modu q per iuramentu in litem qd est veru: ut. l. is. qui fideicomissum. s. e. l. patronus. in prin. j. e. quod no.

J cui. Ratione aditus iudicatur de cenaculo cui cedat. hoc dicit. materiaz huius. l. dicas: ut. l. quod conclaue. j. de dam. infec. zc.

Extilia. Prelegata no veniut in substitutione vulga. ri. hoc dicit de materia legis dicatis: ut .l. miles. s. pro parte. s. ti. i. z. l. qui filibus. s. fi. z. l. se. s. ti. ij. z. l. filio. e. ti. z. per doc. in. l. cu. viru. C. de fideico. dixi in. l. marcellus. s. quidam. j. ad trebel. z no est alibi fm By.

Fori. Bonus p parte legata ra. tione incertitudinis debet tota. h. d. fm By. vel aliter. Ibi dicitur quis morari ubi cum familia sua moratur. h. d. C. Quero utrum cedat penus legato z grana. ria ubi ponunt res nec ibi quis moratur. Et di. cit glo. q no cedut. Ja. de are. reprehendit istaz glo. z dicit q penus z loca ubi tales res consue. uerunt reponi cedunt legato nisi sit locus mul. tum separatus vel consuevit locari. nam tñ ea que consueuerunt locari uident expta: ut hic. pro hoc facit. j. e. l. predijs. s. pe. z. l. fi. Quero quid si nulla particula domus est qua cosueue. rit locari sed tota habitabatur. Dicit glo. q to. ta domus debebit: quia appellatione partis to. tum continetur. pro hoc facit. l. in virili. j. de s. fig. lz glo. ipfam non allegat.

Arori. Ea que post testamentum sunt donata non continentur etiam in legato. h. d. fm By. vel aliter. Verbu preteri. tu lz als porrigit ad futuz no tñ porrigitur ad ea que a iure coi exorbitant. h. d. z iste uidetur magis de intellectu glo. nostre. C. Op. de. l. cu. z. pater. s. fidei. s. ti. i. So. ut ibi. C. Secundo op. s. ti. ij. l. talis scriptura. s. fi. cum. l. seq. ubi talia uerba teporis preteriti porriguntur ad futura. Dicit glo. ibi porriguntur ad futura legata que poterat fieri de iure coi sed no porrigunt ad fu. turas donationes que no possunt fieri inter viz. z vxore z sic exorbitat a iure coi. C. Op. j. de ali. z. ci. le. l. mella. s. i. Dicit glo. hic loquit in prete. rito ibi no. Tu dic ut ibi dixi. uide glo. que inci. pit a quibus ibi fidei. So. ut ibi. Item ibi in. s. licet. dic immo incipit diuus. z non est contra. fi in glo. habetis contra.

Cum seius. Si dubiu erat qua me. re quis faceret aliqd i

ter uiuos potest declarari ex uerbis in ultima vo. luntate platis. h. d. z est nouus casus. Dicit q in dubio presumit donatio ex istis uerbis. Contra. C. de dona. l. si donatio. So. dicit glo. io donat. tio presumit: qa uir erat diues z nobilis z quati. tas no magna: ut. l. utru. s. de dona. inter vir. et. vxo. Alij dicut q presumit donatio simpliciter: ut. l. si filij tui. C. de do. iter vi. z uxore. sed ibi p glo. reprobat. qre tu dic q ex uerbis platis ex testō pot declarari id qd depēdet ex mera uoluntate te. statoris lz ptineat ad hctū vel quasi: ut. l. si auia. C. de iure deli. mo ad ppositu siquidez nullus actus testatoris pcessit inter viru z uxorem eius uel alia psona: tunc lz testator i testō dicat se do. nasse illa uerba no inducut donatione: sed fidei. comissum: ut. l. si donatio. C. de dona. rō qa ad pficiendā donationez requirebat aliud q uo. luntas defuncti. sed si precessit aliquis actus ut traditio vel solutio pro alio z dubitatur an fecit aio donadi uel no ex uerbis testi hic presumunt Ex eo eniz qd dixit pcessit presumit q fecit aio donadi: ut hic. Ex isto tex. z glo. no. q uerbu co. cedo idē est dicere q dono si no apparet alia ca. ex qua pcedat. uide glo. que incipit. f. ut sit do. natio. z de hoc in. l. penul. in prin. j. de donatio.

Omen. In legato nominis con. tinetur debitu z usura. hoc dicit.

Ex. s. sequenti.

Per uenditionem totius patrimonij vel ma. ioris partis an presumatur fraus.

Filio. Verba futuri tps propter fraudē heredis trahunt ad tempus testa. menti. hoc dicit. Sz ptra. j. de op. le. l. fi. ubi uide. tur q possit eligere de futuris. Rñ. dicit glo. istō fuit hic ppter transcursu tps: z qa ptra pue. tudine patris filius noia apliauit. Itē ptra. j. de. ali. z. ci. leg. l. mella. s. i. So. eodē modo. Alij uo. lētes hic ptranū euadere exponūt illos tex. alio. mō. C. Quero qd si hoc fecit alius q fili z sine filij fraude apliauerit noia an possit eligere. U. idē q sic ut h. a. pno sensu. z. l. cu. z. ita. s. i. s. ti. i. Cōtrariū puto q qcuqz hoc fecerit sine volun. tate testatoris no proderit filio: ut. l. penul. i. fi. de au. z. ar. le. sed dices tu qualiter probabit uo. luntas testatoris. Rñ. in. quātū quis facit fm cō. suetudine testatoris uidef facere fm eius uolū. tatē. z si facit ptra eius cōsuetudine uidef facere ptra eius uoluntate: ut. l. uel uniuersoz. s. de pi. gno. ac. z. l. fi. s. qd cu eo. C. Ho. tex. cu. glo. vos. habetis in. l. oēs. s. lucius. j. d. bis que frau. cre. q eo q oia bona donant vel uendunt presumi. tur factū in fraude. Quid si no oia bona dona. uit sed quasi totū patrimoniu donauit ut talem rem z talem. Dic est ar. q presumit fraus acti ti. bi oia bona donasset. z hoc uidef sentire glo. q incipit ex hoc omnis substantia.

Ani ex. Legatarius hereditatis no te. nef ad onera nisi inquantū res fuerint oneri p testatore destinate. h. d. C. Op. q legatarius hereditatis teneaf subire onera: ut. l. cu. fili. s. i. s. ti. i. z. l. statuliberū. s. fi. z. l. se. eo. ti. Dicit Ja. de are. z oēs q hic testator desi. gnauit: vñ onera soluant. ex quo uidef uelle q vltra illud no teneaf ipse: sed heredes. io ipse le. gatarius ad onera hereditatis non tenef.

Water filio. Verba ad declaratio. nē apposita no debēt diminutionez inducere. h. d. C. Quero de quo erat dubiu. Rñ. dubiu erat: qa fecit mentionez de mutuo: vñ cū unā causaz expressisset ad illaz

Quid si. Quid si ven. dit oēs res particulares vtrū psumat vtrū fraus. et dicit q sic. sed in p. iuz. uidef q no. Bar. p. illuz. tex. in. l. si pe. culiū. la. p. i. o. la. de pecu. lega. s. p. rñ. tenet. Bal. p. istū. tex. i. l. i. i. vlti. col. C. q. bo. ce. de. pos. per. Bal. in. l. i. C. si. qd. in. frau. patro. z. ibi. etiā. qd. si. maiore. p. te. z. q. parti. culariter. vē. dit. q. presu. maf. fraus. tenet. etiam. Bal. in. l. ij. C. de. repu. heredi. z. cū. Bar. hic. trā. sit. Bal. i. l. si. vnqz. d. re. uo. dona. et. no. hic. alle. gat. Bal. i. l. i. in. iij. q. in. fi. C. de. l. offi. dona. z. Bar. h. sim. pliciter. re. fert. z. sequit. Pau. d. ca. in. consilio. c. lxxxij. in. cip. in. chri. sti. nomine. amē. presu. ponit. in. the. mate. q. do. mus. vendi. ta. z. in. vlt. col. z. in. con. filio. c. lxxxij. i. cip. ex. bis. q. superi. nar. rata. sunt. in. facto. in. fi. i. col.

videbatur se restringere: sed contrarium est: quia hic expressit causa declarationis non restrictionis. pro hoc in l. que sit. §. pe. j. de fun. instru. et qd ibi dixi.

Artronus. Si heres est iustus re aliteri comparare post moram potest ad estimationem perveniri. b. d. C. de p. q. non perat estimatio sed ipsa res: ut l. si dom. §. cu alicui. §. de le. i. Dicit glo. hoc id quod testator voluit prestari tribus certe persone: quia pempta non potest deberi. Quidam tenent ista solutio dicitur quod persona liberti pempta non potest hereditate prestari cum eadem commoditate et erit alia tribus sicut dicitur in usufructu. ut l. si usufructu mihi in biennium. j. de usufr. le. Sed certe si fuit legata proprietate non usufructu et eadem proprietate potest hereditate prestari: et cum ea commoditate que potest prestari defuncto. que dicitur quod si non fuit tribus legata sed fuit iustus emere tribus: et sic tenent ad factum et post mortem tenentur ad interesse seu estimationem. qd dicitur plene: ut §. de le. ij. l. ticio. §. scia. et ibi dixi. Ex §. sequenti.

De dictione usque ad plenum.

Sempronio. Dicitur usque ad quoniam ponitur ad determinandum predicta discontinua ponitur inclusivae. b. d. vel aliter dicitur usque ex co iecturata voluntate defuncti ponitur inclusivae etiam si adiecta termino quod de necessitate est separatum a termino. b. d. sed precedes sumarium plus plus. No. q. dicitur usque ponitur inclusivae. Sile. §. ti. i. l. filii. §. si. l. qd a. §. de dolo. l. id est usque. et qd me. ca. l. si cu exceptione. §. qten. et l. si. de exerci. et l. a caligato. C. de nup. et au. §. quis. de p. cur. et de do. cau. no nu. in au. ibi posita que incipit quod loca. et §. illud quod in au. de appel. et itra que tpa.

Contra hoc tamen op. q. ista dicitio usque ponatur exclusivae ut l. filius. §. i. §. ti. ij. So. ibi si aliter acciperet resultaret prauus intellectus et leges. h. secus. et hoc probatur etiam in l. i. §. i. q. per alium cau. ap. ubi ista distinctio probatur.

De p. de l. si. et l. i. §. in flumine. j. de flumi. ubi dicitio usque ponitur exclusivae. si enim flumen durat usque ad ripam non comprehendit ripam. So. duobus modis. primo quod si presumpta voluntate defuncti: quia erat sub cura eiusdem villici: ut j. e. l. predijs. §. ticio. et §. se. et l. scie. §. tyrane. j. de fun. instr. Istam solutio videtur tenere Duil. de cu. in l. meminisse. §. de offi. pco. et l. ubi tractat istam materiam: vel aliter et melius hic loquitur quod dicitio usque ponitur ad determinandum loca discontinua. Erant enim predia diversa et discontinua ut hic apparet in tex. tunc predictus illud quod ponitur in termino includatur sub illa universitate terminata ratione videbitis infra. Sed in l. contraria ponitur dicitio usque ad determinandum re primum et locum primum et ponitur exclusivae. ratione videbitis incotinenti. Et ergo liquet ista materia debet scire quod ista materia est glo. in l. id est usque. §. de dolo. et dicitur quod aut tractamus de odio et ponitur exclusivae: aut de favore et ponitur inclusivae. et hoc videtur tenere Ep. in l. a caligato. C. de nup. Istam solutio non videtur vera p. l. sacularij. §. sunt qd a. j. de exor. crimi. ubi tractatur de penis que sunt odiose et tamen dicitio usque ponitur inclusivae. Sile in l. cu exceptione. §. qten. qd me. cau. Sed istis potestis respondere: quia ibi fuit certum de morte. sed tantum dico quod ista distinctio non est bona p. unam decre. qua habemus dicentem in. c. qd q. ex de hereti. li. vi. q. heretici et eorum filij usque in scdaz generatione sunt puniati omni officio publico nec dicebat plus ista decre. id ibi hoc non est certum: vni facta est scda decre. declarans illam et dicitur quod intelligatur de scda generatione: ut porrigitur ad nepotes: ut c. statutum. eo. ti. li. vi. et tamen tractamus de odio irrationabili. Quid dicemus? Duil. tractat in l. meminisse. et multa dicit non tamen habetis intellectum. Sed adverte scire debetis quod dicitio usque quoniam non ponitur respectivae: et tunc includit de necessitate: ut l. na serui. j. de lega. prest. et l. i. in fi. j. si ta. te. nul. ex. juncta. l. cu in ad optivis. §. nec articulum. C. de adop. qd hoc fit dicitur non ponitur respectivae: ut in exemplis illarum legum declaratur. Et quoniam dicitio usque ponitur respectivae ab uno ter-

mino usque ad alium terminum. et hoc contingit quatuor modis. quoniam ponitur sup loco. quoniam ponitur sup tpe. quoniam ponitur sup numero. quoniam ponitur sup gradu. de quolibet videamus. Si apponitur sup loco quoniam ponitur ad determinandum unum locum primum. quoniam ad determinandum plena loca discontinua. Primo casu autem per istam dictionem usque apponitur ut terminus illud quod potest comprehendere et esse unum cum terminato. quoniam apponitur ut terminus id quod de necessitate est separatum ab ipso terminato. primo casu ut si lego fundum usque ad illam arborē vel usque ad illum lapidem. potest enim esse quod lapis et arbor vel fouea est de fundo: ut §. coi diui. l. arbor. et l. p. regioe. j. de acq. re. do. et in isto casu i dubio ponitur inclusivae. ar. ad hoc. l. i. §. i. de offi. pfe. vr. ibi usque ad centesimum lapidem. et prinet lapis centesimus. ar. illius legis. et ar. huius. §. ut statim induca. Fallit si ex pietatis aliquid apparet. exemplum in Scibus ultro citroque obligatoris: ut nescidi tibi fundum usque ad domum: potest domus esse de fundo. Tertio ex quantitate prae sumimus utrum domus includatur vel non: ut Dy. dicit hic et est tex. cu glo. in l. semper in stipulationibus. j. de reg. iur. Item quoniam apparet tria mensurabilia ex qualitate rei videtur: ut si videtur ueddo usque ad sepulchrum. nam si sepulchrum potest esse de fundo: tamen quia sepulchrum non potest uedi non prinet: quia resultaret prauus intellectus: ut l. filius. §. i. §. de leg. i. et istis casibus ponitur exclusivae. scdo casu quoniam apponitur ut terminus illud quod de necessitate est aliud a terminato ut uedo tibi fundum sempronianum usque ad ticianum. nam de necessitate fundus ticianus non prinet in semproniano: tunc ponitur exclusivae: ut l. i. §. in flumine. et l. si. de flumi. ni. Fallit favore vie instruende: ut l. qd a test. §. ti. i. Item fallit si de voluntate testatoris aliud apparet: ut puta quia totum erat sub cura eiusdem villici ut h. sm Duil. de cu. qd non placet: quia hic est alia ratio ut statim dicatur. Si uero ponitur ad determinandum certa loca discontinua: tunc in dubio ponitur inclusivae: ut hic est casus in §. nfo. ratio quia tunc ponitur ad determinationem cuiusdam universitatis seu generalitatis. dixit enim lego omnia predicta mea usque ad tale predium sub ista generalitate potest comprehendere locum ille quod ponitur ut terminus non possit comprehendere sub generalitate quoniam unum predium singulariter legatur. Est ergo eadem ratio hic quod est cum dico lego predium usque ad arborē cum arbor possit esse de predicto sicut ille locus sub hac generalitate. Quoniam dicitio usque ponitur sup tpe: et tunc adverte: aut illud tempus quod apponitur ut terminus sub tpe terminato potest contineri: ut puta pmitto dare centum usque ad kalendas Junij et tunc ponitur inclusivae: ut l. eu q. §. q. ita. j. de hbo. ob. et l. ad die. et l. q. an kalendas. e. ti. Fallit si resultaret prauus intellectus: ut puta statuo terminum ad comparandum usque ad diem diuicam: illa dies ponitur exclusivae: quia illa dies non potest comparere. ita de intelligi. l. ij. C. de rep. ap. et ex de dila. c. si. ad quod facit quod supra dixi. et de ponitur exclusivae: quia aliter resultat prauus intellectus. Item ex verisimilitudine: ut pmitto tibi dare unam librā carniū usque ad diem ueneris ponitur exclusivae: quod die ueneris carnes non comedunt: ut l. semper. j. de re. iu. et ibi no. Quoniam tempus appositum ut terminus per dictionem usque de necessitate separatum est a terminato. ubi gra do ticiu adiutorē tutoris usque ad pubertatem pupillo et uolo terminare pupillarem etatem: et sic pubertas de necessitate non includitur: quia est de necessitate separata a terminato. f. a pupillari etate: et tunc ponitur exclusivae: ut l. que sit. §. de tutelis. Fallit si de mente testatoris uel hereditatis aliter apparet: quia tunc ista habet aliter et improprie assumetur. ut l. cu filio. j. e. et l. pater seuerina. §. conditionum. j. de p. di. et demō. et l. mella. in prin. ff. de ali. et ci. lega. Predicta uera quoniam ista dicitio usque apponitur ad determinandum tpa continua. Sed si apponeretur ad determinationem pluriū temporum discontinuorum prout ab isto festo natiuitatis usque ad tale festum quolibet anno tunc indistincte ponitur inclusivae. ar. istius. §. et p. ea quod dicta sunt supra proxime circa locum: quia id est iudicium de loco et tpe: ut l. unum. §. si cer.

Alro-
P nuf-
sem-
pronio . de-
ctio usqz.
No. hic de
hac dictione
usqz utruqz
qsi ponat in
clusiue: vel
exclusiue q
oia bñ no. et
vide late p
ez in l. me-
minisse. de
offi. pco. sul-
et qd no. bal-
l. i. p. duos.
.C. d. aduo-
diuer. iudi.
vbi d dicitio
ne a et usqz
p Jo. an. i. c.
.ij. de oblig.
p bal. i. au.
hoc aplius.
in vi. col. de
fideico. alt-
gd p Imo. i
.l. filius. in
pn. de le. i. et
no. i. c. cu vt
lecti. d dolo
et co. et imot-
in. l. i. de co-
sti. p Ja. bu-
l. au. qd ius
.C. d. pcura-
cum quo ibi
trafit simpli-
citer Saly.
p Pan. de
lija. i. comē
to. c. cu vile
ctus. in pn.
de fi. instru.
Et qd si va-
tu ē aliqd in
em phico. s
usqz in ter-
tiā generatō
nem nunqd
stet inclusiue
dicitio usqz
Imol. q sic
in. l. qd dicit
ur de vbo.
obli. sed vid
bonū tex. in
.c. ij. de here
ti. in. vi.
b Et dicit.
vide Bal. in
.c. i. §. hoc at
qui seu. da-
pos. et i au.
hoc aplius.
in. ij. col. C.
de fideico. et
Bar. et bal-
in. l. memi-
nisse. de offi.
proconsul.

hb iij

Libertis
 nō nocet. et
 ror in regio
 ne nō nocet.
 vide tr. c. si
 gnificante.
 de rescrip. q
 doc. in. l. iij.
 s. ti. ij. et in
 l. demonstratio.
 de pdi. et
 demon.
U qd
 c decedēs
 quero
 qd. vide bar
 to. in. l. i. in
 pn. de vbo.
 ob. et bal. i. l.
 ij. s. uoluta
 te. fo. ma. et i
 l. tale pactū
 s. h. de pa.
 et in. c. i. s. fi
 gs feudū. si
 de iuest. lis
 oriat inter
 do. et in. c. i.
 perialis. in
 prin. de phi.
 seu. alie. et po
 tha. et doctri
 na Bar. h. al
 leg. et sequit
 Bal. in suo
 pñlio. c. l. et
 c. l. in pn.
Teneor
 ex testō. vid
 Bal. in. l. fe
 niū. C. q. tes
 ta. pos. et i. l.
 cū alienā. in
 .iij. col. C. d
 leg.
 ADDE me
 lius p Bar.
 pñlio. c. l. et
 incipite q
 dam sibi be
 redes insti
 tuit filios.
Nō pre
 iudicat. vid
 bar. et Imo.
 in. l. q. dotio
 fo. ma. et bal.
 in. d. l. seniū.
Sciā. vi
 de in. l. vbi
 de vul. et pu.
 et de intelle
 ctu hui. s.
 vide oio An
 gel. in. l. i. cū
 se. de iniust.
 testa.
 ADDE
 Pau. d. ca.
 pñlio. c. l. et
 c. l. in pn.

pe. et l. si. de triti. Quis apponit sup nūero: tūc ponit
 inclusiue nec adhibeo distinctionē odij uel fauoris: vt
 l. idest usqz. s. de dona. et in auē. de ap. et isra q tpa. s.
 illō quoqz. col. iij. Hoc etiā apparet qū nūerus appo
 nit circa tps ut usqz ad. x. uel. xx. dies: ut. C. de do. cau.
 auē. ibi posita. qd eniz supra dixi de tpe: loquit qū tps
 p numerū determinat: ut. s. p. rō huius est: qā nūer
 q ponit circa tempus ad determinationē numeri de
 necessitate includit totū in se iō ponit idusiue. exēplū
 pmitto dare tibi. x. ab hodierna die usqz ad. xxx. dies.
 qā illud qd apponit ut terminus est. xxx. istud. xxx. com
 prehēdit in se totū ex significatiōe vocabuli nec in nu
 mero pōt aliter poni q totū cōprehēdat. Si eniz dice
 ret sic pmitto tibi dare usqz ad diē. xxx. Dices tu dies
 trigesima p̄tinet solū diē ultimā nō alios p̄cedētes. Bi
 co qd eēt uey si nō caderet sub isto mēbro: qā tūc po
 neret ad limitationē et determinationē graduū et quātū
 tatū de quo dicā infra p̄xi. Itē posses dicere vnū ut i
 ponam primo denario nomen. a. ultimo denario no
 mē. b. et dices sic: ab. a. usqz ad. b. nō est dubiū q lra. b.
 nō p̄tinet oīa p̄cedētia: vñ uidetur q ista distinctio nō
 sufficiat. Rñ. si illo mō loqremur nō caderet sub hoc mē
 bro: qā nō poneret ad determinationē numeri: sed ad
 determinationē pluriū rez sub uniuersitate cōprehen
 saz. iō esset dicēdū: ut. s. dixi circa locū. Quarto ponit
 dictio usqz: ad determinationē graduū et hoc pōt esse
 vel ad determinationē graduū q diuersificat p quo
 titates: ut p̄mus secundus. Vel ad d̄terminationē gra
 duū q diuersificat p dignitates: ut p noia successiua:
 ut fili⁹ nepos et c. et tūc sine dubio dictio usqz: ponit in
 clusiue: vt. l. si. de senato. et l. a diuo. C. d. qd. et c. qūqz.
 et c. statutū. de h̄rticis. li. vi. et l. a caligato. C. de nup. et
 l. si cū exceptiōe. s. qntus. s. qd me. cau. Fallit si resul
 tarer prau⁹ intellectus vel s̄ legē p ea q dicta sunt. Pre
 dicta q dixi de dictiōe usqz q ē significatiua extremi ul
 timi: itelliges eodē mō in dictiōe a v ab q ē significa
 tiua p̄mi extremi a quo ut ponat idusiue uel excludiue
 fm precedentē distinctionē. ita intelligit in. l. a caliga
 to. C. de nup. et l. ratio. s. h. de act. emp.

Libertis. Error regiōis nō nocet si de cor
 pore p̄stat. h. d. facit. l. his v̄bis.
 s. h. s. de here. istī. **Quero** q̄liter p̄stabat q de isto
 fūdo senserit testator. Itē qd i rescriptis: si papa noia
 uit ticiū de p̄sio cū esset de assisio. hec oīa dixi plenit
 sime i. l. demonstratio. in pn. j. de pdi. et demon. tetigi in
 l. si quis in fundi uocabulo. s. de leg. i.

Codicilli. Legato usu balnei videns lega
 ta oīa necessaria ad balneū. h. d.
Quero utrū exp̄se refectionis p̄tineāt ad heredes.
 Rñ. aut pōt ip̄tari culpa h̄rdi cur nō refecit et p̄tinet
 ad heredē: als secus: ut. l. fundi trebatiani. in fi. j. d. usu
 fruc. le. et ibi de hoc.

Laudius. Alias incipit apud sceuo
 lā. et hoc intēdit. Rupto
 testō p q̄relā nō p̄stant legata: nec si ab itestato fuerāt
 repetita. h. d. cor. l. ticia. s. d. ioff. ref. Aduerte et als di
 xi. Ja. s. are. vñ dicere q hodie ista lex forte ē correctā:
 qā hodie nō irritat testm p q̄relā tanq̄ furiosi: s̄ tanq̄
 cā nō sit vera. ita tenet Ja. et Ly. refert in auē. ex causa
 dixi in. l. i. s. de codicillis. Ex. s. sequēti.

An q exp̄se p̄sensit legato facto de re sua possit con
 ueniri actione personali ex testamento si sit grauatus.

Um quis decedēs. Si nō
 tenet
 legatū nec onus fideicommissi adiectū. h. d. nul
 lū dubiū est q legatū et fideicommissū nō ualer: s̄ dubiū
 est: qā illa ē p̄fessa suare uolūtate defuncti. q̄re ergo ex
 sua p̄fessione nō tenet. Rñ. qā p̄ditio sub q̄ p̄fessa fuit
 non fuit suata. **Quero** qd si illa p̄ditio suata fuisset
 an ista mater tenet. Rñ. si q̄rim⁹ an mater teneat ex te
 stō. Rñ. nō: qā nō potuit grauari cū nō eēt honorata.

et hoc dicit tex. h. S̄bū credo q teneret ex p̄fessione
 quā fecit corā iudice q̄ h̄ vim stipulationis: ut. l. cum
 oñdim. s. h. de fideiul. tu. Idē puto si alibi q̄ in iudic
 cio mater eēt p̄fessa taliter et tali mō q actiōez pareret.
Alten⁹ loquit h̄c qū ille q nō est honorat⁹ et est graua
 tus approbavit post mortē testātis. qd si testator lega
 uit rē meā me expresse p̄sentiente. Videt q ego teneor
 ex testō: ut. l. gaius. de pig. ac. qā ibi nō p̄iudicat sibi:
 qā subscripsit ut testis in testō. sec⁹ ergo si aliter subscri
 psisset ut p̄senties. p hoc. s. d. testa. tu. l. ex snia. et l. vxo
 ri. s. i. j. de sal. et l. nō putauit. s. si qs sua manu. j. de p̄
 tab. iste. ll. l. multū faciūt tñ non astringūt. nā. l. gaius.
 dicit q p̄sentiente si agat hypothecaria inducitur excep
 tio: s̄. q. n̄ra loquit ut p̄sentiente possit iduci actor.
 et idē alie. ll. q nō faciūt: qā ibi grauabat illū in eo quo
 poterat illū inuitū grauare: vt dādo eū tutorē vel ex
 redādo. et p̄sentis opaf ut remoueat ab accusatiōe vt
 q̄rela. facit p ista parte. l. scit. s. uēditōis. s. q. mo. pi.
 uel bypo. fo. Lerte nec illa. l. facit qā ibi mihi p̄iudicat
 p̄sentis: ut exceptiōe repellat seu ut pign⁹ videat libe
 ratū. qd pōt fieri nudo pacto. sed q p̄ me talis p̄sentis
 uere p̄iudicat ut possit agi p̄ me actiōe p̄sonali ad huc
 nō est p̄batū. qd dicem⁹. Breuiter nō puto q actiōe
 ex testō talis grauatur possit pueniri: qā cū nō sit hono
 ratus nō ualer: ut h̄: et l. labeo. C. de fideicō. et c. cōia
 de leg. l. i. cū filiū. Itē ab illo legatario cui iussus ē da
 re nō uideo q aliq̄ actiōe possit p̄senties pueniri: qā cū
 eo nil est gestū s̄ sit gestū cū testatore: nō est ergo ma
 tena ex q̄ oriā actio uel obligatio: ut. l. quecūqz. d. ac. et
 ob. S̄ qd erit puto q si p̄sentio testatori legatū rē meā
 talis p̄sentis mādātū inducit: vt. l. i. et ij. s. m. cū alias
 testōr p̄cipue relicturus nō fuisset nisi p̄sentisset. ideo
 puto q heres testōris teneat ad legatū: ut. l. si duob⁹.
 s. i. s. d. le. i. s̄ habebit actionē mādātū p̄sentiente quā
 poterit cedere legatario: ut. l. qdā cū filiū. s. de h̄. istī.

Qui testō. Promissio facta p̄tēplatiōe cer
 ti emolumēti ip̄o casto nō tenet.
 hoc dicit. **Op.** q̄ iuito testōre post mortē ei⁹ d̄beat
 ex p̄missiōe: ut. l. h. i. pn. de so. So. ibi fuit facta p̄missio
 iter uiuos nō cōtēplatiōe alicui⁹ legatū uel ultie uolum
 tatis. sec⁹ si p̄tēplatiōe legatū: qā tūc limitat fm naturā
 legatū: ut. l. i. s. h. sub p̄ditōe: ut le. no. ca. **Op.** de. l.
 stadius. de iure fisci. So. ibi ē speciale in odio heredis
 suscipientis in se tacitum fideicommissum.

Ex. s. sequenti.

Abbatu uendicanti hominem non sufficit allegare
 q ille dominum eum appellabat.

Sciām. Herba directa i codicillis plara tra
 hunt ad fideicommissū. h. d. Idē in. l.
 sceuola. j. ad treb. et no. i. l. v̄bis. s. d. vul. et pu. S̄ Jac.
 de are. dicit q h̄ nō fuerūt s̄ba directa s̄ obliq̄: qā d̄
 xit uolo. s̄ dixi ats q v̄bu uolo nō est directū nec obli
 quū nisi fm naturā eius cui adicitur: qā si adiceretur
 s̄bo directo eēt s̄bū directū: si uero obliquo esset obli
 quū. uidistis in. l. apud auidiū de opri. le. **Itē** op.
 qbusdā modis i glo. **Alten⁹** no. fo. glo. q̄ incipit patro
 nū. facit ad. q. de quodā abbate q uēdicabat quēdā in
 boiem monasterij. et iter alia dicebat: qā ille uocabat
 eū d̄nim. certe sibi hoc nō p̄dest: qā d̄yitelligi d̄nis quo
 ad honorē ut hac glo. quod nota.

Water. Bonario oblato pōt ip̄oni onus si
 deicō. tanq̄ debitori. hoc dicit.

Auptura. Qui stipulatur dotē sibi reddi
 mādato mulieris in dubio pre
 sumit ut minister adhibet. h. d. **Op.** glo. de. l. i. C.
 de iure do. Dic ut ibi dixi in. l. que dotis. s. fo. ma.
 Ex. s. sequenti.

Si testator p̄stet i testō usuras extorsisse an si qua
 lescat possit pueniri ppter hāc p̄fessionem: ibi. **Hec** fa
 ciūt. Et an talis p̄fessio ex eo q nō p̄bat s̄ iducit fidei
 cō. an iste fideicommissari⁹ alijs p̄ferat: ibi. Et circa. Et

videt velle qd donatio i ter vi. r. vr. no firmetur iuramento. riu tenet in .l. si qd p eo. j. d. fideiuf. q in .l. feius. j. ad .l. fal. Et qualiter pcedat de m Bar. h vide Imo. i. c. cu ptingat. de iureiu. i. iij. mcbro. i. iij. q. in. liij. alias. xxxiij. cartha. r seq tur Ange. in .l. pe. s. mulier. sol. ma. vbi tenet qd ista cofessio iurata non possit reuo. cari. AD. DE. Bald. p. sili. xviii. iij. lib. pau. de ca. cofilio xvii. Abb. cofilio. xvi. Ater. p qro an hodie. Uide oino Bal. in .l. fi. s. r. si pres. ta. in. iij. q. de iure deli. vbi hanc. l. declarat. C Funduz dictum limi. taf. dictu li. mitaf sm ra. tionez. adde. tex. simile in .c. si dignita. tem. de pre. be. in. vi. ad. de qd no. Bar. i. l. euz. hij. s. ca. tra. factioe. de. transa. r iste. tex. e multu. sing. s. jmo. in. l. peto. s. fratre. de le. ij. r ibi vid. C Quinde. cim. facit ad. q. vide bal. in. c. i. circa. medium de. ale. seu. cir. ca. fi. r Bar. in. l. q. rome. i. s. duo fra. tres. in. r. q. r Bar. in. l. si mibi. s. ti. cio. d. v. ob. r in. l. i. C. d. impo. lu. de. scri. lib. r. r Bal. i. l. vo. lutas. C. d. fi. deico. Et p. s. pliatioe hu. tus. tex. vide. bal. r Imol. in. l. fi. i. testa.

Ex his. Verba generalia ppter adie ctione specialiu facta p dictio ne siue no restringunt. h. d. vel aliter. Dictio si ue: no inducit restrictionez. sile de dictione seu: habuistis in. l. si quis ita. de aur. r arg. leg. r ibi istam. l. non allego. Ex. l. sequenti.

An hec. l. habeat locu hodie in herede no co ficiente inventarium.

Ater filiu. Prohibitio aliea tionis ad alieatio ne necessaria no se extendit: sed ad uolu tariam. h. d. C Quero qre in pma parte no dicit si no erat aliud qd poterat pignori sicut dicit in secunda. Rn. ga i pmo casu. l. heres nihil quo damo noui facit: s. unu creditoru loco alterius ponit: r una re p alia obligat. in scda parte. l. fa. cit aliqd noui: ga trassert in aliu dnuum rei qd p defunctu factu no erat. Circa scda pte. l. qro an hodie ista. l. heat locu in herede no faciete inue tariu. certe salua meliori dliberatoe puto q no: ga cu teneat ad legata r fideico. r dbita itegra: ut plene dixi in. l. in ratione. s. qd uulgo. j. ad. l. fal. no pot dicit q no est aliud i hereditate qd solui possit cu de suo soluere teneat. de hac alie natioe necessaria habetis in. l. peto. s. prediu. s. ti. i. r. s. ti. ij. l. filiu. s. diui.

Duobus. Libert' liberti no ptingetur appellatioe libertoz. h. d. C Op. r videt q libert' liberti ptingat: ut. l. cu pater. s. cu iter. s. ti. i. Sol. ibi filio liberti. hic in liberto liberti. It' s. l. in alimeta. s. fi. j. de ali. r ci. le. Dicit glo. ibi p. so. ga ibi no ptinget libert' liberti appellatioe libertoz l. admittat ad lega tu ex vsu testoris. C Op. de. l. cu pater. s. fidei. co. s. ti. i. So. ut ibi p. so. ga uterqz fuit ibi manu missus ex uoluntate primi testoris. hic secus. Hel dic q ibi secudus fuit manumissus uoluntate pri mi testatoris. hic secus ut probatur in. l. ij. j. de ali. r ci. le. r ibi dixi.

Ex. s. sequenti.

Dispositio phibitua pcedes dispositionem simplicem facit sequentem sub pditione si contra p hibitionem factum fuerit.

Filiam. Res pteplatioe pluriu phibi ta alienari ad eu ex plurib' pti net q supert tpe alienationis. h. d. Mo. q istu fi deicommissum est pditionale. veto uenire seu uedi: r uolo ptingere ad tales: ga intelligitur ptinge re. l. si uendef. io inspiciat qui supert tpe ueditio nis. Scdo no. uides hic q si pcedit dispositio p hibitua: r alia simpliciter sequit itelligit seques dispositio sub pditione si contra prohibitionez factum fuerit: quod no.

Fundum. Alienatio phibita ad te pus videt esse pmissa p tps. h. d. C Op. d. l. peto. s. fratre. s. ti. i. So. ibi phibitio alienatiois fuit facta simplr: hic i uita. C Contra hoc op. r videt q l. sba phibitionis uident collata in uita: tu ro phibitiois videt ge neralis oe tepus coprehedes. Dicit eni de noie vestro no exeat. s. dictu limitat' sm rone: ut. l. cu pater. s. dulcissimis. s. ti. i. Aduerte habeo istu driu p difficili r dico q ista sba ita eniz fiat r e. no fuerut plata p modu ronis: sed fuerut sba enuciatiua cuiusda futuri euentus que testator sperabat uenire ppter sua dispositione q verba nullo mo dispositione inducit: ut hic: r. l. iul. s. ex his. j. e. s. si essent ista sba plata p modu ro nis: ga dixit. ideo feci: ga uolo hoc. tuc diceret q ista ro: ga grialior e q dictu declarat dem: ut. s. dulcissimis. r. l. hec actio. de calu. r quod ibi no.

Ex. s. sequenti.

Quidum preceptum iudicis an liget.

Julius agrippa. Audu pce ptu uel phi bitio alienatiois sine causa alienatione non ipe dit. h. d. Id' s. ti. ij. l. filius. s. diui. r e ratio: ga pceptu de no alienado factu in fauore ipsi' he redis ipsemet suo fauori pot renunciare fauori alterius no: ut. d. s. diui. r p totu istu. s. Ex hoc dicit Bar. syl. q nudu pceptu iudicis si ligat. qd refert L. y. in. l. quoties. C. de fideico. r hoc i tellige ueru si est nudu: ga est factuz in fauorem partis tm: sed si eet factu in fauorez alterius vel quoquo mo alteri' itereffet: tuc eet sec': ga tuc no esset nudu. C Op. de. l. peto. s. fratre. s. ti. i. Quid a dicit fateor q trazit ad heredem ex neu. sed agit ad interesse: sed trussa est. qre dic q hic fuit nudu pceptu ibi no. De materia alienatiois phibite Dy. ponit hic una pulchra distinctio ne. L. y. tractat in. l. ea lege. C. de co. ob causam. r. l. fi. C. de re. alie. ego tractaui profunde in. l. fi liussa. s. diui. s. ti. ij.

Ex. s. sequenti.

Tangit an hntes ephiteosim coez possint i ter se diuidere. r an meru iperiu delegatu possit denu delegari: ibi. Et hoc. Et an tribus fratri bus istitutis r inuice grauatis de restituendo si unus decedat r iure fideico. bona ad alios deue niat: si moriat alius an illud q habuit de por tione fratris ueniat in fideico. uide in fine.

Quindecim. Qui phibet aliena bitus alienare parte qua redemit. h. d. Mo. pri mo q istud sba aliq itelligit de alijs et diuctos. na ad diuctos in eode legato no refert r inuice videt pmissa alieatio qd no. Et hoc facit ad. q. plures receperut fundu in ephiteosiz an possint inuice alienare. hic r in. l. uolutas. C. de fideico. uidet tex. q sic. In driu uidet i. l. cu bi. s. si vni. de trasac. r ibi hoc tetigit Guil. Quid dicemus no isto nec soluo nuc. Mo. scdo q post q portio est alienata hic semel legitime: decetero pot alie nari in aliu. facit ad. q. si meru iperiu est delega tu a principe: an decetero pot alienari: de quo no. in glo. r p doc. in. l. i. C. q. p sua iurisd. r per Guil. in. l. i. s. de offi. eius cui ma. est iurisd. qui allegat hunc tex. C Op. de. l. peto. s. fratre. s. ti. i. r. l. unu ex familia per totu. So. hic phibuit alienare parte: vn de merito potest alienare par te redetray: vbi uero prohibitio alienatiois fuit facta simpliciter. Ista lex facit ad. q. tres fr'es fue rut instituti r inuice grauati de restituendo: de cessit vnus r iure fideicomissi bona eius perue nerunt ad alios duos: demu decessit secundus. querit an qd secudus habuit a primo iure fidei comissi ueniat in fideicommissum qd debet ab ipso secudo illi tertio. Hic tex. facit q sic. s. cer te hic dicit parte suam. uidistis aliquantulu. l. liberto. s. filium. j. ti. i. r. l. ticius. j. co. r dicam in .l. marcellus. s. quidam. r plenius. l. scuola. j. ad trebel.

Tusculanus. Fideicommissu qd tenuit a principio si deficit ex postfacto remanet apud legatariuz. hoc dicit. Et op. ut glo. r materia huius. s. exa minau. s. ti. i. l. codicillis. in pnci. C Quero an relicta ad pias causas: ut pauperibus vel p aia efficiant caduca ita q remaneat apud grauatu. Hic videt q sic. In driu facit q debeant con uerti in alias causas pias: ut. l. legatu. j. de usu fruc. le. r extra de testa. c. nos quidez. r ibi videt glo. no. rn. qnqz testator principal' respexit cau

meto. d. vul. r pupilla. r Imo. in. l. fi lius. s. diui. de leg. i. d C Secudo no. vid bar. in. l. pe. s. fi. i fi. C ad tre bel. r Bal. i simili in. l. fi go ad decli. nada. in pe carta. i. ij. co lu. de epist. et cle. r Bal. i .c. i. in fi. l. col. de co q sibi r hered. suis. r ibi vi det tex. ptra r bald. dicit ista. l. no fa cere i. l. i. fi. C. ne li. po. ten. ut ibi p eum. C Tres fra tres. vid bal. in. l. in test. s. de vul. r pu. vbi dicit q hic. s. no hz locuz qn vna ps ali cui p ius ac crescedi ve nit. C Tuscula. n. uide bal. in pbenio digetoz al legite hunc .s. r i. l. scut .s. in decu rionib'. qd cuius. vni. uer. no. C Debeat pueri. adde bal. vbi vid in. l. fi go ad decli. i. vi. col. de epi. r cle. r marie in v. iuz hoc qro qd si te stator dixit. adde qd no dixit bar. i. l. alimeta. alias in. l. alio. in pnci. de ali. le. r in. l. i. i. pe. col. C. de fa san. ec. r euz bar. h ad lit tera transit p. de. d. sch. in cle. ij. d re ligio. domi. e vide que no. bal. in. l. i. i. r. col. m repeti. in v. iij. qro. C. d. fa. san. eccle.

fam qd est quado nulli certe persone reliqt: sed reliquit in aliquē pium usum: tunc talia legata nunq̄ efficiunt caduca: sed in alium usum conuertunt si ille implere nō pōt: ut. d. l. legatū. z. c. nos quidē. z. idē si reliquit certe persone pro aia relicturus alij si ille nō esset: tunc illa psona de functa dabit alijs pauperib⁹ p dictas. ll. Quisq̄ reliqt uni persone vel collegio magis p̄tēplatione psonē q̄ causē: tunc efficit caducū z remanet penes grauatū: ut hic: aut dubitat an respexit magis causam q̄ personā: tunc si causa nō est expressa videt magis cōtēplatione persone: ut hic. sed si est causa expressa z persona: tunc in dubio magis puto hoc casu respexisse cām fauore religionis: ut. l. sunt psonē. in fi. de religi.

Water. Nō solū ex uerbis sed ex mēte testatoris fideicommissum inducitur. h. d. uel aliter. Prohibitio alienationis facta p̄tēplatione heredis vel successoris ipsi⁹ alienationē non impedit. h. d. C. Op. q̄ tale fideicommissum v̄z cū sit p̄fecta p̄hibitio p̄tēplatione alterius: ut. s. ti. ij. l. filius. §. diui. z. s. e. l. quasi p̄ totū. Dicit glo. z. By. nō est fideicommissum s̄m uerba sed s̄m mēte sic. Alij dicūt q̄ uerū est q̄ fideicommissum nō est iter ipsos heredes: sed est fideicommissum iter eorū successores quorū causa alienatio fuit p̄hibita. ego puto q̄ nullo modo sit fideicommissum. nā ista uerba q̄ successoribus p̄seruet: intelligunt de successore vniuersali: ut. l. sciendū. §. pe. s. de edi. edi. z. l. sciendū. in fi. de uer. sig. Tota ergo ista p̄hibitio uidet facta in fauorē heredum z eorū successorū: vñ isti heredes alienādo p̄nt suos heredes grauare sicut se ipsos: ut. l. unū ex familia. §. si rē. s. ti. i. ideo alienatio nō impedit imo plus q̄ fideicommissus nō uidet relictū ut statim dicā. C. Op. s. eo. l. i. p̄n. Sol. ibi testator iussit p̄dica reseruari filiis z sic certis psonis hic heredibus quos heredes iste heres sibi eligere poterat quos uolebat. z sic in certis psonis iussit reseruari.

Ex parte. Verba institutionis trahuntur ad fideicommissum. h. d. z. ē nō. §. z. alibi forte ita nō reperies. C. Op. q̄ imo non est causa fideicō. de manu alterius: sed tanq̄ instituitur ex re certa d̄z habere illū fundū. Breuiter puto q̄ uerba institutionis ex re certa faciūt quē esse heredē institutū q̄ uerba institutionis sunt relata ad eū: ut. l. i. §. si ex fundo. z. l. ex facto. s. de here. isti. sed si nō sūt relata ad eū sed ad aliū: tunc nō inducūt institutionē: sed fideicommissum: ut h. qd no. p̄pter testā in qb⁹ hodie filij debēt aliqd h̄re iure institutionis. nā si habent eo modo quo dixi. s. dicuntur habere institutionis iure.

Amphilo. Verba enunciatiua ad grauatū directa dispositionē inducūt. h. d. C. Op. z uidet q̄ ista s̄ba enunciatiua nō inducūt dispositionē cū sint enunciatiua futuri euent⁹: ut. s. l. p̄ xi. §. fundū. z. j. e. l. iulia. §. ex his. So. ibi fuerūt s̄ba enunciatiua emissa p̄pter aliud hic p̄pter se. uel ibi s̄ba enunciatiua fuerunt directa ad honoratū. hic ad grauatū. p̄ hoc. l. ḡnali. in prin. j. de usufr. le. z. de istis uerbis enunciatiuis uidebitis plene ut dixi in. l. ex hac scriptura. j. de dona.

Ex. §. sequenti.

Verbum volo quando inducat dispositionē. **Propositū.** Verbum volo seu uelle inducit dispositionē q̄ a testatore p̄ferat. h. d. uidetis hic q̄ uerbum uolo seu uelle: inducit dispositionē. p̄riū no. in. l.

serui electioe. s. de le. i. z. qd no. in. l. in ementis. C. de s̄ben. ep. So. in ultimis uoluntatib⁹ z alijs actibus habētib⁹ dependētiā de futuro uerbūz uolo inducit dispositionē. secus in his q̄ incōtinenti debēt p̄fici: tunc enī nō inducūt dispositionē: ut. l. serui electioe. z. no. in. d. l. i. emētis. C. de s̄ben. ep. nisi uerbū uolo habeat talē determinationē ex qua posset colligi uoluntatē illaz p̄fectā: ut. l. apud aufidiū. de op. le. z. dixi in. d. l. serui electione. z. in repetitione plene dixi quā feci in. l. cunctos populos. C. de s̄u. tri. z. fide catho.

Ex. §. sequenti.

Can cū qd est grauatus ultra valorē prelegati valeat grauamen.

Duas. Reuocato legato uidet reuocatum onus legato appositum. h. d. vos habetis casus expressus in. l. alteri. j. de adi. le. Ex hoc tex. colligebat Ro. unū notabile q̄ si testator vni ex heredibus prelegat z euz grauat ultra valorē p̄legati facti sibi q̄ grauamē nō ualeat in eo qd est ultra p̄legatū. istud dictū nō ē uerū: q̄ pōt grauari tanq̄ heres in eo qd h̄z iure hereditario: p̄bat in. l. nēfenius. j. ad. l. fal. Nec ob. bec. l. q̄a hic fuit grauatus gratia prelegati. z hoc p̄stat: ut. l. alteri. de adi. le. uel dubitat z in dubio presumit gratia prelegati grauat. ita potest intelligi bec. l. qd intelligo si onus adiectus p̄legato equalebat. secus si excedebat: tunc enī nō intelligit grauatus gratia prelegati sed oī modo quo melius pōt: ut. l. lucius. §. sempronie. j. e. z. l. filiusfa. §. apud marcellum. s. ti. ij. ita intelligitur bec lex.

Est emancipationē.

Grauatus p̄stare fideicommissus tenet ad illud insolidū: lz tā ipse q̄ alius euz eo succedat defuncto alio iure q̄ defunctus crederet: s̄z ea dē portioe. h. d. C. Op. z uidet q̄ p̄ emancipationē nō tollat ius legitimū: ut insti. de legi. ag. suc. §. fi. z. l. lege. de legi. here. Sol. illud de iure nouo. secus de iure antiquo ut hic. Itē dicat hic q̄ legatū insolidū p̄stat nec dicit a quo. q̄ro qd p̄stabit. Et uidet q̄ patruus tm̄: q̄a ipse fuit grauatus ut hic innuit. in p̄n. In p̄trariū q̄ patru⁹ nō teneat nisi ad dimidiā tm̄: ut. l. cū pater. §. cū estimaret. s. ti. i. z. l. is q. s. de codicillis. Quidā dicūt hic de rigore ibi de eq̄tate. Heritas est q̄ h̄ auūculus successit in tantā portione in quā testator uoluit z cogitauit. s. dimidiā lz alio iure successerat: successit enī de iure p̄torio p̄ bonorū possessionē: de iure suo euz testator sibi restituere credebat iure fideicommissi. sed ibi in totū successit preter spem z uoluntatē defuncti: unde legata minuunt. de hoc plene p̄ By. in. l. cū pater. §. cū estimaret. s. ti. i. z. ibi uobis plene dixi.

Scia. Iustus aliquod corpus hereditarium retinere pro parte sua retentionem. pro parte coheredum etiam petitiones habebit. hoc dicit.

Forem. Si s̄ba legati sunt ambigua causa legati ē inspicienda. hoc dicit.

In testō. Nō est uerisimile testatores uoluisse grauare heredes duplici prestatione. h. d. Querit glo. cum in dubio nō presumat oneratus. qd erit de istis legatis. Rū. inquantū legauit. secūdo in tantū uideatur a primo adimere: ut. l. cū qd. C. de le. Lōtra de eo qd habetis. s. de le. i. l. si plumbus. So. ibi apparet testatorē uoluisse q̄ cuilibet debere i solidū. C. Itē op. s. ti. i. l. qui duos. §. i. z. l. pla

Ex parte. te. sing. no. h̄c ter. quo ad intel. u. eoz que habentur in. §. aliud quoq̄ capitulū in auē. ut cum de app. cog. q̄ filij habēt iure institutionis. alius ter. est de v̄bo ad v̄buz i. l. lucius ti. c. §. h. j. e. ADDE ad intellectum. §. sequētis Pau. d. ca. p̄ filio. clxxx.

Fores. v. §. p. cu binc
 dicit i. l. me-
 lius. i. l. libe-
 roz. d. s. sig.
C Mō pla-
 cet. ad b. bal-
 in. l. fi. C. de
 cōpen.
C Mō ve-
 niet. lego
 possessiones
 meas an ve-
 niat pecunie
 et mobilia vi-
 de Bar. i. l.
 .i. s. de sta-
 bo. et bal. i. l.
 fi. ad fi. d. cō-
 pē. et p. Sui-
 de cu. in. l. s.
 .C. de acq. r.
 pos. in. i. col.
 cū se. p. ray.
 i. l. filij. §. fi.
 ad munic. et
 adde qd no.
 Bar. p. gl.
 in. l. cū anti-
 qtas. C. de
 vsufruc.
C Possi-
 detur. vide
 Bal. in. d. l.
 fi. et in. l. i. ff.
 de sta. bom.
C Doc. di-
 cut. vide ad
 hoc qd uoluit
 Bar. i. l. i. ff.
 de acq. poss.
 vbi determi-
 nat qd appel-
 latioe posses-
 sionis veni-
 ant mobilia.
C Testamē-
 to. et istū ter-
 no. alle. imo.
 i. l. hmoi. §.
 cū pater. in
 .ij. col. de le-
 ga. i.
C Quero
 qn. et no. hic
 qn pater vel
 effneus stipu-
 las sibi dotē
 restitui. vide
 Bar. in. d. l.
 gaus. et i. l.
 post dotē. e.
 ti. ubi hoc ut
 def tenere
 glo. i. ij. lec.
 et ibi Jmo. i.
 .vij. colū. et
 hec dicta re-
 putat sing.
 Pau. d. ca.
 in. l. cū q ita
 .§. q sibi. de
 ver. ob. et vi-
 de etiam
 Jmo. ibi ad
 hmem.

ne. §. i. s. ti. ij. Sol. ibi loquit in quantitatib^o que pnt bis legari. hic nō: s; in speciebus.

Lodicillis. Mō est verisimile testa-
 torem voluisse duraz se-
 parationē iniungere. b. d. uel aliter. Legato ge-
 nerali p minus generale derogaf. b. d. C. Que-
 ro q est ratio qre ad patrē naturalem ptnet ma-
 gis q ad uxore. Glo. ponit tres ratios. prima
 ne fiat dura separatio: ut. l. possessionuz. C. cōia
 utri. iudi. et j. e. l. §. p. cubine. Secūdo qa legatū
 uxoris est magis generale q legatuz libertoz. et
 ideo generi p speciē derogaf. Tertia est qa uxo-
 ri nō reliquit noiatim sed generaliter: sed prece-
 dētes rationes plus placent.

Felicissimo. Generi p speciē de-
 rogaf. b. d. d. hoc ple-
 ne in. l. questum. §. pe. de fun. instru.

Testō. Verba presentis tps restrigun-
 tur ad tps testamenti. b. d. vide
 glo. q incipit imo mortis ibi so. ut ibi. nā ibi pro-
 pter factū defuncti augētis uel minuētis relictū
 inspicit tēpus mortis fm By. Itē ibi i. l. filie. §.
 fi. sed ibi ptingit ppter mutationez et noui nois
 impositionē: et qa sunt vba futuri tps. By. Itē
 ibi. l. penul. sed ibi in accessorijs. By. ill. az mate-
 riā plene examino in. l. fi. ita. de au. et ar. leg.

Concubine. Propter durā sepa-
 rationē vitandā ver-
 bū filij porrigit ad nepotes. b. d. materiā istam
 utrū appellatioe filioz ptnent ad nepotes: dicaz
 in. l. q si nepotes. §. de testa. tu.

**An legatis que sunt in ciuitate ueniāt q sunt
 i suburbijs: ibi. Adodo. Et an si rusticus uēdit
 possessiones suas uideatur uēdere mobilia: ibi.
 Dic formatur.**

Legauerat. Appellatione patrie
 etiā suburbia ptnent
 tur. Itē kalendaria et pecunia ad kalendariū de-
 stinata nō cedūt legatō eoz que sunt in loco. b.
 dicit. Nos scitis q ciuitas muro finit ut floren-
 tia et siles. pusu ptnet suburbia et ptnētia edifi-
 cia: ut. l. nā si qd liquide. §. pe. de pe. le. et. l. ij. §.
 ver. si. Adodo qro si utrūqz dico ut lego ea q
 habeo in ciuitate pusu. Hic uidet casus q cōti-
 neant q in suburbijs habeo. Dicit eniz hic in pa-
 tria. et idē ē dicere patria et ciuitas: ut. C. si curia.
 relic. ciui. l. i. li. xij. et de diuersis pdijs ur. et ru. l.
 fi. li. xi. ita dicit Old. Ego aut examinaui in. l. ij.
 §. de uer. sig. Et dico q habemus distinguere
 q precedat utrū dixerit in pufina ciuitate uel in
 ciuitate pufina et ibi glo. tangit. Dicit hic supra
 responsuz esse qro quō est rrsūm. Rñ. supra rñ-
 dit q sicut kalendariū nō debet ita pecunia ad
 tēpus reposita. secus si pperuo: ut. l. si chorus.
 §. i. et. l. fundū. j. e. l. uxori. §. fi. ita. §. de aur. et ar.
 le. Ja. de are. nō placet ista egparatio. dicit eniz
 q si noia debitoruz essent scripta in muro ita q
 nō possint separari. Certe fm hūc. §. cedēt lega-
 to: qd est pmentē iuriscōsulti: vñ dicamus sic. su-
 pra rrsūm est ut sicut kalendariū nō uenit in le-
 gato ita nec pecunia que est parata ad kalenda-
 riū: ut. l. nomē. §. i. s. e. et hec est uera sol. ¶ Hic
 format vna qstio quā format Ly. C. de cōpen.
 .l. fi. Rusticus uendit possessiones suas an uidea-
 tur uēdere pecuniā et alia mobilia. De pecunia
 uidet q nō ueniet ut hic. nec noia dbitoz. Et
 dicit q ultra mōtes fuit dterminatū ptnariū: qa
 res mobiles possident sicut immobiles. ita q da-
 tur iterdictū utrobi. et no. Ly. uti possidetis. l. i.
 et j. de acq. pos. l. i. in prin. rñ. De. et oēs doc. di-

cunt q debemus inspicere p̄suetudinē loquen-
 di: que est ut intelligamus de imobilibus tm: q
 p̄suetudo loquendi p̄ualer: ut. l. cū delanionis.
 §. asnam. j. de fundo instruc.

Ex. §. sequenti.
Cum aliquis dat dotem et illaz alternatiue sti-
 pulaf qualiter cōpetat actio.

Testō. Ex legato reuocato uel cui re-
 nunciatum est nil petif. b. d. fm
 By. C. Quero que ē ratio q nō teneat. Hic q
 est triplex ut in glo. C. Quero qn^o aliqs dat do-
 tē pro muliere: et stipulaf eā alternatiue sibi aut
 mulieri ista actio qliter cōpetat. Rñ. q si quidez
 est extraneus ille q dat dotē uel ascendens p li-
 neā maternā: dico q actio itegra mulieri qraf:
 ut. l. gaus. §. so. ma. Si uero est pater q dat do-
 tē: tūc puto q debeant intelligi ista uerba ordi-
 natim sicut a iure ponit ut comperat sibi in uita
 sua. et mulieri post mortez patris cōpetat: uel si
 aliter fiat sui iuris. hic eniz est ordo iuris: ut. l. ij.
 §. q si in patris. §. so. ma. et. l. i. §. uideamus. C.
 de rei ux. act. fm que ordinē debeāt pdicta v-
 ba intelligi: ut. l. cū pater. §. pe. s. ti. i. et idē puta-
 rē si pater stipularet copulatiue sibi et filie: ut. l.
 gallus. §. i. s. de liber. et posthu. C. Ultimo^o ista
 uerba p̄sententibus fratribus et c. faciunt ad. q.
 no. p. Ly. in. l. i. C. de bo. ma.

Ex. §. sequenti.
Csi testator legat uxori et iussit q si heres illaz
 molestauerit pdat hereditatē nec dicit ad quez
 peruenire debeat si fuerit molestata ad que per-
 ueniet: ibi. Dicitur. Et an ualeat grauamen in-
 iunctū legato facto monasterio ut aliquē in mo-
 nasterio accipiat uide in fi.

Herēs. Unus de aliquo adoptādo et
 fidei cōmissum in defectū ado-
 ptiois iniunctū nō tenet. b. d. et est singularis ca-
 sus. C. Op. et uidet q tale fidei cōmissum de ali-
 quo adoptādo uel emancipādo teneat: ut. l. si
 cui. de pdi. et demō. ¶ Dicitur quidā q nō ualet
 grauamē ut per hoc ille q dz adoptari si nō ado-
 tes habeat petitionē fidei cō. ualet tū in se istud
 grauamē que so. est menti tenēda. et fm hūc sol.
 hic est casus notabilis. q. Testator legat uxori
 sue uictū et uestimēta in domo et iussit testator si
 heres molestauerit eā perdat dictā hereditatē.
 nec dicit ad que deueniat: an dz deuenire ad vxo-
 rē si fuerit molestata ab herede uiri. Et uidet q
 sic: qa gratia uxoris uidet priuatus: ut. l. post le-
 gatū. §. amittere. §. de bis qui. ut in dig. et habui-
 tis in. l. ij. §. duo fratres. de col. bo. In p̄trariuz
 est casus i hoc. §. qa dz puenire ad cohōdes uel
 substitutos nō ad uxore. et hoc tenet Ja. de bel.
 in. auc. de nup. §. nunc uero. Rñ. ad hria qa ibi
 aliqs fuit priuatus a lege hic a testatore. Rōnē
 collige ex tex. isto. tū ista so. sit notabilis: glo. nō
 stat in ipsa so. sed dicit q hic nullo mō ualet gra-
 uamē de aliquo adoptādo uel fidei cōmissuz in-
 iuctū in defectū illius grauaminis. ratio: qa est
 p̄ bonos mores. Ad. l. ficui. j. §. pdi. et demō. rñ.
 qa ibi loquit in emancipato. hic i adoptiuo. Lō-
 tra hūc so. facit. §. de pdi. in. l. i. si qs testō. Sol.
 subaudi ibi maxime ut ibi dicit glo. Itē facit cō-
 tra hūc so. l. filiuissa. §. fm vul. §. de le. i. dic ut ibi.
 et fm hoc facit ad aliam. q. relinquo tali mona-
 sterio centū et uolo q recipiat talē in monachū:
 et si nō recipiat perdat legatū. Et certe uidet q
 grauamen de recipiendo nō ualet sicut de ado-
 ptādo: ut hic. pro hoc quia p̄tinet speciē simo-
 nie. dixi in. l. i. et. ij. C. de bis que pe. no. dicā in. l.
 ille aut ille. §. de here. insti.

C Ultimo
 Et de quo-
 dam no. vi-
 cto Jac. de
 are. hic uide
 Bal. i. l. fi. i.
 .ij. col. i. ver.
 §. ponc. j. de
 dot. promiss.
 et in. l. auia. i.
 .iiij. col. C. d.
 iure dot. et
 .C. d. rei vx.
 ac. §. uidea-
 m^o. Et illuz
 ter. no. Bal.
 in. l. dictuz. i.
 ult. col. C. d.
 pdi. ob cau.
C Heres.
 op. Et uide
 Bal. in. l. i.
 .C. de bis q
 pe. no.
C Testator
 legat. Uide
 Bal. in. l. i.
 .C. de bis q
 pe. no. i. xv.
 col. et in. auc.
 cui relictū. b.
 idic. uidui.
 et qd de mo-
 nacho. uide
 Bal. in. d. l.
 .i. C. d. bis q
 pe. no. et fac
 .l. pe. C. de
 leg. no. per
 Jmol. i. l. pa-
 terfa. de he-
 redi. insti. et
 ad no. p. bar-
 to. hic adde
 J. au. d. ca-
 in. p̄. incip.
 in. rpi. noie
 amē. Ante-
 qz uenit ad
 dicta du-
 bia et. AD-
 DE eundez
 Alex. p̄. filio
 etc. et. li. ter-
 tio libro et
 Bal. cō. filio
 cecxxvi. in
 fi. tertio lib-
C Ad aliaz
 .q. uide bal-
 in. l. ij. C. de
 isti. et subli-
 et Bar. in. l.
 ticio centū.
 .§. ticio cen-
 tū. de cōdi-
 et demon.

Agri plagam. An ex his cui heres iustus ē uēdere parato emere cōpetit uēdicatio p̄tis. b. d. s̄m intellectū. **By.** C. Quero qd h̄z facere legatarius q uult petere fundū. Rñ. d̄z offerre p̄ciuz z emptio habet̄ pro p̄fecta: ut. l. labeo scribit̄ si mibi. s̄. de p̄ben. emp. **¶** Quero an oblatō p̄cio habeat uēdicatiōē fundi q d̄z sibi uendi: uel an habeat̄ necesse int̄tare actionē p̄sonalē ex te stamēto. dicit̄ **By.** q h̄z rei uēdicatiōē ut hic dū dicit̄ partē dimidiā eius agri q legatus ē petere z petitiō est in rē actiō in p̄sonā gratia p̄sequendi rē: ut. l. actio. j. de act. z ob. Itē p̄ hoc ga dicit̄ legatus: z sic ille fundus dicit̄ legatus. Alij dicit̄ p̄trariū: qa ille qui est d̄anatus ad uēdendū est d̄anatus ad factū: ut. l. p̄siliū. in fi. de cu. fur. vii nō transfer̄ d̄nium lz emptio habeat̄ pro p̄fecta. **¶** Preterea liberatus est actiōe ex te stamēto. ergo aliter tenet̄: ut. l. si fideiussor. in fi. s̄. ti. ij. z hanc partē uidetur tenere **Ly.** in. l. i. in. viij. q. C. cōia de le. Ego sum cū **By.** z eius opi. mibi placet. p̄mo p̄ hunc tex. q dicit̄ petere ergo agit̄ rei uēdicatiōē cū petitiō dicat̄ in rem: ut. s̄. dixi. Secūdo p̄ ratiōē ille q est iustus uēdere nō tenet̄ ad nudū factū. ita nō. p̄ glo. mag. in. l. certi p̄ditio. s̄. fi. cer. pe. imo tenet̄ ad tradēdū z d̄nium transferendū si d̄ns est: ut. l. in p̄uentio nalibus. in fi. j. de uer. ob. z. l. ex empto. in prin. s̄. de act. emp. **¶** Nunc ad p̄positū p̄fecta ēptiōne tenebat̄ transferre d̄nium: ergo ex testamēto tenet̄ transferre d̄nium cū p̄ simpliciter uēdit̄ionē nō sit sublata actiō ex testō: ut. l. si heres. s̄. act. ēptiō. qd̄ tū intellige ut dixi. l. si fideiussor. in fi. s̄. de leg. i. **¶** Contra hoc facit̄: qa fundus nō est simpliciter legatus nec d̄nium fundi z in legato tacito nō transfer̄ d̄nium: ita tenet̄ **Ja.** de are. in. l. seruū filij. s̄. fi. s̄. de le. i. p̄iuncta. l. i. s̄. ser. u. le. Rñ. imo expresse uidet̄ legatū: qa natura uerboz hoc importat. ar. eius qd̄ nō. p̄ **By.** de p̄bo. ob. l. sciendū. z. l. fi. s̄. qd̄ cū eo. **¶** Circa hoc q̄ro dicit̄ hic q̄ p̄t̄ partez uēdicare. qd̄ si uult totū uēdicare. Rñdet glo. q̄ p̄t̄ p̄ ius accrescendi. **¶** Ultimo quero qd̄ est arbitriū boni uiri utruq̄ estimabit̄ t̄m dimidiā respectu dimidiē quantū totū respectu totius. Rñ. nō: qa aliud ē estimatiō dimidiē respectu totius q̄ respectu dimidiē: ut. l. si qs aliā. j. de fo. l. si qs id qd̄. in fi. s̄. de in diē adiec. z iō si esset heres d̄anatus uēdere pro x. z legatarius uelit̄ emere medietatē pro qnqz nō posset̄: qa interest heredū in soliduz uēdere per dicta iura.

Ex. §. sequenti.
Si heres damnatus sit uendere an oblato p̄cio legatarius habeat uēdicatiōem: ibi. Quoero an.

Agri plagam. An ex his cui heres iustus ē uēdere parato emere cōpetit uēdicatio p̄tis. b. d. s̄m intellectū. **By.** C. Quero qd h̄z facere legatarius q uult petere fundū. Rñ. d̄z offerre p̄ciuz z emptio habet̄ pro p̄fecta: ut. l. labeo scribit̄ si mibi. s̄. de p̄ben. emp. **¶** Quero an oblatō p̄cio habeat uēdicatiōē fundi q d̄z sibi uendi: uel an habeat̄ necesse int̄tare actionē p̄sonalē ex te stamēto. dicit̄ **By.** q h̄z rei uēdicatiōē ut hic dū dicit̄ partē dimidiā eius agri q legatus ē petere z petitiō est in rē actiō in p̄sonā gratia p̄sequendi rē: ut. l. actio. j. de act. z ob. Itē p̄ hoc ga dicit̄ legatus: z sic ille fundus dicit̄ legatus. Alij dicit̄ p̄trariū: qa ille qui est d̄anatus ad uēdendū est d̄anatus ad factū: ut. l. p̄siliū. in fi. de cu. fur. vii nō transfer̄ d̄nium lz emptio habeat̄ pro p̄fecta. **¶** Preterea liberatus est actiōe ex te stamēto. ergo aliter tenet̄: ut. l. si fideiussor. in fi. s̄. ti. ij. z hanc partē uidetur tenere **Ly.** in. l. i. in. viij. q. C. cōia de le. Ego sum cū **By.** z eius opi. mibi placet. p̄mo p̄ hunc tex. q dicit̄ petere ergo agit̄ rei uēdicatiōē cū petitiō dicat̄ in rem: ut. s̄. dixi. Secūdo p̄ ratiōē ille q est iustus uēdere nō tenet̄ ad nudū factū. ita nō. p̄ glo. mag. in. l. certi p̄ditio. s̄. fi. cer. pe. imo tenet̄ ad tradēdū z d̄nium transferendū si d̄ns est: ut. l. in p̄uentio nalibus. in fi. j. de uer. ob. z. l. ex empto. in prin. s̄. de act. emp. **¶** Nunc ad p̄positū p̄fecta ēptiōne tenebat̄ transferre d̄nium: ergo ex testamēto tenet̄ transferre d̄nium cū p̄ simpliciter uēdit̄ionē nō sit sublata actiō ex testō: ut. l. si heres. s̄. act. ēptiō. qd̄ tū intellige ut dixi. l. si fideiussor. in fi. s̄. de leg. i. **¶** Contra hoc facit̄: qa fundus nō est simpliciter legatus nec d̄nium fundi z in legato tacito nō transfer̄ d̄nium: ita tenet̄ **Ja.** de are. in. l. seruū filij. s̄. fi. s̄. de le. i. p̄iuncta. l. i. s̄. ser. u. le. Rñ. imo expresse uidet̄ legatū: qa natura uerboz hoc importat. ar. eius qd̄ nō. p̄ **By.** de p̄bo. ob. l. sciendū. z. l. fi. s̄. qd̄ cū eo. **¶** Circa hoc q̄ro dicit̄ hic q̄ p̄t̄ partez uēdicare. qd̄ si uult totū uēdicare. Rñdet glo. q̄ p̄t̄ p̄ ius accrescendi. **¶** Ultimo quero qd̄ est arbitriū boni uiri utruq̄ estimabit̄ t̄m dimidiā respectu dimidiē quantū totū respectu totius. Rñ. nō: qa aliud ē estimatiō dimidiē respectu totius q̄ respectu dimidiē: ut. l. si qs aliā. j. de fo. l. si qs id qd̄. in fi. s̄. de in diē adiec. z iō si esset heres d̄anatus uēdere pro x. z legatarius uelit̄ emere medietatē pro qnqz nō posset̄: qa interest heredū in soliduz uēdere per dicta iura.

Sorori. Appellatiōe mancipioz nō continentur postea nati ex eis. hoc dicit̄. **C. Op.** de. l. cū pater. s̄. pater filie. s̄. ti. i. ubi partus debetur. **¶** Glo. ponit̄ duas so. te. ne ultimam.

Ex. §. sequenti.
An dotans mulierem si sit extraneus uel alii uideatur dotare de suo: ibi. Ista.

Pater naturalis. Pater naturalis dotando filiā in dubio nō uidet̄ habere animū donandi: sed magis animū cōpensandi cum eo qd̄ filie debet. hoc dicit̄. **C. Oppo.** q̄ pater i dubio uideatur dotare filiā de suo proprio patris: ut. l. si. C. de do. promif. **¶** So. dicit̄ glo. illud uerū in patre legitimo z naturali cuius officū est do

tare filiā. secus in patre naturali t̄m q̄ti dotare nō tenet̄: ut hic. quā so. no. **¶** Contra hoc op. q̄ istud nō debuerit dici. nā etiā hic pater naturalis a fideicomisso nō liberat̄ nisi filia ratum habeat. **¶** Dicunt glo. sequentes fateor t̄m q̄ ista filia ratū habere cogit̄ cuz eius negocium utliler gestū sit dotando eam. **¶** Ista lex inducit̄ p̄ glo. nostrā ad. q. que ponit̄ in. l. si. C. de do. promif. de extraneo z alio dotate mulierē an in dubio uideatur dotare de proprio ut de bonis mulieris. **¶** Et uidet̄ de bonis mulieris p̄. l. nēsenius. s̄. s̄ neg. gest. z. l. cū post. s̄. i. de iure do. z p̄ hunc. s̄. **Ja.** de are. z **Ly.** referēdo tibi eū tenet̄ p̄trariū q̄ in dubio uidet̄ dotare extraneus aīo donādi: ut. l. cū is. s̄. i. s̄. de condi. inde. **¶** Ad ob. l. cū post. s̄. i. l. nēsenius. qa ibi loquit̄ in admistratore mulieris q̄ in dubio uidet̄ fecisse aīo gerendi negociū. **¶** Sed ad istū. s̄. nō r̄ndet̄. z hic uidet̄ casus in p̄trariū. qd̄ dicemus. **¶** Iste passus uidet̄ mibi dubius. t̄m huic. s̄. p̄t̄ r̄nderi q̄ hic pater dedit̄ dotē noīe filie. z lz stipulatus sit dotez reddi sibi: tamē noīe filie dedit̄. qd̄ apparet: qa dicit̄ s̄ ratihabitōne filie. ratū enim habere nō posset̄ nō suo noīe gestū: ut. l. si pupilli. s̄. sed z ego. s̄. de neg. gest. **¶** Uel dic q̄ mulier erat obligata ad dotē unde pater dādo dotē gerit̄ negociuz filie liberādo illā ab alia obligatiōne. soluit enim credit̄ori suo. z hoc innuit̄ hic glo. dum allegat. l. si opera. de doli excep. **¶** Sed opi. **Ja.** de are. loquit̄ q̄ extraneus ab initio p̄mittit̄ dotē pro muliere nō obligata. **¶** Uel dic aut ille q̄ promittit̄ dotē est debitor mulieris. z uidet̄ p̄mittere aīo cōpensandi nō donādi: ut hic. aut nō est debitor et presumif̄ aīo donādi. ita loquit̄ opi. **Ja.** de are. z sic q̄ est debitor in dubio uidet̄ magis adherēdū opi. glo. q̄ uidet̄ dotare de p̄prio mulieris p̄ hunc. s̄. z q̄ promittēdo dotē pro muliere in illo actu uidet̄ gerere negociuz mulieris. z ideo de p̄prio mulieris uidet̄ dotare: ut. d. l. nēsenius. de neg. gest. z facit̄ optime. l. si. de pe. be. re. quod no.

Seia. Restitutio fideicommissi facta ante diem alij nō preiudicat. b. d. simile in. l. cū pater. s̄. a filia. s̄. ti. proxi. s̄. hoc habuit̄ plene i. l. sed si alio. s̄. fi. cū. l. se. j. ad tre. z. l. post mortem. C. de fideicom.

Seuola. Rogatus restituere cum uolet post mortē rogatus uidet̄. b. d. uel aliter in ultimis uoluntatib⁹ moriēdo q̄s uelle uidet̄. b. d. **¶** C. Op. de. l. fideicommissa. s̄. q̄. s̄. e. So. aliud si dicit̄ cum uellet: z aliud si dicit̄ si uellet ut ibi pater. **¶** C. Op. q̄ moriēdo uidet̄ uelle: ut. l. cētēsimis. s̄. fi. j. de uer. obli. Rñ. aliud in p̄tribus ut ibi. aliud in ultimis uoluntatibus ut hic. lz quidam aliter senserint: ut no. in. l. fideicommissa. s̄. sic i fideicomisso. s̄. hoc aut̄. s̄. e. Itē dubitat̄ qd̄ si in snia dixit̄ iudex cōdēno aliq̄e ut stet̄ ad p̄finia usqz ad uoluntatē meā finietur ne uolūtas morte iudicis: **¶** **Ly.** format̄ istā questionē in. l. si. s̄. de p̄ben. ep. ego examinaui in. l. centēsimis. in. s̄. fi. de uer. obli. facit̄ ad p̄redita quod no. in. l. post dotem. s̄. fo. ma. in. v. lec. z ibi plene examinaui.

Heredis. Fideicommissum pure relicū potest peti incontinētē z q̄ uetat̄ satisfactiōē exigi nō uidet̄ fideicommissi diem z. ferre. b. d. in sūma. **¶** Ad hunc. s̄. op. de. l. epistolam. s̄. fi. j. ad trebel. **¶** Sed ibi aliter de uolūtate defuncti apparet. ad idē facit̄ qd̄ habuistis in. l. filiā. j. de au. z ar. le. z in. l. fideicommissa. s̄. filio. s̄. eo. quod no.

ralem dotare si est filia inops tenet̄ **Bald.** in. l. mater. C. de iure do. sed quantū p̄t̄ sibi dare in dotem r̄nde ut habet̄ in. l. ij. z auē. t̄m posita. z in. l. hūanita. tis. z auē. lz. C. de natu. libe. z **Bal.** i auē. res q̄. in. ij. col. C. cōia de leg. p̄ istū tex. te net̄ q̄ filie naturali uol nō debetur. **ADDE** an pater z eius etiā heres teneat̄ filiam spuriam dotare. **Abbatē** p̄ fili. cry. secūdo lib. **¶** **C. Bonis mulieris.** an z q̄ q̄ uideat̄ dotare de proprio **Bal.** in. d. l. fi. in. ij. col. C. de do. p̄ mis. s̄. h̄ po. ne refert̄ vnum no. q̄ dixit̄ **Ja.** de are. **¶** **C. Scuo:** la. z glo. hic allegat̄ **Bal.** i. l. post mortē. circa fi. iij. col. C. b̄ fideicom.

Icius. allegat no. bal duz l. i. §. ne aut. de ca du. tol.

I filie. vide Bal. i. l. fi. de sen que sine cer ta quanti.

Ultimo ista. l. no. q. vbi est statu tu q. filie se mine no suc cedat etate masculo qui debeat do. tare filias q. debet dota re arbitrio boi viri. Et dicit Bal. i. l. fi. i. ij. col. C. de do. p. mis. q. etiaz si statutū nō diceret q. te neaf dotare rē. q. tū ad hoc poterit cōpelli. ibi etiā dicit q. statutū dicit q. filia dota ta excludat q. si nō fuit p. grue dota ta petet sup plemētū per istuz tex. nisi statutū dice ret q. debeat esse cōtenta vote data a patre.

De le gatur. ad huc tex. facit. l. ti cie textores r. ibi p. Bal. s. de leg. i.

Quero utrū. Adde Bar. in. d. l. i. l. fi. §. de eden.

A tū. op. q. relati uuz. de ma teria relatiui qs uel q. ad de Bal. in. l. p. cipimus. d. appel. r. bar. r. Bal. in. l. cunctos po pulos. i. p. de sum. tri. r. Bar. in. l. oēs populi. in p. de iu. sti. r. iure. ADDE de relatiuo qs uel q. Oldr. p. filio. c. p. xij.

Icius. Is cui cura monumenti cōmittit ad expensas iso lidū nō tenet. h. d. C. Op. r. videt q. te stator vnum ex heredibus possit grauare ita q. alius nō teneat. ut. l. cū ab vno. s. u. i. So. hic in dubio est presumendū q. solū cura monumenti videat ei insolidū iposita. r. hoc psumit ex quā titate relicti r. ex quātitate sue portiois. als insol idum teneretur si vires hereditarie sufficerent. Querit glo. quo iure cōpellantur instituti ad edificandū. Dic ut in glo. r. bene.

Ex. l. sequenti.

Quanta bz esse dos femine cum statuta pui dent q. nō succedat sed dotetur.

I filie. Arbitrio boni viri dos pstituit dignitate r. faculta tibus testatoris r. numero liberorū p. sa tis. h. d. Nota tex. ibi r. ait non esse difficile rē. C. Op. glo. C. de do. p. mis. l. i. So. ut ibi. r. in. l. cū post. §. gener. s. de iure do. r. materiā huius. l. videbitis plene in. l. i. s. de lega. ij. C. Ultimo ista. l. facit ad. q. sunt statuta in italia q. filie feie nō succedūt cū masculis. sed masculi teneantur dotare quāta erit dos femie. Lerte erit arbitrio boni viri inspectis dignitatibus r. facultatib. te statoris r. numero liberorū prout hic dicit. r. l. q. ro. s. de iu. do.

I fundus. Nō videt esse in loco q. ibi sunt ad tempus. h. d. p. cordatē sunt in glo.

Ex. l. sequenti.

Que actio videat intentata an generalis an specialis cū quis format libellū simpliciter.

De legatum. Ea videt alicuius cau sa parata q. ad eius usum p. prius sunt de stinata. secus si ad usuz cōm eius r. alteri. h. d. vel aliter. Verbi qd se bz p. prius r. posteri sim pliciter sūprū accipit p. prius. h. d. s. m. pe. C. In tex. ibi attributū est id qd desinat esse in usu ma riti s. m. By. C. Op. de. l. cum querit. §. lana. j. e. So. ut ibi. Ista lex dicit idē qd. l. gntus. de aur. r. ar. le. r. ibi declarant quedā circa istā materiā. dic ut ibi. Ista. l. allegat ad. q. quidā formauit li bellū simpliciter quero utrū videat p. posita in dubio actio generalis ut certi conditio an actio specialis cōpetens pro eo qd petit. Dicitur aliquid doc. in. l. edita. C. de edē. siquidē ex uerbis pōt colligi q. actio videat p. posita r. statū p. bis. s. si nō apparet videat p. posita actio specialiter desti nata. p. eo qd petit nō actio generalis pro pluri cōpetens. r. hoc dicunt per istam. l. cū similibus r. hoc satis placet.

Ex. l. sequenti.

Relatiuum qs uel q. quādo restringat vel de claret. r. an legato facto vxori de emptis r. q. ei causa parata sunt an debent parata tantū.

Atamen. Relatiuuz qs vel q. posituz sine copula pcedentiū significatiōē restringit. sed si copula apponatur augebit. h. d. C. Op. q. relati uuz qs vel q. appositū sine copula nō restringat. ut. l. oēs populi. s. de iusti. r. iur. r. l. cunctos po pulos. C. de sum. tri. r. fi. ca. r. l. oibus ciuitatib. j. ad treb. Rū. qñqz p. relatiuū adijcā aliqd qd cōpetit cuiuslibet d. pcedēti genere. r. tūc nō po nit restrictiue. sed magis declaratiue seu demō stratiue. ut i. p. rariis. secus qñ relatiuū qs vel q. referat ad certā speciē. ut cū dico stichus q. meus est. ga tūc ponit magis demonstratiue q. restrit tiue. ut. l. stichū q. meus erit. s. ti. ij. Sed si p. re

latiuū adijcā aliqd qd nō cōpetit cuiuslibet de ge nere pcedenti distinguit an ponat cum copu la uel sine copula ut hic dicit. C. Quero aliqs legauit vxori epra r. que eius causa parata sunt an debent parata tūc ita q. nō empra. Videtur q. nō. ga natura copulatiue est ut cōprehendat utrūqz. ut. l. si heredi plures. de p. di. insti. In cō trariū videat casus hic. dico q. vtraqz debent. l. empra tūc r. parata tūc. Ad p. raria r. videt ut col ligi videat ex distinctione quā dedi in. l. si is q. du centa. §. utrū. ff. de re. du. ubi tractauit materiā copulatiue. r. q. vtraqz debeant. p. bat etiā in. l. quintus. de au. r. ar. le. r. s. e. l. q. p. cubinā. in. p. n.

Ex. l. sequenti.

Quā admittat dōtia inter emere r. cōparare.

I quid earū. Vide glo. su per p. do. em pra. ubi est differētia inter emere r. cōpa rare. Ad hoc glo. allegat. l. i. de p. hen. emp. facit. l. i. r. qd ibi no. C. de re. p. mu. sed ista differētia inter emere r. cōparare in uulgarī locutiōe nō ca dit. nam emere nō uulgarizat alio modo q. cō parare. r. iō in dictis testiu r. dictis uulgarū nō admittit istā distinctionē. sed in legibus r. sta tutis p. ditis a p. tis istā distinctionē admittim. simile dicit in differētia que fit inter appellatio nē filiorū r. liberorū. ut. l. qd si nepotes. s. d. testa. tu. nā in uulgarī illa differētia nō admittit. ut ibi glo. dicit. r. ibi dicemus.

Inter emptū. Ad positionē spe cie sequit positio generis nō everso. h. d. C. Op. j. s. l. p. xi. §. itē interest. ubi ille qui legat empra nō uidet legare parata. ergo in epra nō inest paratus. Rū. ille q. legat empra nō uidet legare parata. s. alio mo do q. p. emptionē ut in p. raria. q. ergo dicit in empto nō inest paratus. falsum est. imo inest pa ratus. ut genus in specie sua. nō tū tanq. genus simpliciter legatū sit. hoc est oia parata. s. tanq. genus qd inest illi specie. s. oia parata p. emptio nē alio modo. C. Ultimo no. tex. cum glo. quia satis bene declarat.

De legato.

I tē interest. Legato generis cōti nent oēs spēs. sed le gato specie nō p. tinent alia spēs sub genere p. ten ta. h. d. C. Op. s. l. p. xi. §. inter eptuz. Sol. ut ibi dixi. C. Op. q. res que est destinata ad usum nō habeat pro tradita. ut. l. cetera. §. si. cū. l. se. s. de leg. i. So. ut ibi dixi.

Ex. §. sequenti.

Can sit differētia inter p. cubinā r. uxorem. **Marui.** No. tex. ibi sane rē. C. Quero qd est dictuz nisi in dignitate. Dic ut in glo. Ray. in quadaz sua disputatione aliter dixit. dicit enim nō est dōtia inter uxorem r. p. cubinā inspecto iure naturali s. m. qd ius ē di gnitas. ut in auē. de mōachis. §. hinc nobis. ga s. m. ius naturale oīs coitus erat eq. lis. ut in auē. qui. mo. na. effi. le. §. liceat. tū inspecto iure ciuili s. m. qd est dignitas r. distinctio personarū. ut. s. de posthu. l. i. est differētia inter uxorem r. con cubinā cum matrimonium sit solēnitatum iu re ciuili. sed concubinarus nō. sed nō est impro batus. ut. l. in concubinarū. s. de cōcubi. ubi ali qua dixi que uide.

Si uxori. C. Op. de. l. ij. r. iij. §. s. au. r. ar. le. So. intellige istam s. m. illas ut ibi dixi. C. Op. de. l. i. §. rectissime. de ven. in. pos. mit. Sol. ut ibi dixi.

Quero aliqs. qd si dico lego equum r. ar ma. an intel ligat de ar mis equi et etiā testōris. vide Bal. i. l. i. C. de d. sign. q. sic p. istum tex. ADDE bal. p. h. c. l. x. ubi aliaz. q. decidit per hunc tex.

I qd ea. r. iō i. di ctis. uide Bal. p. bar. in. l. i. C. de re. permu.

Inter em p. tū. istū tex. allegat bar. in. l. i. p. rariuz i. i. col. C. de i. i. r. d. om. iu. r. Bal. in. l. i. i. ij. col. de indic. vi. di. q. reli. p. ctum uxori sub noie ap. pellatiuo nō trāsit ad se. cundā uxo. rem. r. adde tex. r. ibi gl. r. Bar. i. l. i. iu. rigē. §. h. h. fraudādi. s. de pac.

Ex le i. gato. s. par ui. vxorez et p. cubinā. vi de Bal. i. c. i. i. h. p. n. q. mo. se. amit. r. in. l. etia in h. C. de test. r. i. auē. si qd i. ij. col. C. d. sa. san. ec. r. i. l. si ea p. ditiōe. C. d. cō di. inf. r. gl. in. l. liberti. C. de nup. r. uide ad huc tex. Bal. i. l. si quis. r. ibi Cy. in. viij. col. de epi. r. clerici.

Ex. l. sequenti.

Iusta idest perfecta.

Um filio. Ista e bona. l. z sin-
gularis hec sba cu
in sua tutela puenerint diuersimode in-
telligunt inspecta pditione pferentis z eius de
quo pferunt. ite in uerbis filibus. b. d. Ro. tex.
in fi. ubi iuste etatis zc. Exponit. i. pfecte etatis
hac. l. induco. s. d. testa. l. i. z expone ibi iusta sen-
tentia. i. perfecta sententia prout hic dicitur.

Ex. l. sequenti.

An in legato libroz ueniat suma azo. z Ros.

Libroru. Appellatioe libroruz
ptinent oia uolumia
in quacuzq materia scripta. b. d. Que
ro quida legauit oes libros legales an in legato
ueniant suma azo. z liber Ros. z filia. z sic ista
scripta dicant libri legales. Quidam ut Jaco. de
are. dicit q no: qa no sunt libri legales: sed ra-
tiones doc. ut. l. a diuo marco. C. de qd. Breui-
ter dico esse recurrendu ad com usuz loquedi:
ut. j. e. l. s. qd tn cassius. Sz cois usuz loquedi e:
ut tales libri appellent libri legales. Ergo lz q
da libri dicant libri ordinarij qda exordinarij.
ideo puto q ueniant in legato. tamen quida ad-
uocatus ut tolleret istam dubitationem legado
libros legales ipsos specialiter nominauit.

Si cui. In dubio appellatio libri intel-
ligitur de uno uolumine non de
libris numeralibus per quos uolumen diuidi-
tur. hoc dicit.

Si homeri. Beres librū legatum
no tenet facere cople-
ri. hoc dicit. C. Op. j. e. l. ver. neqz cepti. Sol. ut
ibi dicam.

Libris. Libris legatis no ptinentur
ea in qbus libri repiunt. b. d.
Ex. s. sequenti.

Verba ambigua statuti intelligenda sunt sm
com usum loquendi.

Quod tamen cassius.

Libris legatis charte no scripte no ptinentur z
chartis legatis no ptinent libri nisi aliter uolun-
tas esset inefficax. Itē legato chartaz no ptinen-
tur mebrane nec eonuerso. b. d. videtis hic q
si qs legat chartas ueniunt mebrane ex uolunta-
te defuncti. Cotra. na appellatiua sunt imutabi-
lia: ut. s. ti. ij. l. iij. Dicit glo. illud qn noia appel-
latiua sunt prorsus diuersa nullā pstantiā in iu-
re habetia: sed hic loquitur qn noia appellatiua
pnt adaptari ad id qd testator sensit sm puetu-
dine loquendi. C. Itē op. ista differētia no uide-
tur uera qm etiā mebranas appellamus chartas
cui usui dz stari: ut. l. cu delationis. s. afinā. j. de
fun. instruc. Ro. fatef ptrariū z bn. uide glo. q v-
cipit qa appellatiue chartaz zc. quā no. ad in-
terpretationē statutoz. qa si est aliqd uerbū am-
biguū qd habeat aliud significatū dz itelligi sm
com usum loquendi. dic ut dixi plene in. l. la-
beo. j. de suppl. le.

Sed nec. Libri cepti scribi no ptinē-
tur appellatione libroz. se-
cus si sunt bene coplete scripti no tn correcti vel
miniati. b. d. C. Op. s. e. l. s. si homeri. ubi liber
no copletus debet. Dicant aliqui q ibi no lega-
uit sub noie libri: sed sub noie corporis. Tel ibi
lz liber no erat copletus: est tn in uolumie reda-
ctus. z sic erit liber ex quo faciebat uolumen: sz
erat alio mō cepti scribi. C. Op. dicit hic q me-
brane ptinent. s. s. pxi. s. ubi libris legatis mē-

brane no ptinent. Quidaz dicunt hic loquit de
mebranis scriptis: vel dic etiam de no scriptis si
apparet de uolūate defuncti: q illas mebranas
ad illum librum destinauerat.

Chartis. Legato materiato no in-
telligit legata materia. hoc
dicit. Cotra imo uidet sufficere sola destina-
tio: ut. l. si no sunt. s. qd ergo. j. de aur. z ar. leg.
dicit glo. secus in argēto. tu uero dic ut dixi in. l.
pria. Materiā uero utru destinatio aliqd opef
in legato. dixi in. l. cetera. s. fi. cu. l. se. s. ti. ij.

Ex. s. sequenti.

Quid legare uidet qui legat bibliothecam.
Sed z si bibliotheca.

Reuoco in dubiu qn qs legat apotheca seu bi-
bliotheca sua qd legare uideat. Dico q ex ver-
bis relinquētis z eius cui relinquit dz hoc presu-
mi. Ex uerbis eniz dat doctrina i hoc tex. Si qs
tn diceret lego bibliotheca in qua sunt libri pz
manifeste q sensit de loco no de libris. Itē si di-
co lego bibliotheca vel armariū de cypresso: qa
apparet q sensit magis de edificio q de libris.
Sz si qs legat armariū simpliciter tex. uidet uel-
le q cedat libri: sed puto ex diuersitate psonarū
debere intelligi: qa si scholaris scholari legauit
puto q intelligat de libris: ut. s. e. l. s. qd tn cas-
sius. in fi. ad hoc. l. plenū. s. equitij de usu z ha-
z. l. sed z si susceperit. s. i. s. de iudi. Sed si vnus
stationarius legat armariū alteri: tunc uidetur
magis sentire de armario q de libris. z ex qlyta-
te psonae legatis dz inspicit. vt. s. e. l. cu filio.

Ex. s. sequenti.

An legato lecto ueniat culitra.

Sunt tamen quidam.

Uide glo. que icipit ornamēta lecti zc. tene mē-
ti: qa pluries hoc de facto uidi. Quero qd si ali-
qs legat lectū uxori sue: vtrū ptineat cultra de
srico quā qs psueuit ponere in lecto diebus se-
stiuis z tēpore solēnitatis. Dicit quidaz doc. q
no: qa cu legat uxori sue uidet legare ea que sibi
pgruunt sm qualitatē sue persone. ar. l. pe. i. pn.
.j. de ali. z ci. le. sed no cōpetit uidue hoc q ha-
beat cultra de srico. Et si dicitur q possit nube
re. rīdetur q non est uerisimile q testator hoc
cogitauerit: sed quicquid dicant dico q cultra
de srico z omnia ornamenta ueniunt. casus est
hic. z. l. fi. s. uxori. j. de aur. z ar. le. z ibi dicitur.
z in. l. in statutu. j. de uerbo. sig.

Ex. l. sequenti.

De dictione hoc amplius.

Itibi pure. Dicitio hoc am-
plius precedē-
tiū repetitionem inducit. b. d. C. Op. q
dicitio hoc aplius no inducit repetitionē: ut. l. si
seruus legatus. s. si ita. s. ti. ij. Ro. soluit h z no
bn. dic ut ibi. Tu tn p declaratiōe pntis. l. z ma-
terie. dic qnqz pferf uerbū aplius simplr: z tūc
nullā repetitionē inducit: vt. d. l. si seru. s. si ita.
ibi eniz dicitio aplius referf solū ad actuz sibi no
ad rē legatā. cu eniz dico aplius lego uideor di-
cere. i. aplius utor isto actu legadi. z sic uidet di-
ctio ptinuatua: vñ forte eandē repetitionē idu-
ceret quā dicitio itē: vt. j. e. l. i. repetēdis. dic qnqz
dicitio aplius referf ad rē determinatā p nomē
ut lego aplius dote: z tunc ponit cōparatiue z
iducit repetitionē: ut. l. q ita. j. de do. ple. q. d. le-
go dotē z aplius ea tn cu natura cōparatiui sit
q relinquat formā positui in extremo ut ibi pz.
Quoz dicitio aplius referf ad aliqd determina-

Sed z si
bibliotheca.
No. de lega
to bibliote
ce seu apote
ce facit ad
no. p Bar.
l. l. cu pater.
.s. mens. s.
titu. i.

Sunt tñ
quidā ptine
atur cultra.
Si qs legat
lectū uxoris
an ueniat cul
tra de srico
Adde Bal.
in. l. ij. C. de
leg. ad fi. z
Bar. in. d. l.
fi. s. i. de au-
s argen. le.

Itibi
pure.
aplus
Quia dicitō
amplius re-
fertur ad ali
qd zc. adde
qd no. bart.
in. l. legata
inutiliter. s
leg. i.
ADDE bal.
p filio. clij. p
mo libro.

Libro
rū. s. fi
cui. vi
de Bar. in
rub. j. s. op.
no. nun. z in
rub. s. solu.
matri.

Libris.
uide tn tex.
in. l. auiduo
j. e.

Ad tñ
cassius. proz
sus diuersa.
uide Bal. i
.l. si in noie.
.C. de testa.
z Bar. i ru-
bri. fol. ma.

Dic ut
dicit. Adde
Bar. j. co. i
.l. no aliter.
z in rub. j.
de oper. no.
nunc. z uide
qd dicit gl.
in. l. in lega-
tis. s. fi. j. e.

Am q rif. s. lana. q ro quato. vi de similit. q. in. l. si ex fal. ho. C. de tra. fac. p. Bar. b. C. Secun. dum qual. itatem. vide Bal. in. l. si volutate. C. de vot. pro. mis. c. Mo. dicit tur fieri. ad uerte in qua tu Bar. hic voluit q. ex. pte. facte ca. custodie no. copentent cu. fructib. sed ille repetun tur. Priu. vo. luit Bar. in. l. si. s. de. l. p. ho. q. opi. videtur ue. rior. z. hanc. firmat Bal. in. l. i. C. de. fru. z. lit. ex. p. in. fi. naz. claruz est q. possessor ma. lefidei dedu. cit de fructi. bus exp. as. factas causa. q. rendoru. z. q. seruando. ru. fructuuz. l. si a. vno. s. fructuo. de. pe. here. s. exp. as. cu. stodie est bu. iusmodi. l. si. ita. s. fi. z. l. q. situz. s. sal. tuariu. z. i. l. instrumeta. in. fi. de. sun. stru. z. l. pe. z. l. si. s. de. impen. ergo. no. repetit. sed. veit. fru. ctibus com. p. uida. z. l. y. ista. expen. sa. no. sit. facta.

tū p. p. nōmē ut hoc āplius vel eo āplius: tunc si nō pcedit qd repetat nō repetit: ut. l. si seru. s. si ei. s. de leg. i. Si uero inuenit qd repetat z. re. petit primū pcedens legatū siue sit factū eidez: ut hic. siue diuerse p. sone: ut. s. e. l. si. sic. z. s. de. le. i. l. si seruus. s. si ita in. fi. s. si dixisset his am. plus vel eis āplius: tūc induceret repetitionē oī. um pcedentiū: q. natura pluralis numeri nō ve. rificat in uno: ut. l. ubi numerus. s. de testi. z. l. meuius. s. e. u. s. ti. i. z. l. si. j. ad tre. Nec est ratio. q. remagis referat ad unū q. ad aliud. ar. l. i. C. de libe. p. te. z. hec uera si queramus an iducat re. petitionē ipsius rei legatē. C. Sed q. ro an indu. cat repetitionē q. litatis: ut si pcedat legatū cō. ditionale videat. repetisse p. ditionāliter eo q. in. sequenti in. sit p. ditio. glo. j. e. l. i. repetēdis. tenet. q. sic. z. ita intelligit. l. illa. C. Sed q. ro qd si lega. tū pcedat purū z. p. ditionē hoc āplius indu. cit p. ditionale: an p. prio legatō puro uideatur. adijci p. ditio. Glo. nō bñ firmat. D. q. sic: quia. s. m. relinquit sub cōmemoratiōe primū z. sic va. let scōm: ut. l. nā ad ea. de p. di. z. demō. z. hoc pla. cet. casus est. j. de libe. le. l. aurelius. s. testō. el. ij. Sed q. ro si hec dicitio hoc āplius p. fert in codil. lis ad qd referat. Rñ. si quidē in codicillis pre. dit aliqd ad qd possit referri: z. ad illud refertur. s. m. ea q. dicta sunt supra: q. dicta iura simplici. ter loquunt. Si uero nil pcedit tunc referat ad. id qd eidē p. sone relicto est i. testō nō ad id qd. relicto est alijs personis: ut. d. l. aureli. s. testō. z. l. legata inutiliter. in. princ. s. ti. ij. Idē si relin. quit primo ab uno postea ab eo cuz adiectione. hoc āplius ad aliū relinquit: tunc enīz refertur. nō ad p. xima relicta alijs p. sone: sed ad ea q. sūt. relicta eidez p. sone: ut. l. legata inutiliter. s. de. leg. i. sed si nil eidē esset relicto tunc illa adiectione. hoc amplius nil operaret: q. nō esset ad qd re. ferat: ut. d. l. si seruus. s. si ita. s. de leg. i. rōnē co. gitatibus. Idē dico de dictione plus eadē rōnē. facit. j. ti. i. l. cū filius. s. pater.

Igni. Appellatiōe ligni legati cō. tinent lignū p. buriendi cā. pa. ratū a terra separatū speciali noīe nō sub. missum nisi volūtas testatoris vel eius conditio. aliud iduceret. b. d. tota. l. s. m. Ja. s. are. C. Op. ad. s. offilius. el. i. j. e. l. s. offili. el. ij. j. e. l. ubi. ea que habēt nomen speciale nō p. tinent appel. latione lignoz. Sol. iste. s. loquit s. m. propriam. significatiōez. sed in. s. offilius. el. ij. loquit q. n. s. m. p. suetudinē regionis aliud iducit: sed qd. dicemus s. m. p. suetudinē huius ciuitatis mibi vi. detur q. p. tinent s. m. s. armenta z. similia.

Eruus. Cui ē legata materia nō est legatū materia. tū. h. d. sic ecōtra. Cui ē legatū materia. tū nō uidet. legata materia: ut. l. libroz. s. qd tñ. castius. s. eo. quod nota z. bene.

Uicirographum. Legato instrumentorū continent noīa. debitoz. hoc dicit. de hoc. in. l. seruū filij. s. euz. q. cyrographū. s. de lega. i. C. Quero an legatō. nomine videatur legatā actio hypothecaria vel. eius fideiussio. Dic ut dixi in. l. si heres pecuniā. j. ad trebel. z. l. heres a debitore. j. de fideiuf.

Am queritur seru. No. tex. scripsi eos enim zc. C. Op. de. l. seruus urbanis. j. e. ubi aliud p. tinet q. h. dicit. So. ista referunt. tur tñ ad p. dicta q. agazo vel mulio q. sunt cir. ca cultū patriffa. p. tinent appellatione seruoruz.

urbanoruz. als simpliciter dicendo serui urbani multi alij continent ut ibi.

Ex. s. sequenti. C. Stāte statuto q. dos que est recepta in roba. estimata debeat reddi facta detractioe medie. tatis precij. Si reperit in instro q. mulier dedit. dotem i. pecunia numerata z. in rebus apprea. ciatīs nec apparet de quātitate quid fiendū.

Lana. In his q. q. s. p. miscue utif illō v. f. vxoris casa paratū quod ad eius. usum annuū est necessariū. b. d. No. tex. ibi non. enim deducto zc. C. Quero dicit hic q. debet. qd ad eius usum annuū est necessariū. C. Quero. quātō tpe debet an pro uno anno an pro pluri. bus. Ja. de are. dicit q. p. uno anno. z. hoc inuit. tex. q. dicit ad usum annuū: ut. l. nā qd liquide. s. idē si q. s. j. de pe. le. ubi est similis tex. Dec. l. fa. cit ad. q. Lauet statuto q. dos que est recepta i. roba estimata debeat reddi facta detractioe me. dietatis precij. reperiebat in quodā instrumēto. q. mulier dedit dotez in pecunia z. in rebus seu. roba appreata nec apparet quātū sit datū in. rebus. q. ro quātū presumerat datū in rebus. Hic. videt. posse dici p. hanc. l. tñ esse datū i. roba seu. in rebus quātū esset p. ueniens mulieri s. m. qua. litatē sue persone ut hic pro hoc. s. e. l. si filie. z. s. ti. i. l. si. z. de iure do. l. quero.

Ex. s. sequenti. C. Que sunt ad ornatū fundi nō dicunt esse ad. culturā ideo expense que fiunt ad custodiaz. ca. stri pignorati nō cōpensant cū fructibus.

Adredius. Que pertinet ad ornamē. tū vel custodiā fundi nō p. tinent ad culturā. b. d. z. non est aliqs q. nesciret. istā determinatiōē qui nō rīderet contrariuz. Vel dic ornatuz z. custodia fundi nō dicit. cul. tura. b. d. hoc est utile scire. p. pter personas que. castra z. fortilitias pignori recipiunt z. in facien. do custodiri castra faciunt expensas z. quosdaz. hoīes tenent in castro ad custodiā. naz. expense. que fiunt causa custodiendi nō dicunt fieri. cau. sa culture. qd no. propter id quod dicit in. l. fun. dum. s. fa. her. nam quilibet possessor etiā male. fidei expensas factas causa culture z. querendo. rum fructuū cōpensat cuz fructibus ut ibi dicit. s. sic erit secus in expensis que fiunt causa custo. diendi: ut habes hic.

Extoribus. Mutatio ar. tificij ad offi. ciū nō mutat substantiā legatī. b. d. No. tex. ibi nō enim zc. C. Op. q. legatū sit extinctū. q. a tpe mortis nō reperitur q. sit testatoris. l. sty. chus qui meus erit. s. ti. ij. So. glo. hoc relatiū. q. referat ad uerbū sui: z. ad illud facit p. ditionez. nō ad uerbuz. textoribus. Vel dicit glo. hic dixit. omnibus. pcedens so. nō uidetur uera per. l. ij. de aur. z. arg. le. z. l. item legatō. s. pe. s. e. ubi. o. q. uxor sit tēpore mortis ad hoc ut legatum. ualeat. ita videt. hic q. h. textor debeat esse tēpo. re mortis. So. fateor. Driū. sed h. tēpore mortis. definit esse textor. l. z. enim exerceat aliud officiū. nō tñ p. hoc definit esse artifex. secus si transiit. ad aliū offiū: ut. j. e. l. legatis. s. ex officio. z. hoc. uult dicere tex. hic. nō enim ad aliud zc. ratiōē. videbitis in. d. s. ex officio.

Uiduos. Masculinum cōci. pit femininuz. hoc. dicit de hoc. s. ti. i. l. si ita scripsisset. z. j. de uer. sig. l. i. z. ibi dixi.

Ex. l. sequenti. C. De dictione item an semper repetat.

pprie causa culture ut h. tñ dicit fa. cta cā qren. doz fructuū uel pseruan. doz. o. ll. z. ad p. dicta. vi. de Bar. i. l. in fundo p. primā col. s. rei v. z. qd. ibi dixi z. vi. de Angel. z. j. mo. in. l. di. uortio. s. i. p. dia. solu. ma. r. ibi scri. psi. z. p. dicta. faciūt ad. q. maritus fa. cit exp. as. i. custodiēdo. castrū dota. le an eas de. beat deduce. re de fructi. bus an pos. sit eas repe. tere tanq. cē. sciat talis ex. p. nsa facta. gratia rei si. fructuū. z. vi. de Bar. i. l. si. s. de ipē. z. ibi dixi. et. Ang. hic ibi. cā culture. qd no. adde. Ang. in. l. di. uortio. s. im. p. dia. solu. ma. vid bal. i. l. i. i. j. col. de fruct. z. li. exp. z. in. ca. l. in fi. ADDE an. exp. se facte. p. custodia. castrī pigno. rati cōp. ten. tur cū fructi. bus Bal. cō. filio. cl. i. j. ter. tio libro.

De repetendis

Ubi psonarum uel rerum idēitas est dicitio itez inducit repetitionez precedentis qualitatis. b. d. **C**ōp. z uidetur q̄ conditio adiecta uni persone nō intelligatur in persona alterius i alio legato repetita: ut. l. que conditio. j. de condi. z de. l. si. f. se. io. s. ti. i. Huius timore dicit glo. nō intelligo h̄ q̄ fuerunt apposita uerba repetitiua: ut h̄bum hoc amplius uel eo ampli: ut. l. si tibi. z. l. si sic. s. e. cum similibus. Ista lec. licet sit uera in se n̄ tamen cōgruit huic littere: q̄ h̄ loquitur de dictione continuatiua itez. nō autē de dictione repetitiua quid dicem? Breuiter oēs doc. cōiter intelligunt istaz. l. q̄ hic est personarum uel rerū idēitas: q̄ eidez persone legatur sub conditōne z subdit testō. Item lego idē funduz: q̄ intelligitur sub eadez conditōne. Idem dico si esset idēitas rerum q̄ diuersis personis legatur eadez res. sed si esset diuersitas personarum z reruz tūc secus. ita dicit glo. **C**ōtra istā so. op. z uidet q̄ dicitio itē inducit repetitionez: ut. l. i. in prin. s. de publi. Sol. ut ibi. z dicam pleni us infra de dictione item. z de h̄tute eius repetitionis dic per Jac. de bel. in sua disputatōe quā ponit in corpore autē. in ti. vt. cū de ap. cog. circa prin. coll. viij. Tamē nos circa p̄dicta aliqua p̄tingamus. Et ad declarationē huius dic. q̄nq̄ est psonarū z reruz idēitas per oia q̄ eadē res eidez ab eodez herede legatur. z tunc si quidez hoc sit cōtinuata scriptura: ut lego titio funduz seianū. Item lego titio fundū seianū z nulla inducitur repetitio. sed quid iuris sit habes in. l. nam ad ea. h̄. q̄ si pure. de. z. de. z. de. isto casu nō loquitur hic. Si uero istud fiat ex intervallo h̄ est mediantibus alijs legatis: ut lego titio funduz seianuz sub conditōne. Item lego seio domuz itez lego titio funduz seianuz. Lerte hic nulla inducitur repetitio q̄tū ad conditōnez appositā in legato facto de eodez. imo inducitur correctio: ut. d. l. nā ad ea. sed an inducat repetitione de conditōne adiecta in primo p̄cedenti legato dicā infra. Q̄nq̄ est idēitas ex pte persone eius cui relinquit z rei relicte: h̄ est diuersitas psonarum z qbus relinquit. tūc idē q̄ nulla inducitur repetitio sed p̄inde est ac si in duobus testis esset legatus: ut. l. qd ergo. s. si q̄ duos. s. d. le. i. z intelligo si relinquitur a diuersis coheredibz seu legatarijs. sec' si primo ab instituto. scō a s̄bstituto: q̄ tūc dic vt. l. l. s. de le. i. z isto casu etiā nō loquitur h̄. Q̄nq̄ est idēitas psona a q̄ relinquitur: ut lego titio fundū sub conditōne. Itē seio lego domū an tunc intelligat repetita conditio. Hoc cōiter dicit q̄ nō. p̄ qbus facit. d. l. q̄ dicitio. j. de condi. z de. z hoc casu similiter nō loquitur ista lex. **A**bi autē v̄ h̄ p̄dicta sint h̄a q̄ quolibet casu h̄eat locus ista lex. primo enī casu q̄n est oīs idēitas testator dixit lego titio fundū seianū sub conditōne. postea dixit. Item titio funduz seianuz heres dānas dare esto. Lerte intelligitur illis diebus z conditōnibz. casus est h̄. nō ob. j. de cōdi. z demō. l. nā ad ea. z quod supra dixi q̄ ibi loquitur quādo h̄ba p̄mi z scōi legati ad eundez referunt. vnde nisi intelligeret correctio uel duplicatio legati nil oparet. sed in casu n̄ro h̄ba p̄mi legati fuerūt relata ad legatariū uel simplr plata. i scōo fuerūt relata ad heredē q̄ dixit dare damnas esto. vnde uidet facere causa dubitatiois tollende. q. d. qd p̄ius legauit heres dz merito dico q̄ dies z conditio uident repetita. casus est h̄. sicut in eo q̄ interrogat si p̄-

mittit sub conditōne z r̄idet simplr. nā uidet sub conditōne. r̄idere: ut insti. de inuti. stipu. s. est p̄terea. nisi aliud exp̄sse apparet: ut. l. i. s. si q̄ simpliciter. j. de h̄b. ob. z hic est uerus intellect' huius. l. scōo casu q̄n est idēitas personaz qbus relinquit z rerū q̄ relinquit tūc nō inducitur repetitio ponēdo exemplū: ut. s. dictū est. sed si ponas ut tex. ponit: secus sit exemplū: titius heres meus det seio fundū sub conditōne si nauis ex asia uenerit. itē semp̄oni' heres dānas esto dare. Lerte intelligit semp̄oni' grauatus sub conditōne eadē: q̄ scōa ofo q̄ adijcā p̄ h̄ac dictionē itē est defectiua z intelligit repetita ref p̄cedens legata cū qualitatibus suis: ut. l. i. i. p̄n. j. de pub. z ibi dixi. z. j. ad. l. iul. de vi pu. l. iij. et h̄ pot esse uerus casus huius. l. Tertio casu q̄n est idēitas persone a qua relinquit z rei relicte. z tunc nō inducitur repetitio: ut in exemplo sup̄posito q̄n per dictionē itē adijcā ofo perfecta. sed si adijcā ofo imperfecta rōne h̄bi: ut in exemplo glo. lego titio funduz sub conditōne. itē seio funduz certe cū in hoc scōo deficiat h̄bū lego: intelligit repetituz p̄cedēs cū qualitatibus z adiectionibus per ea q̄ dicta sunt. z hec h̄a nō tñ p̄ istā. l. q̄ hic fuit repetituz h̄bū tñ fuit defectiua ofo ex pte rei legate. tñ h̄ lex facit argumētū p̄ idēitatē rōnis. Q̄nq̄ est idēitas psonarū z reruz diuersitas. exemplū lego titio fundū sub conditōne. itē eidez lego domū: tunc uident dicere doc. q̄ intelligat facta repetitio: ut. l. seio. s. gaio. j. de fun. instruc. z ita t̄z By. z Ray. qd puto ueruz si sequēs ofo que adijcā per dictionē itē: sit imperfecta. exemplū lego tibi fundū sub conditōne. itē eidez domū: secus si dicerē eidez lego domuz. naz tūc nullā inducit repetitionē: ut. l. qui fundū. s. de h̄b. emp. facit. l. ii. s. i. j. vi bo. rap. z quod dicā in. d. s. gaio q̄nq̄ est idēitas reruz sed diuersitas personarū: ut lego titio fundū sub conditōne. Itē seio eundē fundū. certe si nō repetit' h̄bz lego: intelligit sub eadē conditōne. secul' si repetat per ea q̄ dicta sunt supra. Nec ob. l. legatū. j. de adi. leg. q̄ ibi sit translatio hic nō Item aduerte: q̄ ubiq̄ dico fieri repetitionez p̄cedentis diei uel conditōis. intellige si repetitio cōgruit als secus. exemplū legauit uxori mee amuz legatū donec honeste z caste uixerit. Itē eidez domuz. nō pot intelligi repetita conditio donec caste z c. rō q̄ in p̄cedēti legato dicta conditio nō est extinctiua alicuius legati: sed ipeditet origines p̄ sequētibz annis: ut. l. q̄ cōcubinā. s. uxori. s. e. istū aut effectū nō pot opari in sequēti legato: q̄ nō est nisi unū. unde ista repetitō sequētibz per eūdū modū nō cōgruit z c. ut. s. d. le. ii. l. cū pat. s. cū imperfecta. **Q**uero uidim' an per dictionē itē inducat repetitio p̄cedētis conditōnis seu q̄litas. sed an qualitas adiecta sequēti legato addat primo. Exēplū lego titio fundū. Item eidez domū sub conditōne an ista conditio in̄t p̄mo legato. Et uidet q̄ sic ut dixi in dictione hoc ampli. s. e. l. si tibi pure Cōtrariū puto q̄ illud ideo q̄ dicitio h̄ ampli' repetit rē p̄mo legatā. merito sibi adijcā conditio: sed dictō itez: in exemplo p̄dicto nō repetit rē sed solū ac tū h̄bi z iō ipsas qualitates solas repetit: ut hac. l. de dictione z dicemus in. d. l. seio. s. gaio. **Q**uero pone testō: plura legata fecit in oibz suis bonis filius suuz heredez instituit z adiecit q̄ si filius meus decesserit sine filiis relinquo titio centum. Item relinquo seio fundum. Item semp̄onio domuz: an in sequētibz legatis p̄ p̄mū intelligat conditio si filius deccedat z c. Et

Ubi re-
peten-
dis ga
eidē psonē.
No. de dic-
tōne itē. z de
dictione et vi
de bal. no. in
. l. seio. s. ga-
io. j. de fun.
instruc.
Cōtra ad-
uerte. Et idē
cōsuluit bar-
to. in cōh. in
cip. testator
reliq̄t uxori
habitationē
dom' si uita
uiduāle sua
uerit. itē si re-
liq̄t eidē oēs
suos p̄nos
lini z lane q̄
in h̄ scōo le-
gato nō intel-
ligit repeti-
ta conditio vi-
ditatis q̄
huic sequēti
legato nō p̄-
gruit q̄ p̄mi-
mū legatus
bz cām suc-
cessiuā vs q̄
heres tenet
p̄stare pati-
tū iug' no. in
. l. corrup. C
d' usufr. s̄m
legatū ē mo-
metancū ga
stati solutioe
facta heres
liberā. alle-
gat p̄ decess.
ita. l. si. s. se-
io d' le. ii. l. se-
io. s. gaio. d
fū. instr. z. l. cū
pater. s. cūz
p̄fecta. d' le.
ii. z refert bal-
dū. in. l. si. C
d' indic. ui-
du.
ADDE an
Itē sit repe-
titiuū quali-
tatis pau. de
ca. conū. lxx.
bal. cōh. ccl.
p̄mi. i. li. z p̄
filio. ccccxv
ii. d' materia
huius. l.

a CSec^o si dictio. ad bar. in. d. l. si ita scriptum in fi. pn. et ibi etia bal.
b Csi filium calendarii. qd si calendarii habes hic melius qd alibi. Et
c q ita dixit bar. lz istum tex. non alleget in. l. vxoz. la. iiii. et in. l. h. j. de
vfufr. lega. bene facit tex. in. l. vxoz. s. legauerat. j. c.

l Legatis locatores rōcinoz. Mo. q locatores rōcinoz siue egrū di-
cūtur merca-
tores. et q di-
cunt nego-
ciatores. vid
pulchre bar
to. in rub. C
d nau. li. xi.
e ē pma ru.
ipfi libri. Et
ibi habet q
dicant cāde
larj an faciē
tes cādelas
an videntel
t m. adde tñ
fm do. an. et
pe. de anch.
in. c. fi. d vi.
et bone. cle.
vt refert ro.
m. l. si publi-
can. s. i. de
publi. q dif-
ferētia ē int
negociatores
et artifices: qz
negociator ē
ille q emit v
naz rē et non
mutata for-
ma illā vedit
vt lucres. ar-
tifer ē ille q
rē emit mu-
tata forma
vedit vt ē q
emit ferrū et
facit enses vt
est tex. lxxxv
iii. dif. para-
tū. qd no. ad
limita. c. quā
qz de cēsi. in
vi. Et no. ad
statuta loqn-
tia. d. merca-
torib. qz isti
appellatione
mercatorū si
cōtinent. vt
dicit tex. i. d.
c. paratū. q
ē no. et adde
qd merca-
tes pprie di-
cunt a mer-
ce. et iō emp-
tores suoz
vel aliaz rē-
rū q nō veni-
unt appella-
tiōe mercis
non dicunt
mercatores
tex. ē. i. l. mer-
cis. la. ii. d. v.
fig. ibi pprie
dicunt vella-
litarj. et .l.
mādatū. s. i.
s. māda. fac-
. l. mercis. la.
. i. et qd ibi
no. d. v. sign.
cogita an sit
vex. et mutu-
ās pecuniaz
quoz dicitur
negociator.
vt no. bal. i. l.
i. c. d. exerci-
to. dicit etia
do. an. i. d. c.
fi. i. fi. q q e-
mit possessio-
nes vt fruc.

videt q nō per ea que supra dicta sunt. Cōtra-
riuz credo. naz ista aduersatiua q si sinautē et si-
miles aduersant precedētibus. et sic impo:tant
in se quādas ofonez. q. d. filiu nō grauo plus si
vixerit q si decefferit et c. hoc pbaf in. l. si ita scri-
ptuz. s. de libe. et posthu. in prin. vbi illa pba si
vero filia mea nascef impo:tar hoc. l. ita q nō si
lius. facit j. de dā. infec. l. hoc amplius. s. d. his
autē. et qd ibi no. in glo. parua. In pposito ergo
illa oō subintellecra filiu viuentē nō grauo re-
ferf ad oia sequētia: vt. l. talis scriptura. s. fi. s. d.
le. i. et l. si ita. e. ti. secus si dictio aduersatiua ap-
poneret ad aliud legatuz. exēpluz lego titio fū-
duz. q si decefferit sine liberis deueniat in seiu
Item lego sempzonio domuz et c. nā in alijs le-
gatis que sunt relicta ab illo legatario illa clau-
sula nil pōt opari. nā clausula illa subintellecra
dicit q ille legatarius viuēs hēat qd sibi ē relic-
tum. inspiciendum ē ergo ad qd dicta clausula
aduersatur.

Ex. l. sequenti.

Calēdarij appellatione quid veniat.

q Csi filium. Calendarium cō-
tinet noia debitorū
et pecuniā ad calendariū destināt siue
calendariū leges siue a legato excipiat. hoc. d.
Mo. hic quid sit calendariū q: hic habes ex p-
fuis q alibi. et hoc vidē multotiens in testis iu-
deozū vel ipso:um venditionibus qui vendunt
et legant cameram eo:uz vbi sunt. qd no.

Ex. l. sequenti.

Locatores rōcinozū possunt dici merca-
tores. et an mutuato: dicat negociator. et an loca-
to: possessionuz dicat mercator. et an mercator
dicat qui semel tm̄ emit mercātiā. et an stante
statuto q mercator: teneant recipe florenos p
certa quāitate. an si recipit dotē teneat recipēf
florenos pro dicta quāitate.

l Legatis. Negociatores dicun-
tur qui cum alijs con-
trahunt. secus in eis q ali qd exercēt offi-
ciuz vbi dē nō imineret. h. d. C Mo. ar. ex hac
. l. q locatores rōcinozū pnt dici mercatores
seu negociatores s; Ja. de are. qd facit ad statu-
ta que dicunt q libris mercatorūz credatur in
certa qntate. C Circa istam. l. qro tres. q. Pri-
mo quero si aliquis est mutuato: vtrum dicat
mercator: vel negociator. Hic videtur tex. q sic
q: h interuenit contractus. ergo dicitur nego-
ciator. In contrarium est casus in. l. i. euz. in pn.
s. de istitonia. Ad hanc. l. rñdeo: q: debet intel-
ligi quando interuenit cōtractus vltro citroqz
obligato:us. et illa est pprie negociatiō vel mer-
catura. C Quero aliquis non facit alios sctus
nisi q locat possessiones suas et alio:ū possessio-
nes conducit. an dicitur negociator: seu merca-
tor. Rñdeo nō. tex. vñ in. l. si cū villico. s. de insti-
to. Oportet enim vt dicatur quis mercator vel
negociator: q faciat negociationez questuarias
ex qua aliquid querat. sed p cipere fructus d sua
possessione nō dicat aliquid de nouo querere.

C Tertio quero mercator: seu negociator: dici-
tur: vt vidistis. quid si semel emit pannos et ven-
didit pannos vtrum dicitur mercator: pannoz
Et videtur q sic. q: pcurator: dicitur qui semel
est pcurator cōstitutus. et impator: dicitur qui se-

tus vedat dicat negociator. nihil allegat. s; est tex. i. l. h cū villico. d. isti-
to. Et d dicta differētia iter mercator: negociator: et artificē. vid sed. in
cōh. exvii. qd icipit in xpi. et. et d artificē vide qd scripsi post bar. j. ca. l.
s. ornatricib. et an appellatiōe artificū veniat notari. vid ang. in cōh. xx
fiii. Et qz dicat mercator: vid bar. in tractatu. d. testi. in. v. de mercatore

mel impat: vt no. in pāma cōstitutione. ff. vete-
ris. et turo: dicitur ille qui semel tuetur: vt. l. i. s.
. i. s. de tu. item expilator: dicitur qui semel expi-
lat hereditatē. j. de effrac. l. i. s. expilatores. Sic
ergo qui semel mercatur mercator: dicitur. et sic
noia pbalia verificant in vno actu. In pñū est
casus in. l. i. in prin. et ibi glo. s. de tribu. vbi se-
pius d; facere. Ad pñā rñde qz loquunt in offi-
cijs que qz assumit ab alio nō a seipso: vt dico d
impatore et de pcur. et similibus. vel quādo assu-
meret a seipso si assumeret cuz delicto: vt expila-
tores effracto:es et similes. sed in alijs officijs q
quis assumit licite a seipso requiritur exercitium
qd sepius quis fecerit. et hoc dixi in pñma lectio-
ne. ff. veteris. Facit ad. q. quā vidē d factō. dicit
statutz q mercatores in mercantijs accipiant
florenos p tanta qntate: quero quid in dote
vtrum dos dicatur mercantia. Videt q sic: qa
hic est cōtractus vltro citroqz obligato:us. Cō-
trarium dico q: non est actus questuarius. Itēz
qz iste contractus nō recipit reiterationem con-
tinuatam que requiritur vt dicatur quis merca-
tor: vt. d. l. i. in prin. de tribu.

Ex. s. sequenti.

Que sit dñia inter officiu et artificiu. et an q
pmisit dare schacuz matuz cum pedona si pe-
dona est effecta regina et det schacum matuz
illa an obtineat.

Si ex officio. Artificium extin-
git nōmē officij si
ecōuerso. h. d. et est pulcher. s. Ad declarationē
scias quid sit officiu quid artificiu. Cōtra-
istum. s. op. qz ista mutatio qualitatis nō extin-
git substantiā legati: vt. l. tutelae. s. d. capi. di.
Dicit glo. hic fuerūt legati serui sub noie officij
nō sub noie pprio. C Itē op. j. ppi. s. Solu. vt
ibi videbitis. C Op. de. l. si cui. s. qui. mo. vsuf.
amit. So. vt in glo. et bene. C Quero q sit dif-
ferentia inter artificiu et officiu. Hic officiu est
quod habet a natura sine doctrina: sed artificiu
est qd nō pōt haberi sine doctrina. C Quero q
est rō q artificiu extinguit nomen officij et non
ecōtra. Hic vt in glo. et bene. C Quero vltimo
quid si mutauit status d officio vno ad aliud of-
ficiū. glo. dicit et bene q legatuz extinguit. si-
cut enī extinguit si mutat de vno officio ad aliud
artificiu: vñ et. l. textoribus. s. e. ita quādo mu-
tat de vno officio ad aliud officiu. Hic. s. idu-
citur ad. q. de ludo scacozū: aliquis pmisit da-
re schacuz matuz cū pedona demū dedit cuz pe-
dona facta regina vel versa an videatur obser-
uasse promissa. Quidam q sic: quia per augmē-
tum dignitatis non fit mutatio. vt. l. pe. s. de se-
na. Alij cōtra qz qñ fit regina fit mutatio de of-
ficio ad artificium. ideo et c. qz dñit habere vir-
tutem peditis fm Ry. mal. vt refert Ly. in. l. ii.
. C. de suspe. tu.

Si vnus. Seruus cedit legato eius
artificij in quo plus versa-
tur. hoc dicit. facit. l. pediculis. s. argēto. d. aur.
et ar. le. et quod ibi dixi. quod facit ad multa.

Ex. s. sequenti.

Appellatione artificij an contineantur addi-
scentes. et an statuta loquentia de artificibus cō-
prehendant addiscentes.

villico. d. isti-
to. Et d dicta differētia iter mercator: negociator: et artificē. vid sed. in
cōh. exvii. qd icipit in xpi. et. et d artificē vide qd scripsi post bar. j. ca. l.
s. ornatricib. et an appellatiōe artificū veniat notari. vid ang. in cōh. xx
fiii. Et qz dicat mercator: vid bar. in tractatu. d. testi. in. v. de mercatore
et bar. i. l. ma-
riti. s. i. j. de
adul. et vide
bar. i. l. i. gbe-
mio. floz. et
ad no. h per
bar. vid pau-
de ca. in pñ.
lxviii. icip. i
xpi. noie an
viso puncto
supra scrip-
to et alijs de
qd in eo fit
mētio i pñio
dubio.
d C Tertio q
ro vid bar. i.
l. mariti. s. q
fitū. de adul-
s. bal. in. l. ii.
d cōh. pe.
e C In. l. i. vi.
de bal. i. ru.
de cōh. pe. i
fi. et cū bar. h
trāsit pe. de
anch. i. e. ca-
nonū statuta
in v. qz dica-
tur merca-
tor: an sit ap-
pellatiōe mer-
catoris vel
artificis veni-
at discipu-
lus. vid bar.
in. s. ornatri-
cibus j. c.
f C Quid in
dote. s; qd d
legato vtrū
fit negocia-
tio vel mer-
cātia. dicit q
nō pprie et
iō nō d; sol-
ui gabellat
tz bar. et doc-
to. p. gl. i. l.
cetera. s. sig-
de l. i.
g C Si ex of-
ficio. qro ad
de bar. i. l. fi
nō sortē. s; li-
bertus. d. cō
di. inde.
h C Non fit
mutatio. vid
bar. in. l. fal-
sa d mōstra-
stratio. s. i. d
cōdi. et de. et
bar. et bal. i. l.
pe. s. d. scna-
to. et facit ad
no. q. bal. i. l.
qz qz i. fi. C. d
epil. et cle. et
qd no. gl. i. s
qz qz. i. auct.
d. fi. instru.
i C Si vnus
vide tñ text.
et ibi bar. i. l.
fuis vbanif
. s. lecturarū
. j. c.

Matricibus appellatiōe artificij. vtrū appellatiōe doctōis p̄tineant scolares. vide q̄ in p̄hemio d̄ cretaliū vbi inter eos ponit copula & ibi p̄ Jo. an. & do. an. etiā tangit i prohemio. vi. et bar. & doc. i. l. i. in fi. s. fo. matr. & vide Imol. in d. p̄hemio. & d. l. fi. ad fin. & ibi p̄ bal. in pe. col. & pe. d̄ ancha. i. c. canonū statuta in d. q̄ ro q̄ dicat mercator. ad de th q̄ doc. to. nō veniūt appellatiōe artificij vt p̄ bal. i. c. re. atū. e. ii. de test. in. vi. q̄ d̄ est singu. no. ta. fm. pe. de anch. & imo. b̄. Uti sal. q̄ tū p̄ b̄ no. ta. de vbo so. let. ad b̄ bar. in. l. mella. d̄ ali. leg. & ibi post eum. c̄. Uti sal. i hoc vic. Et istū text. p̄ sing. alle. gar. imo. in. l. fi. dom. de. le. i. & fac. ad. no. q̄. tac. tū p̄ bal. in. l. a. p̄curatore. C. manda. & adde. bal. i. l. p̄dia. i. iii. co. lum. C. de. fi. deic.

Ornatricibus Legatis ornatricibus cedūt scolares illius artificij. h. d. No. tex. ibi oē artificij & No. q̄ appellatiōe artificij cōtinent addiscētes cōtra ea que dixi in. l. i. s. nec castren. se. j. de coll. bo. vbi dixi q̄ scolares non dicunt h̄re quasi castrense peculū. l. 3. doc. & aduocati sic q̄ videt cōtra hanc. l. Breuiter puto hoc obere intelligi in casu suo fauore legati. vbi fit latitior interpretatiō: vt. l. in testis. j. de re. iur. Idē in beneficijs vbi fit latissima interpretatiō eadē rōne. secus in p̄uilegijs: q̄ tunc appellatiōe artificij non cōtinent addiscētes: vt. l. i. & ibi no. et. l. fi. C. de execu. artifi. li. x. Et hoc est vtile ad statuta que loquūt de artificibus: q̄ ē recurrendū ad distinctionē vtrūz cōtineat beneficiū vel p̄uilegiū: vt. s. dixi vt sic addiscētes cōtineantur vel nō.

Quibus Aliter habuistis. s. e. l. cum querere. sed puto hoc esse fm̄ cōsuetudinez quorundam cōtrariū. nam scōz cōtratas istas esset cōtrariū: q̄ vendita oue videtur venditus agnus. & eadē rōne i legato. p̄ h̄ q̄ habuistis in. l. vinuz. j. de vi. tri. & ole. le. Ex. l. sequenti.

Quiuz appellatiōe an cōtineant galine. **Uibus** No. hic q̄ appellatiōe auiz cōtinentur pulli & galline. quod facit ad multa. nescio tamen si cōsuetudo obseruat.

Uisaltum Verbu3 solet d̄ notat p̄petuitatē hoc dicit.

Uilianus Qui oē dicit nil exi pit. h. d. vide q̄ dixi. xi. s. de. le. i. l. serui electione. s. i.

Ex his Verba enūciatiua futuri euentus nō inducunt dispositionez. h. d. vidistis simile in. l. pater filium. s. funduz. & q̄ ibi dixi & in. l. p̄philo. in prin. s. e.

Seruos Hec conditio si meus erit intelligit insolidū si testator: h̄ senserit. h. d. als eniz nisi testō: h̄ senserit secus esset: vt. l. ii. s. de cō. insti. & de. le. i. l. stichum q̄ meus erit & l. si quis seruos. j. e. Ex. l. sequenti.

Ad quē spectet interpretatiō voluntatis testatoris & qualiter interpretari debeat.

On aliter Bone casuz per l. librouz. s. q̄ tū cassius. s. e. C. op. & videt q̄ spectat ad iudicē interpretatiō voluntatis: vt. C. d̄ fideius. l. voluntatis. So. debemus recurrere ad iudicē vt ibi s̄ iudex d̄ seruare hunc ordinē: q̄ primo d̄z videre qd̄ senserit testō: vt hic. & l. in conditio ne. in pn. j. de condi. & de. z. l. pater seuerinā. s. cōditiōe. e. ti. Sed si h̄ nō apparet debem⁹ inspicere q̄ est h̄ simile q̄ h̄ similitudo attendit ex multis. s. d̄ le. i. & l. si seruus pluriū. s. fi. & clari⁹ p̄ Dy. in. c. inspicim⁹. de re. iur. li. vi. & si illd̄ h̄ simile nō apparet recurrat ad p̄uiaz significatiōez h̄bozuz: vt h̄. sed si eēt plures significatiōez quarū vna esset p̄uiaz alia imp̄p̄tia staremus p̄uiaz significatiōi: vt l. i. s. si is qui nauē. s. de exer. sed si eēt plures significatiōez p̄uiaz tunc debem⁹ inspicere qd̄ est minimuz: vt. l. ap̄d iul. s. seia. s. de. le. i. & s. e. l. qui cōcubinaz. s. cuz ita. & hoc in vltimis voluntatibus. In statutis autēz qualiter debeant h̄ba interpretari nō dico h̄ dixi plene in. l. oēs populi. de iusti. & iur. **Ultimo** cōtra istaz. l. videt. s. de. le. i. l. iiii. vbi

nō statur volūtati defuncti h̄ de ea cōstet. Sol. ibi ideo q̄ testō: errauit in noīe appellatiōe. cetera dic vt in glo. q̄ sunt explanata p̄ p̄cedētia.

Titius Quilibet iuuenis dicat q̄ inter seniores nō numerat. sed h̄ d̄z intelligi fm̄ cōsuetudinē ciuitatis. Ex. l. sequenti.

Uane appellatiōe quid cōtineat.

I cui lana Appellatiōe lana cōtinet lana et a pellibus aialium mortuozuz nō separata succida vel purgata & filata vel nō: dūmodo non sit tincta nec ad formaz tele redacta vel ad aliu3 sp̄alem vsū deputata. h. d. C. No. q̄ ea lana que nō est separata a pellibus cōtinet appellatiōe lane & etiā ipsa pellis. qd̄ intelligo de aialibus mortuis nō de viuis: q̄ tūc secus: vt. l. ligni. s. pinde si filuaz. s. e. Item qd̄ dicit d̄ pellibus intelligo de illis q̄ habent soluz p̄pter lanaz: vt ille q̄ veniunt de sardinia q̄ appellantur buldrones. secus si p̄ncipaliter habeant p̄pter pelles: scōario p̄pter lanaz non ergo habere a patrefa. vt lana. ar. j. de vi. tri. & ole. le. l. si q̄ vinuz. Item qd̄ dicit de lana anserina q̄ appellatiōe lane cōtineat vsus nostre regionis nō admittit. **Ad** primū quod dicit q̄ lana ticta nō cōtineat appellatiōe lane. Op. de. l. pediculis. s. labeo. j. de aur. & ar. le. So. vt in gl. s. 3. Ar. dicit ibi dixi oēm. hic indefinite dicit lanā. & sic est hic casus q̄ indefinita nō equipollet vniuersali. qd̄ examina per Dy. in rub. ex de re. iur. lib. vi. dicā latius in. l. si pluribus. s. de. le. ii. Ex. l. sequenti.

Seruoꝝ suozū appellatiōe q̄ cōtineantur. **Am sue** Declex cū sequētib⁹ tractat bonaz materiā sui dicunt serui q̄ ad aliquē p̄tinent iure dñij vel q̄si. secus si iure vsufruct⁹ vel pignozis. Item sec⁹ in his q̄ ad vendēdū habent vel sūt uicarij seruoꝝ. cōes h̄o serui sui dicunt. h. d. cū tribus. ll. se. uidetis h̄ significatiōe uerbi suus. C. op. q̄ ille demū dicat suus que q̄s pōt uēdicare: ut. l. q̄ntus. s. argento. j. d̄ aur. & ar. le. s. seruz bona fide possessum nō pōt q̄s uēdicare Rñ. certe imo pōt uēdicare per publicianaz ita hic intelligo. & plene expediui in. l. cōtraria.

Item op. de. l. i. s. i. s. ad spl. so. ut ibi dixi. Itē dicitur q̄ serui quos h̄z pignozū nō continentur cōtra. j. de supel. le. l. legata. s. fi. so. ut ibi patz q̄ ibi habebat pignozū p̄ tanta q̄titate q̄ quasi habebat p̄ derelicto a dño. s̄te in. l. antepen. in pn. j. e. Itē dicit h̄ q̄ serui cōes cōtinent appellatiōe suozū. cōtra in. l. iul. s. seruos. s. e. So. illd̄ est ueruz si p̄bet cōtrariuz. sed in dubio obtinz h̄. **Quero** utrū sui uicarij suozū appellatiōe cōtineant. Rñ. hic est opinio inter Ro. & Ja. & hoc ex duplici littera q̄ hic cōtinet. nam quidā habent litteraz affirmatiuaz alij negatiuaz non cōtineri. Quid dicemus. Breuiter in casu legis nostre puto opi. Ro. esse ueraz q̄: hec dictio suus intelligit fm̄ p̄ferentis uoluntatē: sed si uerbu3 suus sua suuz p̄fertur ab alio. scilicet a statuto uel a. l. que diceret publicentur bona sua uel in cōtractu: ut uendidit omnia bona sua. ubi h̄ba intelliguntur fm̄ p̄ferentis uoluntatem: tunc statur opi. Jo. q̄ cōtineantur uicarij: ratō quia habent potestatem uēdicā. ut. l. quintus. s. argento. j. de aur. & ar. le. & ibi hoc etiā exaīa ui. & l. solet. s. meū. s. de rei uē. bar. Ex. l. sequenti.

An in vltis uolūtātibus inspiciaf p̄fuetudo

d On ali n ter ad limita tiōe hui. l. vide bar. l. l. i. s. fi. s. d̄ pe. cu. & in rub. d̄ oper. noui nun. e Titius. iu uenis. q̄s di cal iuenio. & vide bar. i l. i. c. d̄ emē da. ppinq. & qd̄ no. cy. in l. si infanti d̄ iure deli. f Tim c sue. vid̄ bar. in rub. j. d̄ op. no. nun. g C. op. q̄ il le demū. Et idē dic si te stator dixit seruos p̄p̄ os lego fm̄ bal. m. l. fi. s. i. C. de leg. & p̄. l. quos at seruos que huic p̄traria tur. facit. l. h̄ legatū. s. eo. so. vt ibi dixi

Um / mto vi de ol. in cōst. cl. v. iit. in prin. Tuchi q tu. Qui ab e ca studii habet p pite. z ad de q habent in. l. testō. et ibi bar. j. de ali. leg. C Peto. adde. l. q ha debat. s. fi. z ibi bar. j. c. d Illud. et vt firma sit fruct. pdij. vide bal. l. i. in. ii. col. C de fruc. z li. expen. C Sūa ma teria. An sta tutū phibēs extrahi frumtū vificef in farina. z ad alias. q. de frumēto. vi. de bar. in. l. triticū. d. v. ob. z in. l. i. s. de eo opere. d. aqua plu. ar. Quid si statutū phi bet portari bladū an pos sit portari fa rina. p. bal. i. l. nō dubiū. i. v. col. C. de le. Quid si p hibet portari vinum an possit portari acetū per bal. in. l. i. C. de pic. z cō. mod. rei. vē. z bar. in. l. i. C. de erro. mili. āno. li. rii. p. illū. ter. z adde q no ta. moder. in. l. impator. de appela. et bar. z doc. i. l. cetera. s. sed si q. s. ti. ii. z bar. in. l. si q. post b. C. d. edi. p. v. z de. q. bart. hic vide i li. bro. guil. de suza. in. qōni. bus. q. incip. pone. q. itio ē de facto i ci uitate dcella rū. alle. text. in. l. i. ul. s. s. z fig. s. ad etbi. z statu. tū phibens portari vinū extra territo riū verificaf in portante vnaz staschā vini gustus causa. l. i. et ibi bal. C. q

regiōis vbi est testō: vel vbi sita est.

Ammiss. Ho. ter. ibi vno su. it. z c. C. Op. dicit h q minimi vident legatū. Cōtra imo me dij: vt. l. qui lancē. j. de aur. z ar. le. So. vt ibi no ta. z. l. apud iul. s. seio. s. ti. ii. C. Item op. q in spicial cōsuetudo: vt. j. ti. i. l. si cui. dicit D. y. ibi erat dubiuz de qritate: hic de qualitate. Et eo dez modo soluit pe. Tu dic z melius: vt ibi dixi C. Op. de. l. si seruus pluriuz. s. fi. s. ti. ii. vbi ex alijs pōt apparere voluntas defuncti q ex his q hic dicunt. So. concedo cōtrariuz: q quocū qz modo cōstet de volūtate defuncti vel henti um sufficit: vt no. j. de re. iu. l. semp in stipulatio nibus. z ibi glo. q: ex qualitate rei vendite psum mis qrituz est precū. Item dicit hic q inspiciet cōsuetudo regionis de qua regione intelligit. certe de regiōe vñ ipse fuit: vt hic q no. C. Op. in his que prinēt ad decisiones dz inspici cōsue tudo loci vbi est res de qua agit: vt. l. si fundus de euic. So. qñqz emanat dubiuz circa disposi tionez ppter naturalia vel accidētia ipsius di spositionis: non tamē emanat ex verbis: vt si vē deres re. z est dubiuz an debeas cauere vel satif dare: z tunc loquit. l. si fundus. d. euic. qñqz du biuz pendet ex vbiis: tūc dz inspici puetudo re gionis vñ est pferens: vt hic z hoc in vltis volū tatibus. Sed in cōtractibus si dubiū emanat ex verbis: hz locuz materia. l. veteribus. s. de pac. Item no. hic de contex. isto facit. l. qui siliabus in prin. s. de le. i. Ex. l. sequenti.

Clerici existētes i studio an dicant resi dere i ecclesia vbi hñt pbēdas z an scolaris p. x. annos stans in studio efficiat ciuis.

Uesitum. Qui studiorū cau sa abē abesse nō vi det. h. d. Simile. j. d. sū. i. stru. l. scia. s. pā phile. Ita. l. est in ar. p clerics q vadūt ad stu dendū vt videant resi dere in ecclia sua: z tanq̄ residentes in ecclia debeāt hñe pbēdas suas. de quo habet in. c. relatū. ex de cle. nō resi. Ita. l. facit s. glo. l. i. C. de inco. q dicit q si scholares stāt in studio p. x. annos efficiunt incole. qd est falsū: q si staret p mille ānos nō efficierent ciues ex quo habēt aiuz ad domū redeūdū z retinēdi domiciliū: vt. d. s. pāphile. z h. z. l. nihil. j. d. ca. z postli. re. z h tenet D. y. z tangit per gl. in. l. he res abñs. s. de iudi. z. l. lex cornelia. s. domuz. j. de iniur. z ibi de hoc dixi.

Genus an restringatur per enumerationem specierum sequentium.

Meni. Genus in medio positū ex pce dētibz z sequētibz restringit. h. d. Quid in dubio si p legatariuz nū pbatur glo. dicit q id tm videt relictuz quod haberet i fundo semp: onianū: vt. l. naz qd ligde. s. fi. j. de pe. le. Sed in hñiū facit. l. quesitū. s. pe. z. fi. j. d. fun. in stru. dicit glo. ibi apparet volūtas defun cti: sed certe imo loquit i dubio. Sed D. y. tenz primā opi. p. l. fi. s. si cui dulcia. de vi. tri. z oleo. leg. sed certe ibi genus sequēs restringit p pce dētia: sed h gen^o pcedens restringitur per seqn tia sm istā opi. Preterea ibi gen^o fuit quoddā adiectiuuz neutraliter posituz Quid dicemus. Rñ. duobus modis. primo q hic pcessit enume ratio spērum z est secuta. genus nō fuit posituz in medio: iō restringit. in hñio secus. z h tenui i. l. quesitū. s. pe. vel aliter z forte nō male: nō est verum dicere in. l. nostra q genus pcedens re stringat per id qd sequit postea hoc est p enume

rationē spērum: sed magis restringit per adiec tionē loci: que loci adiecto oīa respicit vniformi ter: cuz in eadez ofone post oīa ponat argu. ad hoc. l. mulieri. in fi. j. de cōdi. z de. Et q hoc sit verū apparet hic in tex. de hac clausula qliter re ferat ad pcedentia dixi in. l. licet. de le. i.

Predia. Ea vident ee in fundo q ibi sunt vt ppetuo sint. h. d.

Peto. Quero que est rō q reliq nō vi dent legata. Quidaz dicunt: qa ibi nō erant vt perpetuo sint. Vel aliter s. Ja. de are. reliqua z cetera debita nō respiciunt cer tum patrimoniū: sed totuz vniformiter. vt. l. si deicōmis. s. tractatum. s. de iudi. z. l. ex facto. s. de here. insti.

Statutū q extrahens bladum puniatur an habeat locum in exhente farinam.

Illud. Appellatiōe materie nō cōtine tur materiuz qd ad sui materiā reuerti nō pōt. h. d. Facit ad statutū qd dicit q si quis portauerit frumentū ex ciuitatez in tātū puniat. quid si portat farinaz. Lerte sm ppriaz significationez nō tenet: q nō pōt redigi ad su am materiā: vt hic. ita dicit D. y. In cōtrariuz est rō sm q vidistis in. l. si cui lana. s. e. q lana si ue sit filata siue nō donec ponatur in tela conti netur appellatiōe lane. z sic donec perueniat iuxta finem pximuz ad quē destinatur. sic in pposito appellatiōe frumenti cōtinet farina do nec ex ea fiat panis. ar. d. l. sicui lana.

Cum uir. Res estimate in dotem da te non continentur i lega to empi vel parati si non fuerunt ad vsum tra dite. hoc dicit.

Rebus. Que causaliter absunt abes se non videntur. z que causa liter adsunt adesse non videntur. hoc dicit facit. j. e. l. si ita legatum.

Chorus. Quod operatur gen^o quo ad oēs idem operatur particulare quo ad particularia hoc dicit vel aliter. Non refert vtrum vniversa liter uel particulariter uel singulariter res distin guatur. C. Op. s. ti. i. l. iiii. v. z. vi. So. fateor: q omnia videntur legata: tamen quo ad separa tionem legatorum est differentia: ut ibi. Item quo ad actionem de euictione: ut. l. si domus. s. i. s. ti. ii. z. l. serui uenditio. de euic. Item est dif ferentia quo ad peti. formandam. z hoc colligi tur ex glo. quam habes in. l. scire debemus. de uerbo. obli.

Qualiter pbatur cōis usus loquēdi.

His uerbis. Nummi repositi: ut mutuo dentur nō ui dentur esse in loco. secus si ut ibi perpetuo sint hoc dicit z est. s. no. facit p: o his qui uolunt p bare cōem usum loquēdi: ut sufficiat dicere se hoc audiuēse a senibus. quod declara: ut. l. la beo. de supel. lega.

Area. C. Op. de. l. seruum filij. s. si are. s. e. ti. ii. So. ut ibi nō insisto hic.

Seruus. C. Op. de. l. qui res. s. are. am. j. de so. z d. adi. le. l. cuz seruus. So. hic ex uoluntate noua ad legatariū pertinet. alias secus. z sic concordat cum con trarijs.

Oniunctum. Dicitur q h faciunt prem sibi per cōkursuz qñ h est uerum. Dicit

res expor. si pos. y cho. rno. al. legal b. l. qd opaf ge nus quo ad gen^o id opa tur spēi quo ad spēz. z ad hoc vid bar to. l. i. si duo s. d. admi. ta to.

glo. siue re tñ siue re z verbis: siue h̄bis tñ sint cōiuncti
Dlo. bene dicit p̄ter q̄ in tertio casu: q̄ q̄ h̄bis tantuz
sunt cōiuncti tunc ab initio nō vocant nisi ad patrē licet
pars alterius possit sibi accrescere. z sic sibi partes nō fa
ciunt per concursum: vt. l. si duobus. §. si. §. ti. ii. z. l. re z
iuncti. j. e.

Ex. l. sequenti.

Quando appellatione iuri venit puer: z quando ap
pellatione medicus venit puella.

Eruus. Masculinū genus cōcipit fe
mininuz nō ecōtra. h. d. Quasi
masculinuz cōcipiat femininuz. dicit vt in. l. i. j. §. h̄.
fig. Item dicit hic q̄ viris legatis pueri z puelle cōtinē
tur. Contra puer z puella dicuntur minores. xiiii. annis: vt
l. mela. in prin. de ali. z ci. le. z. l. pueri. j. de h̄. fig. h̄ vir
intelligitur cuz peruenerit ad adultaz etatē: vt. l. cuz q̄s
§. codicillis. §. e. z ibi no. ergo appellatione viri nō con
tinetur puer. So. possumus dicere q̄ nomē viri q̄s su
mitur large quādoq̄ stricte. put glo. hic dicit d̄ noie mu
lieris z hoc placet. Sed qd̄ in dubio quomodo cogno
scam an hoc nomē vir vel mulier ponatur large vel stric
te. Rūdeo quādoq̄ hoc nomē mulier vel vir adijcit ali
cui indiuiduo: vt berta est mulier z titius est vir: z tūc ac
cipit mulier. i. corrupta z vir maior. xiiii. annis ita loquit̄
§. codicil. Quādoq̄ p̄fert simplr nō relatur ad aliq̄
indiuiduū: z tunc large sumitur: vt nomen mulier conti
neat oēs que sunt in sexu feminino. z vir omnes qui sūt
in sexu masculino vt hic.

Eruus Qui fugit dicitur esse in loco a
quo fugit. h. d.

Quod his Cōp. j. ad trebel. l. ba
lista. Breuis dicit vt ibi di
xi q̄rūcunq̄. hic nō quicq̄d. z est p̄a so. C̄tem
op. de. l. in fideicō. §. nunq̄. §. de usuris. So. ibi dicit fuit
adiecta ḡa fideicōmissi. hic ḡa heredis. de hoc plene i
l. fideicōmissi. j. ad trebel. C̄tem op. §. l. iii. §. si. j. §. d. do.
p̄e. So. vt ibi.

Idem testator Appellatiōe posterior
cōtinetur liberi. h. d.

Aliq̄z rome Cōp. j. de aur. z arg.
le. l. si vxori. z. l. quesitū
§. si. §. e. So. dicit Ro. debent. §. eo modo quo d̄
berentur si essent in ciuitate z satis bene dicit. Vel aliter
dic q̄ ea que erant extra vrbez causa custodie erant d̄pu
tata: vt perpetuo essent in vrbe. unde in vrbe esse vident̄
z cedunt legato: vt. §. e. l. quesitum. in fi.

Uper. Pronomen meum adiectum cer
to corpori z h̄bo p̄ntis tēporis fa
cit demonstrationem si incerto corpori taxationē
si vero verbo futuri tēporis conditionē. hoc dicit de hoc
plene dixi. §. ti. iii. l. stichum qui meus erit.

Ita Inspici debet vbi res esse solent per
petuo non vbi casu desunt vel absūt
hoc dicit. Ex. l. sequenti.

Legati appellatione hereditas continet̄.

Fideicōmiss. Lerte etiam here
ditas appellatione
legati continetur: vt. l. obuēnire. de verbo. signi.
z dixi. l. filium. §. si legata. j. de le. p̄stan.
Ex. l. sequenti.

Qualiter re coniuncti dicant̄ facto hoīs: z an si testa
tor: dicat lego. x. titio seio lego an dicantur re cōiuncta ita
q̄ x. sufficient: ibi. Primo. Et quando eadez res legat̄
separatiz pluribus hoc acto q̄ quilibet habeat rez inso
lidum an dicant̄ re coniuncti: ibi. Secundo. Et an cū in
stituo sempromniuz in dimidia. seium in eadez dimidia in
qua institui sempromniū an sint re cōiuncti: ibi. Tertio. Et
an si vni legatus est totus fundus alteri pars an dicant̄
re coniuncti: ibi. Quarto. Qui autez dicant̄ h̄bis tantū cō
iuncti: ibi. Secundo loco. Et an per noia collectiua in
ducatur coniunctio h̄balis: ibi. Sed circa. Et an p noia
distributiua: ibi. Secūdo quero. Et an per cōiunctionē

aduersatiuaz inducatur cōiunctō h̄balis: ibi. Tertio. Et
quid de cōiunctiōe alternatiua: ibi. Quarto. Coniuncti
etiā q̄ dicant̄ re z h̄bis: ibi. Tertio loco. Et qui dicantur
coniuncti coniunctiōe legali: ibi. Quarto. Et quis sit ef
fectus cōiunctionis: ibi. Nunc de effectu. Et an inter cō
iunctos re tantū habeat locuz ius accrescēdi: ibi. P̄mo.
Et an habeat locuz inter cōiunctos verbis tantū: ibi. Se
cūdo. Et an in cōiunctos re z h̄bis: ibi. Tertio. Et an
in oīno disiuictos sit locuz iuri accrescēdi: ibi. Quarto.
Et an ius accrescēdi transeat in successorē: ibi.
Quinto. Et quis cōiunctus p̄feratur: ibi. Secūdo p̄nci
paliter. Et an si ille qui deficit h̄z vnuz coniunctū re tā
tum aliuz h̄bis tantū quis debeat p̄ferri: ibi. Secundo.
Et an cōiunct̄ p̄ferat̄ substituto z eō: ibi. Tertio. Et an
cōiunctus p̄ferat̄ ei a quo relictuz est legatuz: ibi. Quar
to. Et quādo habeat locuz ius accrescēdi: ibi. Tertio
p̄ncipaliter. Et qualiter z quid habeat locū ius accrescē
di: ibi. Quarto p̄ncipaliter. Et an inter coniunctos con
iunctiōe legali acquisitione ex testamēto habeat locuz
ius accrescēdi: ibi. Quinto. Et quid i acquisitionibus ab i
testato: ibi. Secūdo querit̄. Et an cum pater decessit re
lictis duobus filiis ex vna vxore z duobus ex alia si vnus
repudiat an accrescat vtrinq̄z coniuncto vel inibet: ibi.
Tertio. Et an accrescat ipso iure z cuz onere: ibi. Quar
to z Quinto. Et an in dispositionib̄ in viuos sit locus
iuri accrescēdi: ibi. Sexto. Et an in donatione cā moy
tis habeat locū ius accrescēdi in fi.

Coniuncti. Ex ista diuidit̄ in
ptes duas p̄ncipales

primo loquit̄ de coniunctis. scdo de effectu cōiū
ctiōis. l. de iure accrescēdi. scda ibi p̄fert ergo. Itē prima
subdiuidit̄ in tres ptes: q̄ p̄mo loquit̄ de cōiunctis re tñ
scdo de cōiunctis h̄bis. tñ. Tertio ponit rōnē p̄cedētiuz.
scda ibi itē h̄bis: tertia ibi. qm̄ semp. Itē scda p̄ p̄ncipal
subdiuidit̄ in duas: q̄ p̄mo pōit dictū scdo. illud pbat p
argumētuz a sufficiētī diuisiōe. scda ibi q̄ si re tñ. Et ga
lex. ē breuis z h̄z multos h̄. iō nō pono sumariū. C̄tenio
ad casuz in termis que pono p ptes p̄mo q̄ro q̄ legatariū
sūt re cōiuncti. Rūdo p̄z. Scdo q̄rit q̄ dicant̄ h̄bis cōiū
cti. z sit p̄z r̄nsio. Tertio q̄ro q̄re isti vlti dicant̄ cōiuncti h̄
bis nō aut re responderet iurisconsultus illi qui sūt coniu
cti reuocantur ab initio ad solidum legatum z faciunt
sibi ptes p̄ cōkursuz. h̄z in casu. §. p̄xi. in tex. posito semp
vocant̄ ad uiriles ptes tā ab initio q̄ ex postfacto. meri
to nō p̄nt dici re cōiuncti: sed h̄bis tñ: ut hic d̄r̄ ibi qm̄ sē
per zc̄. In scda pte q̄ incipit ibi p̄fert. sic pone casuz. Hi
di q̄ sunt cōiuncti re uel h̄bis. h̄z q̄ro de effectu cōiunctiōis
pone un̄ legatariū cui p̄ortio d̄fic h̄z aliū sibi p̄iuctū re z
h̄bis aliū p̄iuctū h̄bis tñ uel re tñ. q̄rit cui accrescit por
tō d̄fecta z sic q̄s p̄fert i iure accre. Rū. q̄ ille q̄ re z h̄bis
cōiunct̄ est p̄fert oibus. h. d. p̄mo. Et fm̄ h̄ dictio igif po
nit̄ inceptiue. Sed q̄ h̄ sit uerū pbat a sufficiētī diuisiōe
z sic. Aut tu dicis q̄ cōiunct̄ re tñ p̄ferat̄ uel ē cōcurrat
cū cōiuncto re uel h̄bis: z certū est h̄ nō eē uerū. Aut dicat̄
de cōiuncto h̄bis tñ z nō re: z tūc de h̄ posset eē q̄o: q̄ est
cōiunct̄ ex h̄bis testōis. tñ finalr h̄itas ē q̄ cōiunct̄ re z h̄
bis p̄feret̄ cōiuncto h̄bis tñ. h. d. h̄z lec. Jo. z Azo. ueraz
quā sequunt̄ oēs citramō. fm̄ h̄ ibi q̄ si re zc̄. expone q̄
.i. q̄: z oia erūt plana fm̄ D̄y. Nā ibi ponit̄ rō seu p̄ba
tio p̄cedētiū. Notabilia collige p te. C̄teniam ad h̄
ria. p̄mo op. z ut q̄ cū duob̄ separat̄ eedē res legantur
sint legatarij oīno separat̄ nō cōiunctiz: ut. l. pe. §. de usu
frū. accres. lo. l. ista loquit̄ cū idē testator reliq̄t ab eodē
herede diuersis legatarijs. lex h̄ria loquit̄ qm̄ sūt diuersi
testōres uel idē. tñ a diuersis heredib̄ reliq̄t eandē rem
Vel posses dicere q̄ ibi etiā sūt cōiuncti re. tñ q̄ non h̄nt
ius accrescēdi dicuntur disiuicti z iō i iure disiuicti cōif ap
pellant̄. p̄ma tñ h̄rio. C̄scdo op. z ut legādo scdo q̄ ui
deat̄ adimere a p̄mo: ut. l. sicut. j. de adi. le. So. ut ibi h̄z
glo. Vel meli⁹ fm̄ D̄y. nā aut reliq̄t scdo sub cōmemo: a
tione p̄mi legatari. pura fundum quem titio legauit lego

Uod
q̄ bis ad
limita
tionē vide
ro. notabili.
xxxvii. q̄ no.
b̄ § ita
ō fac̄ ad
.q. de
qua dixi p̄
bar. in. l. cuz
de lanionio.
§. fabinus. j.
d̄ fun. instr.
c̄ E cōiū
d̄ cti. de
mate
ria h̄u. l. vi
de p̄ bal. in
l. i. C. qm̄ nō
petē. par. et
Imo. in. l. si
mibi z tibi. i
prin. §. ti. ii.
d̄ C̄so. l. ista
h̄ta limita
tiō cēt̄ al.
qui legatariū
in testamēto
patris q̄bus
ab impube
re legare. z
alii cōiuncti
re q̄bus a s̄b
stituto pupil
lari legare
q̄ h̄z locum
ius accrescē
di. l. plane. §.
si duobus. §.
ti. ii. quod. ē
nota.

Quod si pbat. Et idē bal. l. si pluribus. s. si. i. oino p bart. c. doc. in l. si quis testō. i. pn. c. ti. z ibi decidit aliū passum q nō ponit p doc. in. d. l. stipulatio. s. cū q

sempromio: z tūc videt adimere a p̄mo. alias v̄r voluit se q̄ simul cōcurreret. vt. l. si pluribus. s. de le. i. z hic q̄ dic vt per **L. y. in. l. si fortidianū. in prin. C. de le. sed h̄ v̄r fallum. nā video in hereditate q̄ si datur secūdo sub cō memorazione p̄me institutionis: tū nō videt adimere: sed videtur velle eos simul concurrere: vt. s. de here. in. sti. l. iul. quoqz. z. j. de v̄bo. sig. l. triplici. in fi. Dicunt qui dam aliud in hereditate q̄ in legato. z. s̄ rō: q̄ nō ita d̄ facili adimittit hereditas sicut legatus: vt. l. ex parte. j. de adi. leg. Sed ista rō non videt bona: q̄ in voluntate solēni de qua loquitur ita de facili adimittit hereditas sicut legatum: vt. l. ii. de iniur. tes. Tene ergo glo. que est in. d. l. sicut. Nec aliquid operatur cōmemoratio p̄mi legati. Ad. l. nā ad ea de cō. z. de. quā allegat **D. y. vbi videt casus. r̄ideo q̄ in eadē persona cōmemoratio p̄mi legati operat adēptionē z. transationē p̄mi vt ibi: secus in diuersis personis: vt h̄. hoc pbat in. l. i. s. si. cum glo. j. d̄ sti. ser. **Tertio op. q̄ isti nō soluz re: sed v̄bis sunt con iuncti. nā si dico titio lego fundū. eū dē fundū lego sempromio. Iste ofones solute resoluunt in cōiunctā: vt. l. triplici. s. videamus. j. de v̄bo. sig. z. sic erunt cōiuncti v̄bis so. quidā dicunt q̄ **Jac. de ra. dixit q̄ istud intelligit q̄ in diuersis partibus testi sunt ista legata. h̄ est diuinare et restringere istā materiaz z. est **3. ter. insti. e. s. si eadē v̄. cōgruit. Alij dicunt q̄ in. l. triplici. soluta ponit p̄ con iuncta quo ad partes p̄ncipalr acq̄redas nō quo ad ius accrescendi. Volētes dicere q̄ si aliquibus legat solute q̄ lz quilibet admittat ad p̄tem suā in hoc vident cōiuncti. tū ius accrescendi nō h̄nt: z. h̄ dicūt quidā moderni. q̄ oino mihi displicet. p̄mo p̄ dictā. l. triplici. q̄ dicit eos z. iunctos v̄bis lz oīo sit soluta: sed effectus cōiunctiōis est ius accrescēdi: vt hac. l. ergo zc. **Præterea si testator: plures instituit partim solute partim cōiuncti oēs vident cōiuncti. Verbi gratia **publius meus z. gaius sint heredes p̄inde est ac si dixisset **publius z. meus z. gaius: vt. s. d̄ here. insti. l. cū in testō. s. hec v̄ba. Tantū ergo h̄nt soluti q̄rū cōiuncti. nec ibi distinguit q̄rū ad p̄tes nec q̄rū ad ius accrescēdi: ergo nec nos dēmus distinguere: vt. l. i. s. generalr. de. l. p̄stā. Ad **3. r̄iu dic sic q̄ quqz sūt posite plures p̄sone in eadē ofone solute. z. tūc habent in v̄bis cōiuncti quo ad oēm effectū: vt luti? titi? heres sūto. **Hel luto titio publico lego fundū: z. tūc sunt etiā v̄bis z. iuncti. Quqz plures p̄sone ponūtur in diuersis ofonibus. v̄bi grā lutiū herede instituo sempromiū herede instituo. **Et titio lego fundū. sempromio eundē fundū lego. tūc lz di cre ofones sint solute: tū nō inducitur cōiunctio v̄balis sic loquitur hoc prin. sm̄ exēpluz glo. hoc etiā exp̄sse pbat in. d. l. triplici. si q̄ bene intueat. **Plus dico q̄ si due ofones ponerent copulatiue nō induceret cōiunctio v̄bal q̄ forte tibi videt mirabile: vt. j. dicā in q̄onib. **Breuif ergo si plures p̄sone ponunt in eadē ofone solute iducitur cōiunctio v̄balis: sec̄ si ponunt in diuersis ofonib. n̄ solute positis. **Quarto op. z. videt q̄ illi q̄bus eadem res legat separatiz sint dis iuncti: vt. C. d̄ cad. tol. s. s̄inaūt dis iuncti. **So. in tota illa cōstitutiōe accipiunt p̄ cōiunctis illi q̄ sunt cōiuncti re z. v̄bis vel v̄bis tū. illi q̄ nō sūt cōiuncti v̄bis vocant dis iuncti: vt no. glo. e. l. s. is ita. z. in. s. ne aut. **Ergo dic q̄ dis iuncti sūt. s. v̄bis: vt ibi re cōiuncti: vt h̄ **Quinto op. ad v̄. itē verbis. h̄ dicit q̄ si dico titio et scio lego fundū cōlibus portioibus: q̄ tūc sunt v̄bis cōiuncti. **Lōtra exp̄ssio eorū q̄ tacite insūt nil operat: vt. l. hec v̄ba. s. d̄ le. i. z. l. nō recte. C. d̄ fideiur. s. si nō esset d̄ctū equalib. portioibus tū intelligebat: vt. s. d̄ le. i. l. legata inutit. s. si. ergo zc. **So. **De. fates **3. r̄iu q̄ etiā hoc nō adiecto eēt cōiuncti v̄bis tū. gl. tū est in **3. r̄ia opi. vt dicā in q̄onib. z. iō dicas q̄ exp̄ssio eorū q̄ tacite insūt ex necessitate nil operat: vt. d. l. hec v̄ba. sed exp̄ssio eorū q̄ tacite insūt de volūrate b̄n operat: vt. l. talis scriptura. s. de le. i. in eo q̄d ibi dicit **rex. p̄stā zc. in legato aut insūt p̄ res eq̄ vel ineque vel solide v̄triqz ex volūrate. ergo zc. **Posses etiā aliter dicere: vt colligit ex his q̄ dicā in q̄o**

nibus. **Et dictā so. ponit pe. in. l. si arrogator. s. d̄ ad op. in vl. q. **Sexto op. ad scōaz partē in iure n̄ro nō d̄z ali qd esse sup̄stūū: vt in p̄ma cōstitutiōe. C. circa mediu. s. sm̄ lec. **3. o. z. 3. 3. o. quā tenui hic idē bis repetit. ergo zc. **So. timore hui? **3. r̄ij Rō. legit istā. l. alio mō. **Tertij alio quas opi. reprobat gl. vt habetis in ea. sed nō exramio h̄ sed dicit. j. in. q. **Ad cōtrariū r̄ideo. q̄ nō ē sup̄stūū cū p̄mo ponit dictū scōo rōnez dicti: vt. s. dixi in casu sm̄ **3. a. de are. z. 3. a. de ra. vt euitet istas sup̄stūū rates legit aliter istuz. v̄. si vero. z. h̄ modo querit an cōiuncti? verbis: tū sit potio: eo a quo est relictu. **Lerte sic. z. p̄ma positō est clario: q̄ hic loquit de platione inter istos z. iunctos. **Septimo op. z. v̄r q̄ inter cōiunctos nō sit ius accrescēdi: vt. s. ti. i. l. z. p̄culo. **So. hic sūt cōiuncti cōiunctiōe hois ibi cōiunctiōe legis. **De cōiunctiōe legis z. hois ponit glo. s. de usufru. accrescē. l. ii. s. idē ait i. gl. super v̄bo so. cūz. **Hoc autē q̄lter intelligat. j. dicit. **Nūc accedamus ad materiaz istā tractandā per q̄ones z. tractemus p̄mo materiaz cōiunctozū. **Secūdo d̄ effectu cōiunctiōis. s. iure accrescēdi. z. ex p̄dictis p̄z q̄ cōiunctio alia ē hois alia legis. **Item cōiuncti cōiunctiōe hois alij sunt cōiuncti re tū. z. alij cōiuncti v̄bis tū: z. alij re z. verbis. iō d̄ singulis est videndū. **P̄mo de cōiunctis re tū. **Isti sūt q̄bus eadē res separatiz legatur: vt h̄. **Circa h̄ insurgūt dubia. p̄mo dubitat qd in quātitate lego titio. x. scio lego. x. vtrū sint re cōiuncti: vt ad una. x. uocent: an q̄libz habeat sua. x. **Et videt q̄ sint re z. iuncti: ut uocent ad una. x. ut. l. stipulatio ista. s. euz q. j. de uer. ob. z. l. eū q̄ ita in pn. ubi h̄ tenet gl. z. in. l. si mihi z. titio. in pn. e. ti. **Lōtrariuz est ueruz q̄ q̄libet h̄eat sua. x. z. si nō sūt re cōiuncti h̄z **De. q̄ sic pbat magis p̄sumit multiplicatio legati i p̄sona diuersozū q̄ in p̄sona uni? ut. l. oēs. z. l. si is. j. d̄ ac. z. ob. z. l. qd ergo. s. si q̄s duos. s. ti. ii. z. qd no. in. l. h̄mōi. s. i. eo. ti. **Sed si q̄s relinq̄ret eidez p̄sone. x. in diuersis uolūtatibus p̄sumit multiplicatio legati: ut. l. qn̄q̄inta. s. d̄ p̄ba. ergo mltomagis h̄ faciat diuersitas p̄sonaruz **Ad **3. r̄ia r̄iu. q̄ aut q̄s relinq̄t plurib. sub eadē cōceptiōe n̄ v̄bozū: ut titio z. scio. lego. x. z. tūc intelligit d̄ bidē. x. ut. s. d̄ le. i. l. si q̄s testō. in pn. z. ita loquunt **3. r̄ia: aut sub diuersis cōceptiōib. ut titio. x. lego sempromio. x. lego tē bz locū qd n̄fa. **Sz p̄dicta so. ut cōtra p̄dicta. l. stipulatio ista. s. eū qui. ubi fuit sub diuersis cōceptiōib. **Sz r̄iu. z. p̄sidero v̄ba ei? q̄ p̄mittit seu legat. nā si ego stipulator iterogo te p̄mittis mihi. x. z. titio. x. **R̄ides p̄mitto. lz diuerso cōceptiōes sint i mea iterrogatōe: tū sub una cōceptiōe r̄ides p̄mitto. ita loquitur ibi. z. in. d. s. cū q̄s si p̄mitteret sub diuersis cōceptiōib. ut p̄mitto tibi. x. et p̄mitto titio. x. tūc q̄libet uocaret in sua. x. z. ita in. q. n̄fa z. ita ut intelligere. **De. istā materiaz qd satis mihi ut de mēte iuris. **Secōo dubitat qd si eadē res legat plurib. separati hoc acto: ut q̄libz h̄eat in solidū utrū sint re cōiuncti. adeo q̄ uno repudiāte alter h̄eat rē z. estimationē. uidef q̄ sic: ut hac. l. p̄trariū credo. z. tūc dicitur re z. iuncti qn̄ legat eadē res separatiz: ut h̄. z. sibi faciūt p̄tes p̄ concursuz: ut. s. e. l. cōiuncti. **Et ista duo regunt. **tex. ē in. l. idē nerati? in pn. s. de usufru. accresc. **Sz in qōne ista nō faciūt sibi p̄tes p̄ cōcursuz: ergo nō sūt re cōiuncti. ergo zc. **Præterea un? uocat ad rē: ali? ad estimationē: ut. l. si plurib. s. de le. i. ergo zc. **lz ergo p̄mū ad sit: qz separatim sūt res legata tū ultimū d̄ficiat: qz nō faciūt p̄tes p̄ concursū **Itē ecōtra si p̄mū d̄ficiat. lz ultimū ad sit nō erūt re cōiuncti. h̄ p̄z in. l. itē q̄ sabin. s. idē iuris. s. d̄ here. isti. nā lī instituti sine p̄tib. nō fuerūt uocati ad eandē rē ex exp̄ssa uolūrate d̄fici. v̄n z. ibi d̄ficiat p̄mū. **En̄ nō habent: ut re z. iuncti quātū ad ius accrescēdi: lz sm̄ ibi ad sit: qz faciūt sibi p̄tes p̄ cōcursuz. **Nec ē ob. qz ex ip̄a tacita uolū tate d̄fici uocant ad eandē portionē: qz h̄ nō sufficiat: ut. s. d̄ usufru. accresc. l. iii. z. ibi no. z. illa est rō ibi q̄re portio d̄ficiēs accrescit oibus: qz nullo mō sūt z. iuncti. **Quic qd gl. male dicit. **Tertio dubitat titiū instituo i dimidia. sempromiū in eadē dimidia instituo in q̄ titium institui**

a C. l. cu qd hoc sequitur pau. de cast. in l. si cui ser ui. §. i. cu. l. se. §. ti. ii. b C. iuncti vbi sunt Quia dicant pucti vbi. tui. p. bart. et alios in l. ti. tiu fundi. de here. insti. et i. l. i. §. is ita d. cad. tol. et in l. si ita qd herede. §. de here. insti. et oino p. doc. in l. meuo. i. prin. vbi bo nus text. de le. ii. et p. doc. to. in l. liber b. §. titius. el. i. de here. insti. p. bal. in l. si fortidia. nu. C. de le. et vide. j. i. v. iii. loco prin cipaliter. c C. ubi glo. sentit. Et ad decif. qua fa cit bar. h. fac glo. in p. de v. usufru. ac crec. in l. i. q. requit q. fit vna oratio et no plures.

vtru isti sint re coiuncti. Dubiu est vtru istud re latiuuz qua faciat simplicem relationem sicut facit i .l. iii. C. de neg. ge. et ibi no. et j. de iniur. l. dnm. et tunc no eent re coiuncti: q: no veniut instituti i eadem dimidia. An faciat ppria relatione et sut re coiuncti. Istud est veru in dubio: vt. l. triplici. i. fi. de v. sig. et l. iul. quoqz. in pn. de here. insti. Quarto dubitavi qd si vni legavi totu: alteri parte an illi sint re coiuncti in illa parte. Ad v. q: eade pars e duobus separati legata. Adver tatis q: istud e subtile. Totu et pars qru ad p. positu pot accipi trib' modis. vno mo totu vte et pars subiectiva seu pdicamentalis: vt genus et spes. Seco mo dicit totu integrale et pars inte gralis: vt fundus q est totu integrale diuidit in partes integrales. l. in v. usufructu et pprietate: et p pterea si qd eoru remoues no est plen' fundus. Tertio mo accipit p toto integrali et partibus quottitatis: in qbus vna remota nihilomin' in alijs ptibus cõsisteret fund': vt tot' fundus. ter tia quarta et. Aut ergo totu legat vni et ps alte ri. pmo mo vt genus et spes tuc no sunt re coiun cti: q: illa spes no cõtinet in legato generis cui generi p spem derogat: vt. l. v. x. §. felicissimo .s. e. et j. e. l. suis. in fi. cu filibus. Seco casu qn vni legat fundus alij v. usufructu. in v. usufructu v. denf re coiuncti et faciut sibi ptes per cõcursum vt. j. de v. usufr. le. l. si alij. et. §. de v. usufr. accret. l. i. de neratius. §. si. et l. si tibi. Tertio casu qn vni legat totus fundus. alij tertia vel qrt. tuc est re currendu ad distinctione q est in l. cu qd. C. de lega. Aut pmo totu postea parte. et tunc vt adu mere a pmo qd dedit scdo: et sic no erut re coiun cti. Aut pmo pte: scdo totu. et tuc in illa pte videtur re coiuncti et fiat diuisio: vt ibi no. et l. meuo in pn. §. ti. i. et h. nisi aliud appareat d mte testõ ris. et isti vltimi ro est euides. Sed videam' rõ ne inter pnu et sm casuz qre in scdo no derogat generi p spem sicut in pmo. Rn. totu vniuersale significat in qlibet sui parte: vt. l. si qd earu. §. inte reptu. §. e. et j. vñ cog. l. inter agnatos. vñ si a ge nere adimat qdam spes no vitiat legatu: q: ve rificat genus in alijs spibus remanentib' sec' in scdo casu: q: remota pte integrali no e fund': s; est nuda pprietas. et hac ronez tagit. l. in. d. l. si alij. j. de v. usufr. le. C. Sed p dicta op. et vt in toto vniuersali q si vni legat genus et alij spes sint re coiuncti et faciut partes cõcursum: vt. §. de le. i. l. si dno stichus. So. l. glo. ibi ponat plures so. vitas est q ibi no est legatu gen' et spes imo eade spes bis. na dno fuit legat' stichus suo le gata fuit optio sui. h. est ille seru' que eliget et sic spes eligenda. merito ergo si eligat stich' videtur re coiuncti. et ita ibi t; p. sic intelligit. j. d. ad op. le. l. si heres. Seco loco pncipalr est videtur de puctis vbi tm. et coiuncti vbi snt: si di co titio et scio lego fundu eqs portioib': vt h. et qd dico in h articulo. Idem intelligas in articulo cu: vt. d. l. triplici. idem si due psone ponant solu te in eade ofone: ut titio et scio lego fundu eqs portioib': ut. d. l. triplici. sec' si in diuersis ofo nib': ut dixi. §. in tertio dno. p. tamẽ dicit q qu in eade ofone ponunt solute sut oino disiun cti: ut refert. l. y. in l. i. §. ubi aut. C. de cad. tol. q est p casuz. d. l. triplici. Tertio mo sit vbalis coi iunctio p nome collectiuum: ut lego filijs fratris mei vel substituo h' des meos. oes eni q cõtine tur sub h noie filijs vel sub h noie heredes videtur vbi coiuncti: ut. l. interduz. in pn. §. de here. insti. et de vul. et pu. l. si pater filio. et. §. de le. i. l. q quartã. §. si. Idem in alijs noibus collectiuis

ut libertis meis cog. et filibus. l. fit ar. cõtra. §. d. le. ii. l. iulius. §. luti. Sed solu. j. i. tractatu iur ris accrescendi. et ista sut clara. Sed circa h in surgunt dubia. qd si copula cadat iter diuersas ofones utru inducat coiunctio vbalis: ut ecce titio lego fundu: et sempromio lego fundu eqs portioib': an isti sint vbi coiuncti. Et videtur q sic: q: inter eos cadit copula: et q inducit coiun ctione vbalis: ut h. et d. l. triplici. Ego ausus suz dicere p trariu q pmo pbo p casum q. mo. usu. amit. l. sicut. §. i. Seco pbo sic. certu est q due ofones solute no inducunt coiunctione vbalis: ut hac. l. in pn. et d. l. triplici. et insti. e. §. coiuncti. s; inter duas ofones solutas ponit punctus loco copule: ut no. in l. p. cia reru. j. ad. l. fal. in gl. ad de hanc. et l. iii. §. due ad carbo. in gl. super uer bo moliti. et. §. p. so. l. cu duobus. §. in coeunda in vlti. gl. illius. §. Sicut ergo tacita copula iter ofones no inducit coiunctione uerbalem. ergo nec expressa copula: q: expssio eoru q tacite isut nil operat cu tacite insit copula d necessitate ali as no esset bona gramatica qd facere no dem': ut. l. plautius. de aur. et ar. le. Itẽ hoc pbo no e uirtus copule q coiunctione uerbale inducit: s; unitas smonis testatoris. qd pz in eo q supra di xi de duob' solute positus in eade ofone. et p id qd dixi d noie collectiuo. na l; ibi nulla sit copu la: sunt tm coiuncti vbi pp unitate smonis. et e tex. C. de cad. tol. §. finat ex his. h. ita. Ado do ad ppositu qn sut due ofones l; ibi sit copu la: tm ibi est smonis duplicatis no unitas: ut. §. de vul. et pu. l. i. ergo no e coiunctio vbal. C. Ter tio induco gl. §. ti. i. l. meuo. in pno exẽplo. ubi gl. sentit q coiunctio posita inter ofones no in ducit coiunctione vbalis si qs ea bn intueat et si trãscursorie. Licet qdã hoc uolentes effugere di cat q illa est coiunctio gl. no testatoris qd no e de mte glosatoris. Quarto ad h induco di ctu dñi Ja. but. in qone qua disputauit de eo q legauit mercatorib' et artificibus artis lane. ubi dicit q qnqz copula cadit iter duas ofones pa riter pncipales. et tuc pprie no h; ut copule: nec requit cõcursum copulatozu: ut. l. i. d. his q no. i. fa. de testi. l. lege iuli. cuz filibus. Sed qn copu lat duas ofones accessorie et tuc est pprie copu la: ut. l. si heredi plures. de cõ. insti. et ita dico in pposito si dico titio lego fundu et sempromio le go fundu eqs portioib'. iste sunt due ofones pariter pncipales: et separat' est act' legadi uni ab actu legadi alteri. et io no sut coiuncti vbalis. S; si diceret dno colle d pisis et dno sempromio de florẽtia lego fundu eqs portioib'. tuc essent coiuncti vbi. tex. est in l. meuo. i. pn. §. ti. i. na ille due ofones piugunt accessorie. et un' est so lus act' legadi. na vbi lego semel fuit positu i ofone no plures. Si ergo uis agnoscere coiun ctos vbi semp inspicias unitate smonis utruz unus fuit act' legadi uel plures. et h dicit mul ta dubia: ut. j. uidebitis. Seco qro dixi q per noia collectiuã inducat coiunctio vbalis nuqd idẽ si p noia distributiuã: ut quisquis qlibet et si lia. Videtur q no: ut. C. de ipu. et ali. substi. l. vlti. ubi cõprehendunt ille dictioes qsqz qlibz et siles tm qlibet uocat ad uirilẽ: sed si essent coniuncti tuc uocarent in unã portione: ut. d. l. interduz de here. insti. p hoc facit glo. §. de le. i. l. q filia bus. §. i. Dic q hẽmus inspicere unitate smois ut iã dixi: ut si unus fuit actus legadi uel substi tuedi sunt vbi coiuncti. l; ibi sit appositu uer buz distributiuuz. Inde dico q in l. si. C. de im pu. et ali. substi. ibi sunt vbi coiuncti. Non. ob.

d C. coiuncti vbi text. est in l. meuo et ibi oel. §. ti. i. e. C. Munqd. idẽ not. q si dico relinq filijs titij ce tu p qlibz di cunt coiuncti vbi. et e tex. in. d. l. q filia bus. §. i. qd bene no. rvi ce bal. no. in .l. si duobus .s. h. de le. i. vbi aliter di cit. et l. y. et bal. in. l. h. C. de impube. et qd not. j. mo. in. d. l. q filibus. §. i. in pn. et l; di cant coiun cti vbi tm tamẽ cessat ius accresce di inter eos vt no. bar. j. c. l. v. ii. qro. nungd inter coiunctos v bis tantum.

§. si. et etiā tunc nō hz locū ius accrescendi: ut. l. i. ii. rñ/so. §. de usufru: accres. fm uerū intellectū. Aliud exēplū .§. q. mo. usufr. amit. l. ii. in pñ. Aut in re nō est oino oiunctio: ut lego fundū eqs portioibus p indiuiso: et qz partes tunc nō pñt ad oculuz ofidi: ut. l. meuius. §. duobus. §. ti. i. et hz locuz ius accrescēdi: ut hic. et in tota materia. Tertio quero nunqd inter cōiunctos re et hz bis. sit ius accrescēdi. Quidā qz sic. nā tenet subire on par tis deficientis: ut no. in. §. sināt a deficientis iaz dicto: s; illi q ueniunt p ius nō decrescēdi nō tenent subire tale onus. ergo restat qz cōiuncti re et uerbis ueniant per ius accrescēdi. Dico cōtrariū qz ueniūt p ius nō decrescēdi cū faciant sibi partes p cōcuruz: ut insti. e. §. si eadē res. et glo. in. l. i. §. si. de usufru. accres. et. §. dicit. Hoc etiā not. §. e. l. cōiuncti. hz ibi in tertio dicto gl. nō hñ dicat: ut ibi per By. Distingue ergo: ut. §. dicit in cōiunctis re tñ. Ad rōnez predictā rñde qz illud qd subit onus alia rōne pñgit: ut. j. dicit in. iiii. q. pncipali. Quero quarto nunqd inter oino disunctos sit ius accrescēdi. Rñ. aut loqris i ter legatarios. et constat qz nō: ut. §. d. usufru. accres. l. i. in pñ. et. §. ti. i. l. et pculo. cū similibus. Aut inter heredes: et tūc aut defunctus est puat aut miles. Primo casu ē locus iuri accres. ut. §. de here. insti. l. heredes. hz nō in partibus: ut. C. de cadu. tol. §. is ita. et. j. de suis et le. l. si ex pluribus. et. §. de here. insti. l. i. §. si ex fundo. Rō ne decedat qz p parte testatus et p parte intestat. Vel dic aliter rōnez: ut habes per Ly. in. d. §. is ita. circa pñ. Secdo casu qñ est miles q pōt decedere p parte testat et p parte in testatus. dic vt no. plene. C. de testa. mili. l. ii. per gl.

Quero qro an ius accrescēdi transeat in successore: em. et tūc dic. Aut qris in usufructu et nō trāsit in hñdē vniuer salē: qz per mortē extinguit usufru. nec i successorē singularē: qz usufructus accrescit psonē nō portioni: ut. l. inter duz. §. de usufru. accre. et. j. de exce. rei iudi. l. et an eandē. §. qz partē. Aut qris in pncipitate: et tūc aut in hereditate aut in legato. Si in hñditate: aut qris de successore vñ et trāsit ius accrescēdi: ut. C. de cadu. tol. §. is ita. et de suis et le. l. si ex pluribus. Aut de successore singulari: ut de emptore. et tūc cuz ille q uendit nihilominus remanz heres et apud eū est ius accrescēdi hz p. ar. j. de vul. et pu. sub. l. ex factu. §. iul. Istud dicitur p. de. videt tolli. §. d. acq. here. l. si totā. Unde titius ē dicere idē in hereditate qd in legato. Si vero qris de legato tūc indistincte trāsit ius accrescēdi in successorē vñem et singularē: qz accrescit portioni nō psonē: ut. j. de cōdi. et de. l. hec scriptura. §. si. de usufr. l. si titio. §. i. et. d. l. interdū de usufru. accre.

Secdo pncipaliter ē videndū qz cōiunctus pferat et cui. Quero pmo si sunt cōiuncti eadē cōiunctioe vtrū alter alteri pferat. Ad qz dico qz cōiuncti re tñ neuter alteri pferat siue enī vtriqz ē assignata eadē res: et nō est rō qz re inuicē pferant: siue vni sit assignata pars alteri tota et sit vterqz admittit ad ius accrescēdi: ut. l. meuius. §. ti. i. fm tertiā lec. qz cōiter tenet. Cōiuncti hō hz bis tñ pñt esse diuersimode. et iō inuicē pñt pferri. Dico enī qz cōiuncti p nomē collectiuū pferunt cōiunctis p copulatiuā: ut in hñ exēplo titi in dimidia: et fratris mei filij i alia dimidia heredes sint. Des enī isti sūt cōiuncti hz bis. tñ si vnus ex filiis fratris repudiat accrescit fratribus suis nō titio. Titius enī est min⁹ cōiunctus et quodāmō respectu filioz fratris separaf: ut. §. d. here. insti. l. interdū. in pñ. et qd ibi no. p hoc. §. d. usufru. accre. l. si qz titio. ad qd enī poneret lex illa in illo titulo vbi tractaf d iure accre. nisi: ut oñderet cōiunctos p nomē collectiuū vocari in vnā portio nē: et pferri aliis in iure accrescē. inter se. Preterea hz pñt ex. l. scire dēmus. j. de h. ob. vnde maior vnitas inducitur p nomē collectiuū qz si res copulatiue et simul noiaent sec⁹ si eēt noiate p nomē distributiū: qz tūc pñde cessat ac si eēt singulari noiate: ut. §. dicit. Cōiuncti hō re et hz bis ex eo qz re null⁹ alteri pferat: ut pñt ex pñctis ex eo qz hz bis possit induci ius pñctiois: ut in hñ exēplo. Titius et fratris mei filij heredes sūto. isti sunt cōiuncti re et hz bis.

et si deficit una portio accrescit alijs filiis atqz titio. ar. d. l. interdū cū similibus et rōnibus. §. allegatis. Huic opinioi accedat. j. de pñ. l. si duobus in pñ. et de cōiungē. cū eman. l. i. §. si qz ex nepo. ex mēte quozū iuriuz vñ pbari dicēta opinio Sed hñ pñctia videt. l. iulius. §. ti. i. ubi nomē collectiuū nō operaf plus qz spālis enumeratio. So. dicit. Ja. de are. qz p illa hzba quos testamēto m. i. i. i. i. et. vñ eos spāliter noiare. qd t3 L. C. d. impu. et ali. substi. l. si. Ista so. est hñ casuz. l. si pñ. §. de vul. et pu. ubi ista uerba quos mihi institui nō mutāt significatiōe nois collectiui. Dic ergo ad. §. iulius: ut ibi p glo. qz illud ex eo qz uenit alienari ex familiā. quā so. ibi t3 By. Itē hñ pñctia videt. j. de re. du. l. utriū in pñ. ubi pmo legauit et sic sub noie collectiuo. si tñ plures nascunt qlibet uocaf in uiri/le. So. ut ibi p By. qz ibi ē uerisimile si testator ples nascituros estimasset qz oib⁹ legassit. Secdo qro quō plures hñtes ius accrescēdi. si sūt diuersē cōditiōis inuicē pferant. Et constat cōiunctos pferri disunctis: ut. l. heredes. §. de here. insti. et. l. si liber hō. §. cū qz cū similibus. Itē constat cōiunctuz re et hz bis pferri cōiuncto hz bis tñ. Sz po ne qz ille cuius portio deficit hz vnū cōiunctū re tñ: aliū cōiunctū hz bis tñ. qz pferat. In hñ sunt opi. Quidā: ut Ro. dicunt cōiunctū re tñ pferri et ita legūt istā legē i hñ. p hñ facit qz pñcti re tātū ueniūt p ius nō decrescēdi. et sic euat dānum. cōiunct⁹ uerbis tñ uenit p ius accrescēdi. et sic qrit lucruz ergo t3. ut. C. de iure deli. l. si. §. licentia. de cōdic. l. si. cū si. Aliū ut hu. dicit. §. cōiunctū uerbis pferri. et sic legūt istā. l. et istā opi. seqtur p. de. Ad hñ adducit rōnes. Cōiunctio qz sit hz bis pcedit ex uolūtate testātis. cōiunctio realis inducitur ex unitate rei. ergo cōiunctio hz bis dz esse portio. ar. j. d. cōdi. et de. l. in cōditiōe. in pñ. Sz ista rō nō placz: qz etiā cōiunctio realis pcedit ex uolūtate testātis assignātis re separati utriqz. Preterea cōiuncti hz bis reputant unū corp⁹: ut. C. de cadu. tol. §. ubi aut. ergo debēt reputari magis cōiuncti. Sz certe nō uideo rōne quare unitas ex pte psonē operet plus qz unitas ex pte rei. Tertio pbat qz qz i uno grauaf i alio releuaf: ut. l. eū qz d iureiur. Sz cōiunctio hz bis accre scit cū onef et in hñ grauaf. ergo releuet in alio qz pferat. Sz certe uolūtate testātis tollit pñm. Quarto pbat: uolūtate defuncti dz interpretari: ut ualeat: hñ si pferat cōiunct⁹ hz bis ualeat on⁹ legato adiectū. si pferat cōiunctus re uitia tur ergo t3. ar. §. de his qz in testa. delē. l. pñm. §. i. re du bia. Sed rñ. qz pcedit ex tacita uolūtate defuncti qz re unū cuiqz totā assignauit. ar. C. de cad. tol. §. sed ne uarietatis. et ita dicit do. Ray. Tertia fuit opi. Jo. et Azo. quā §. tenui ponēdo casuz qz cōcurrant eqzliter. et hñ pbat ex ista. l. legēdo: ut. §. dicit. Itē p hoc est casuz. §. d. here. in sti. l. si ita qz heres. qz l. dicit oēs pñctas opi. p. de. aut ut. d. l. effugiat. dicit qz ibi oēs sunt cōiuncti hz bis et inter pñm i institutionē et scōam dz esse punct⁹ p copula. sed hñ est falsuz. Primo qz ibi sunt due ofones solute. ergo nō sunt cōiuncti hz bis: ut hac. l. et. §. dicit. Preterea si ibi pñmus eēt cōiunct⁹ hz bis esset etiā cōiunct⁹ re cū pmo assignauit totū: scōo totū per partes. et sic pñmus tanqz re et hz bis cōiunctus pferat qd est hñ illā. l. Tene ergo opi. Jo. et Azo. in hac. l. ut. §. dicit. et hoc tenet glo. et ultramō. Si qz tñ diceret pñctū hz bis tñ per nomē collectiuū pferri cōiunctio re tñ forte nō esset male dicit p rōnes positas. §. pñ. qñtio. Tertio qro utriū cōiunctus pferat substituto uel ecouerlo. Rñ. regula est qz substitut⁹ pferatur cōiunctio: ut. §. de bo. pos. fm ta. l. ii. §. si duo. et. C. de fideicō. auē. hñ amplius. et in auē. de here. et fal. §. sigs aut nō implēs. et. C. de ca. tol. §. in primo. et. §. p secūdo et no. de acq. here. l. qz patri. Hoc autē fallit si ex mēte testatoris apparet aliud tacite uel p cōiecturas: ut pbat. §. de uul. et pu. l. quidā testamēto ubi ex cōiecturata uoluntate defuncti qz erat cōiunctus pferat substituto. et illā. l. ad hoc no. do. d. d. Sed circa hoc moue tale dubiuz pone qz substitutio nō hz effectū uel ppter repudiatōez substituti uel ppter aliū casuz. utriū reuertet ad cōiunctū

Accrescit portio. portio accrescit portioni nō persone. p hñ vid qz no. dicit bal. in. l. i. C. qñ nō peten. par. duz querit an in successione. statutoz habeat locum ius accrescēdi in. xi. col. i. iiii. q. add. l. si totū. de acquir. here. et. l. si ex pluribus. de suis et legi.

C. hoc exēplo. si titius institutus ē i dimidia. et filij fratris i alia dimidia si vnus ex filijs fratris repudiat cui accrescit. et adde qd no. bal. in. l. i. in vii. q. C. qñ nō petē. par. bñfacit. l. si. cū ibi no. C. d. impube. et alijs substi.

Tertio qz ro. vide bal. in. l. i. in. x. q. C. qñ nō peten. par.

¶ Iure spali
li. not. qn qd
admittit de
iure spali. et
vide etiā qd
no. bal. in l.
bac edictali:
S. oi in fi. de
secu. nap. an
si plures sint
filii pmi ma
trimonii q
possint reuo
care relictuz
factū a patre
secūde vxori
et aliq ex eis
repudiat an
ceteris accre
scat. et hic ad
de. bal. m. l. i.
i. v. q. C. qn
no pe. par. et
facit ad. q. si
cū patre di
spensatū est
vt possit fi
lius spurius.
legare an in
ter eos sit lo
cus iuri ac
crefcendi. d
quo p bal. in
l. i. §. vbi aut
d. ca. tol. et vi
de vnū qd di
cit bal. in l.
seniū. in vlti
mis vbi. C.
qui testa. fa.
pos.
¶ Multis
casib. no. ca
sus in qbus
post acqstā
portionē est
locus iuri ac
crefcendi ad
de. bal. i. au.
fi quas in fi.
de fa. san. ec.
et in l. i. qn n̄
pe. par. i. xi.
q. in v. sed h
dubitat. Et
not. qd qtiē
portio defie
nō ipso iure
sed ope exce
ptionis nun
q̄ hz locum
ius accrefcē
di vt. l. si duo
patroni. i. pn
ci. et ibi gl. et
bar. q. dixit
h esse mira
bile. §. de iu
re iur. adde
qd no. bar. i.
l. si mibi et
titio d. v. ob.
aliū casū po
nit ro. in l. a
pud iul. §. v.
trū. j. ad tre
bel.

uel ad eum a quo relictuz est legatum in testamento: uel ad venientes ab intestato in hereditate. Et videtur quod non veniat ad coiuuctū. Nam testator: sua voluntate potest tollere ius accrescedi. ar. de cōdi. et de l. in cōditione. et est casus s̄m vnā lec. s̄. de usufr. l. dñs. §. i. sed in tollēdo eadē volūtas est in substitutiōe inuultū sicut i ea q̄ est vtilis ergo et ar. §. de le. i. l. plane. in pn. et de adi. le. l. et si trāfferat. Econtra q: ita demū videtur voluisse cessare ius accrescedi iter coiuuctos si substitutio valeret. arg. s̄. eo. l. si iure. Lerte dubi passus ē apud me. tū dico sic. Aut eadē psona est substitut⁹ et coiuuct⁹. et tūc si substitutio est nulla vt repu diat ex substitutiōe: et tūc pōt hēre ex iure accrescedi: vt p bar. de iniur. testa. l. pe. ii. rñso. et de hoc ē tex. s̄. d. acq. he re. l. nec is. §. heres. et l. si qd h̄s. in pn. in scōa gl. et in q̄li bet p. Dy. Aut sūt diuersi: q: alius est coiuuct⁹ alius sub stitut⁹: et tūc aut substitutio deficit ex cā ad h̄ d̄tinata: vt rē ad cāz intestati d̄ducatur: aut quocūqz alio mō. p̄mo ca su nō reuertit ad ius accrescedi. sed pot⁹ deuenit ad ve niētes ab intestato: vt. s̄. de iniur. tes. l. pe. scōo rñso. et s̄. de lib. et posthu. l. si posthum⁹. §. nā cū duob⁹. Si substi tutio deficit alio mō: tūc reuertit ad coiuuctū. casus ē in .d. l. qdaz testamēto. d̄ vul. et pu. si bñ inspicial d̄ bo. pos. s̄z tab. l. ii. §. si duo. Rōnes p̄dictoz sunt iste in p̄mo qn coiuuctū substituit voluit ius ei⁹ augere nō minuere. et iō hz vtrūqz ne ope diminutionē id qd fuit apposituz ad augmētuz. In scōo casu voluit ius accrescedi d̄dicere: ita demū si substitutio haberet effectū. S̄z eo casu quo rūpi tur ex cā destinata ad rē ad cāz intestati deductā cessat ius accrescedi ne operet̄ effectū eius ad quē dicit⁹ mod⁹ re pudīdī induct⁹ ē. Sed qn rūpif alio mō redit ad coiuuctuz. et ista sunt vtilia et notāda. ¶ Quarto q̄rif nungd̄ iunct⁹ p̄ferat ei a quo relictū est legatū. Rñ. coiuuctū p̄ ferri: vt. d. §. in p̄mo. et §. p. scōo. et §. vbi autē. Fallit i ca sibus quos collige ex his que dicā. j. in pri. q. ¶ Tertio p̄ncipatr querit qn hēat locū ius accrescedi. Circa h̄ sūt q̄truo: vidēda. p̄mo circa psonā eius cui⁹ portio deficit ne sit de casib⁹ in qbus facit p̄ez q nō admittit ad p̄em cū cessaret ius accrescedi. qd̄ dic vt. s̄. de le. i. l. bmoī. §. si tinio. p. Dy. e. ti. l. plane. §. si coiuucti. h̄ ego ibi alif dixeri qd̄ omitto cā breuitatis. de h̄. C. de cad. tol. §. in p̄mo. et ibi p glo. et Ly. Scōo circa legatū ip̄m ē cōsiderādū vtz sit relictū ob cām reiterabilē vel nō. nā si relictū sit pluri bus ob cām alimētōz q̄ causa ē reiterabilis: vt. l. alimēta .§. basilice. j. d̄ ali. et ci. le. et no. per Ly. C. d̄ le. i. cū q̄stio. i fi. tunc nō est loc⁹ iuri accrescedi: vt. s̄. d̄ usufr. l. dñs. §. i. et ibi no. et l. pe. §. i. j. ad. l. fal. Tertio ē cōsiderādū circa psonā eius q vult p ius accrescedi partē deficierē vtz ip se admittat ad partē suā de iure cōi an d̄ iure spali. Nam si d̄ iure spali nō hz locū ius accrescedi: vt. j. d̄ cōdi. et de l. mulieri. et ibi not. Lerte in h̄ semp dubitau nec cōcedo simplr verū eē. vñ si dico aut qd̄ admittit de iure spali p̄ volūtatē testōis: et nō hz locū ius accrescedi: vt. d. l. mu lieri. aut admittit de iure spali s̄m volūtatē testōis. tunc aut ille a quo petif legatū succedit p̄ volūtatē testōis iure pmittente. puta p̄ ta. et tunc etiā cessat ius accrescedi vt. j. de le. p̄stā. l. iiii. sed si coiuucti. et l. filiu. §. si legata. e ti. Aut ille a quo petif succedit s̄m volūtatē defuncti: et tūc est loc⁹ iuri accrescedi h̄z legatari⁹ petat d̄ iure spali: vt. d. l. filiu. §. si. Ibi enī petif legatū ab eo q hz portio nē hereditatis ex dispositiōe defuncti. et ita ibi sentit dy. h̄z glo. ibi aliter dicat in solutione cōtrarij. et idē dicerē in minore in integrū restituito ad legatū. Nam credo h̄re ius accrescedi h̄z veniat de iure spali: vt. j. d̄ col. bo. l. i. §. i. qd̄ etiā p̄ euidenti rōne. nā portio accrescit portioni etiā si sit penes ex̄neuz p̄ter defuncti volūtatē: vt. s̄. dixi mul tomagis qn est apud aliū ex volūtatē defuncti. Ad̄ dice rez in his q petūt vigore edicti si qd̄ omīssa cā testī. Nam credo eos habere ius accrescedi cūz perinde teneant ac si adijissent ex testō: vt. l. i. in pn. si qd̄ omīssa. cau. tes. q: h̄z succedat cōtra defuncti volūtatē: tūc hoc facit iure pmittente. p hoc ad. l. fal. l. i. §. lex fal. vbi in voluntate defun

cti cōseruata de iure spali habet locuz oēs leges testamē tarie. ¶ S̄z cōtra p̄dicta possit qd̄ dicere illi q succedūt p̄ stab. veniunt de iure spali cōtra ius cōe: vt. j. de Sta. l. qd̄ vulgo. Itē cōtra voluntatē defuncti iure pmittēte tū inter eos ē ius accrescedi: vt. j. de Sta. l. si duob⁹. in pn. et de cōiungē. cū eman. l. i. §. si qd̄ ex nepotibus: ergo p̄ dicta nō sunt p̄a. So. dico p̄dicta vera inter legatarios. h̄z inter heredes qualitercūqz succedant est locus iuri ac crescedi: vt in cōtrarijs ne qd̄ p parte hēat heredē p par te nō. Fateo: tū q si quidā succederent de iure cōi et s̄m voluntatē defuncti. quidā cōtra. q illi q succedunt s̄z vo luntatē eēt portioes in iure accrescedi: et vltimo d̄veni retur ad euz q succedit cōtra volūtatē defuncti. h̄z colligi tur. j. de bo. pos. l. si cū p̄ono. in pn. in vltimo ex̄plo glof. Itēz p̄dicta p̄a in iure accrescedi h̄z ius nō decrescēdi in distincte h̄z locū. h̄z qd̄ veniat de iure spali: vt colligit ex gl. in. d. l. iiii. §. si coiuucti. et l. filiu. §. si. de le. p̄stan. distin gue ergo plene. aut q̄ris de iure nō decrescēdi. aut de iu re accrescedi: et tūc aut inter heredes: aut inter legatari os. Et per h̄ determinatur q̄stio: statuta sūt per italiā q si lie femine nō succedant p̄ri: modo pone q quidā decef sit relictis duob⁹ filijs a duabus filiab⁹. vnus ex filijs re pudiauit vel alr est exclusus. cui accrescit portio sua. Qui daz doc. q disputauit simlē questionē dixit q ille frat q adiuuit in eo qd̄ hz vltra iurē cōputatis sorozib⁹ h̄z iu re spali ex forma statuti. et ideo p ea pte nō hz ius accre scendi h̄z ueniet ad sorozes. ar. d. l. mulieri. et l. iiii. §. si cō iuncti. de l. p̄stan. Itaz d̄terminationē puto falsaz. nam cū portio deficiens accrescit portioi nō persone: ut dictū est: ergo ille sorozes q nullā portionē h̄nt nō p̄nt habere ius accrescedi. ¶ Intererea in h̄ d̄itaribus succedētes de iure spali cōtra ius cōe h̄nt ius accrescedi: ut modo di xi. Concludo ergo q ad solū fratres p̄tinebit. ¶ Quarto est cōsiderādū utrū portio coiuucti d̄ficiat postq̄ fu it acqstā ante: q: si d̄ficiat postq̄ fuit acqstā regula ē q d̄ficiat ius accrescedi: ut. s̄. que ad mo. ser. amit. l. aquā .§. si. et d̄ usufr. acce. l. i. §. pe. Fallit in multis casibus quos plene dic. p̄mo in usufru. ut. d. l. i. §. pe. Scōo i alii gnatione libertoz: ut. j. de assig. l. i. utrū in pn. et ibi no. Tertio. C. si ab impi. li. fo. l. i. li. x. Quarto qn deficit ex postfacto p in integrū restitutionē: q: tūc accrescit volē ti: ut. s̄. de acq. here. l. si minor. Quinto qn ius accrescē di h̄z unionē in substitutiōe pupillari: ut. s̄. d̄ acq. here. l. g patri. d̄ quo dicā. j. pri. q. circa finē. Ad̄ ob ad p̄dicta .§. si qd̄ aut nō implēs in auē. de here. et fal. qd̄ r̄ide: ut no. in. d. l. i. §. pe. de usufru. acce. ¶ Quarto p̄ncipaliter q̄rif qualiter et ad qd̄ h̄z locū ius accrescedi. Itud q̄li ter d̄z intelligi q̄truo: modis. P̄mo q̄lter. i. utrū inui tris uel uolentib⁹. Ad̄ qd̄ sic dic. Aut q̄ris de iure nō de crescedi: et tūc inuitis: q: nō pōt scindere legatū: ut. s̄. ti. l. i. li. et l. se. Aut d̄ iure accrescedi: et tūc aut inf legatarios: aut inter heredes. P̄mo casu accrescit uolentib⁹ bus t̄m: ut. C. de cad. tol. §. ubi aut. aut inf h̄des: et tūc aut adiuuit qd̄ post portionē defectā: pura repudiatione coheredis: et accrescit portio inuito. s̄. de acq. hered. l. si duo. aut p̄mo adiuuit et postea portio d̄ficiat. et tūc aut por tio d̄fecta erat ei destinata exp̄ssa volūtatē testatoris. pu ta p substitutū: et tūc accrescit inuito: ut. s̄. d̄ acq. here. l. si quis heres. et l. si tu ex parte. Aut nō erat exp̄ssa desti nata: et tūc aut deficit per restitutionē in integrū et acce scit uolētī: t̄m: ut. l. si minor. s̄. de acq. here. et ti. Et hoc modo d̄z intelligi. C. de cad. tol. l. i. §. is ita ubi videt dicere q accrescit heredis inuitis. ¶ Scōo dubitat qualiter. i. utruz cūz onere uel sine. Ad̄ hoc dicas aut q̄ris de iure accrescedi aut de iure nō decrescendi. p̄mo casu aut ac crescit portio p nō scripta: aut caduca uel quasi. Si p̄o nō scripta: et tūc aut ē p nō scripta delicto eius q nō pōt capere et accrescit cum onere: ut. j. de his q̄ p nō scrip. l. si. Aut est p non scripta alio modo: et tūc aut in legato et accrescit sine onere. vt. l. i. §. in p̄mo. C. d̄ cad. tol. Aut

in hereditate et est opi. vt no. in. l. que conditio. j. de condi. et de. et per l. y. plene. C. d. cad. tol. s. is ita. Tu tñ dicas sic in hereditate: aut est on^o impositu^m simplr et accrescat eu onere: vt. d. s. is ita. Aut noiatiz: et tñc aut noiatiz ab oibus et accrescat cu onere: vt. l. q. conditio. ii. rñso. j. de condi. et de. et l. ciuitatibus. s. luti. s. ti. ii. Aut noiatiz ab vno et accrescat sine onere: vt. l. celsus. s. fi. et l. fi. de le. ii. rñne inter hereditate et legatus ponit l. y. i. d. s. is ita. Rñne inter noiatim et simplr collige ex. l. i. s. in substitutioe ad. l. fal. licet l. y. aliter dicat in. d. s. is ita. Seco casu qñ accrescat portio caduca vel qñ. et tunc cu onere: vt. C. d. cad. tol. s. p. scdo. et s. in nouissimo. habita distinctioe qñ ibi ponit in tex. in. s. s. vt manifestes. et s. sequentib⁹. Si no querit de iure no decrecedi: tñc aut pcedit ex coiunctioe reali tñc et accrescit sine onere: vt. C. d. cad. tol. s. fin aut ad deficientis. et in. l. separatiz. de condi. et de. Aut pcedit ex coiunctioe re et hñbis tñc: et tñc glo. C. de cad. tol. s. fin aut ad deficientis. dicit cu onere. De. dicit qñ sine onere. na cuz veniat per ins no decrecedi est eade ro qñ est i coiuncto re tñc: vt refert l. y. in. s. vbi aut. C. de cad. tol. Ja. de are. tenet glo. qñ credo veru. na pp coiunctionez hñbalez videt onus adiectu vni repeteret in psona alteri si ad euz totu legatu perueniat. ar. j. de fun. instr. l. se. ie. s. gaio. Nec ob. huic dicto. s. ti. i. l. fi. s. seio. qñ ibi conditio adiecta adhibebat psona: vel dic vt ibi. Tertio dubitat qliter. i. vtru accrescat p virili an p portioib⁹ hereditarijs vel legatis. Rñ. p portioib⁹ hereditarijs vel legatis: vt. s. ti. i. l. meuiio. in pn. et de here. isti. l. liber. ho. s. cu quis. Quarto vtru accrescat taliter qñ portio accrescet petat eade actione qua pma an alia. Rñ. eade actione qñ pma: vt. s. de usufr. l. si titio. s. i. et de usufr. accre. l. interdu. et de execu. rei iudi. l. et an eandem. C. cu si parte Quinto vtru ius accrescedi trahat ad bona ipuberis cui qñ erat coiunct⁹ vt no. Ad qñ sine argumtis sic dico aut qñ hñ ius accrescedi ex eo qñ coiunct⁹ tñc: et tñc no trahit ad bona ipuberis: qñ sunt diuerse hñditates: et in diuersis hñditatib⁹ no hñ locu ius accrescedi: vt. s. q. mo. usufr. amit. l. si sub conditioe. Aut ius accrescedi est vnitu cu substitutioe pupillari. puta qñ idē est coheres et substitur: et tñc ius accrescedi trahit etiā ad bña ipuberis: vt. l. qñ pñ. de acq. here. et qñ ibi loquat s iure accrescedi p3 ex tex. Itē p3 ex rōne. ibi eni loquitur s hñde substituti ad que no trāsiret spes pupillaris substitutiois: vt. s. d. vul. substiti. l. qñ hēbat. et l. qñ liberis. s. hēc hñba. sed ius accrescedi di bñ transit ad hñdes: vt. s. dictu est. Restat ergo qñ be res ibi admittat iure accrescedi. tñ qñ illō ius accrescedi fuit vnitū cu substitutioe pupillari trahit ad ea duo. s. qñ habeat locu post aditā hñditate: et qñ trahat ad bona imuberis. et hñc veru alijs substitutis deficientib⁹: qñ alias ipñ substituti pferunt: vt ibi notat. nñc ergo vides intel lectu hui⁹ singularis et notabil casus. l. qñ patri. ¶ Quinto pncipalr querit de iure accrescedi ex coiunctioe legali. et pmo videam vtru inter coiunctos coiunctioe legali in acqñsitione ex testamēto habeat locu ius accrescedi. Ad qñ sic dico. Aut loqñris in usufructu: et hñ locu ius accrescedi vt. l. i. s. i. s. de usufr. accre. rō qñ ipñ serui psona inspi cū: ut ibi p3 in tex. l. qñ dā de rōne multū dubitēt. Aut loqñris in ppprietate: et tñc aut in hñditate et hñ locu ius accrescedi: ut. s. de acq. here. l. si suus cōis ab extero. rōne qñ deccedat p parte testat⁹ et p parte intestat⁹: aut in legatis. et tunc aut legatu in psona unius ex dñis est ab ini tio p no scriptu et accrescat alteri: qñ ei ut legatu q cape pōt. ut. l. uerū. s. si seruo. s. p socio. de acq. here. l. si suus cōis. hoc uerū nisi esset p no scriptu ex delicto unius ex dñis ascribetis seruo cōi: ut. j. de fal. l. filius. s. seqñs. aut legatu deficit ex postfacto p repudiationē uel alio mō: et tñc no est loc⁹ iuri accrescedi: ut. l. et pulo. s. ti. i. Et idē diceres in plurib⁹ hñditibus unius legatarij. sunt eni coi iuncti pñctioe legali cu ex psoa uni⁹ puenit ad plures. un i diceres qñ in. l. legatari⁹. s. de le. i. si unus ex hñdit⁹ lega tarij parte suā repudiat aliū no accrescit. hñ tenet De. l. j.

quidā s. ¶ Secūdo querit de iure accrescedi ex coiunctio ne legali in acqñsitionibus ab intestato. pone ergo que daz decessisse relictis filiis pluribus. Itē relictis plurib⁹ nepotibus ex altero filio pmo tuo. unus ex istis repudiat. qliter inter eos est ius accrescedi. Rñ. isti oēs sunt coiuncti coiunctioe legali ex eo qñ simul uocant. Itē nepotes sūt inter se coiuncti alia rōne. s. qñ una rōne uocant i locu patris eorū. aut ergo repudiat unus ex nepotib⁹ et accrescit fratri suo tñc: qñ est duplici iure coiunct⁹: qñ simul uocantur: et qñ eade rōne. Aut repudiat un⁹ ex filijs. et tunc oēs uocant tā alij filii qñ nepotes: qñ oēs sunt eqñlitr coiuncti. s. ea coiunctioe: qñ simul uocant. et hñ pbat. j. de pñra. l. si duobus. in pn. et de coiungē. cuz emā. li. l. i. s. si qñ ex nepotibus. hñc autē fallit in casu ubi unus ex fratrib⁹ i portione deficiente alijs pferat: ut. j. d. col. bo. l. ii. s. si duo fratres. et rō ibi p3 in tex. ¶ Tertio quero iur⁹ hñ. pone qñ pñ decessit relictis duobus filiis ex una uxore. duob⁹ ex alia si unus repudiat. utru in iure accrescedi pferat frater utrinq3 coiunct⁹: an oēs pariter admittant. Et uide tur qñ frater utrinq3 coiunct⁹ pferat: qñ duplici iure coiunctus ergo et. ut. s. dixi. facit ad hoc. C. d. legi. here. au. cessante. et au. post fratres. et huic dicto ut accedere dy. s. de vul. et pu. in. l. coheredi. s. qñ discretas. in. q. quā ibi posuit. alij habēt dictā qñonez in. l. i. az hoc iure. et. ti. Ego dico qñ oēs pariter admittant. na coiunctio legalis de qñ loquit no cōtingit ex eo qñ plus et pluribus mōis sunt sanguinei et sibi inuicē successores: sed ptingit ex eo qñ simul uocant. uel eade rōne uocant. hoc p3 ex. d. l. i. s. si quis ex nepotibus. j. de coiungē. cuz emā. na ibi constat patrē plus coniunctu filio: qñ in pmo gradu qñ fratrē fratri: qñ in secūdo gradu. et tamē ibi pferat frater patri i iure accrescedi: qñ eade rōne uocant: at isti filii l3 ex diuersis mōis oēs simul uocant et oēs eade rōne. s. qñ filii l3 ex diuersis mōis. ergo neuter alteri pferat et si dicere rō nes inspiciant oēs qñones occurrētes circa istos successores in materia iuris accrescedi poterūt decidi. Non ob. au. cessante: qñ ibi loquitur in successioe quā quis sibi uē dicat in bonis fratris mortui: qñ tunc pferat plurib⁹ con iunctis. sed hñ tractat de iure accrescedi in bonis pñis qñ adhuc no fuerunt quesita fratri. et iō oēs pariter uocant et p hoc facit. j. ad treb. l. fi. Nec ob. qñ dicit Dy. qñ illud dictu repobaf per doc. inter quos est do. Ray. in tracta tu suo substitutionū in materia reciproce. uel si uis sustinere Dy. potes dicere qñ qñtio Dy. loquat in substitutio ne pupillari ubi succedit pupillo in cuius successioe frater utrinq3 coiunctus est plus coiunct⁹. S3 si loqueret in substitutioe vulgaris per quā succedit patri male diceret ut p3 ex pdictis. ¶ Quarto qñ vtru accrescat ipso iure an sit opus noua agnitione. Rñ. ut no. j. de bo. pos. l. s. cu pñono. in pn. et. C. qñ no pe. par. l. i. ¶ Quinto qñ utz accrescat cu onere uel sine. Rñ. qñ cu onere: ut. s. ti. i. l. si titio et meuiio. s. iul. et hñ apparet ex eo qñ s. dixi coiunctos coiunctioe legali hñ p coiunctis hñbis. ¶ Sexto pncipalr qñ nungd in dispositioib⁹ inter uiuos sit loc⁹ iuri accrescedi. hñc uerū sic. aut qñris de iure accrescedi qñ pcedit ex coiunctioe hoīs. aut de eo qñ pcedit ex coiunctioe legis. pmo casu distingue aut in usufructu et hñ locu ius accrescedi: ut. s. de usufr. accre. l. i. s. fi. aut in ppprietate uel alio iure. et tunc aut in indiuiduis hñ locu ius accrescedi: ut. l. pñuz. s. cōia pñ. qñ intellige: ut ibi notat. uel potius ius no decrecedi. Aut in indiuiduis. et tñc aut loqñmur in dispositioe pncipis: aut inferioris a pnci pe. pmo casu habet locu ius accrescedi: ut. C. si impe. li. so. li. x. l. i. secūdo casu aut interest cōcedentis qñ hñat lo cuz ius accrescedi. et habet locuz: ut. s. de pñen. emp. l. fundus ille. et qñ ibi no. et j. de hñ. ob. l. si mihi et titio. in pn. aut pcedentis no interest. et no hñ locuz ius accrescedi: ut. d. l. si mihi et titio. j. de hñ. ob. et l. si duo pñoni. in pn. s. de iureiur. fallit in assignatione libertorū: qñ l3 non sit legatu uel fideicomissuz: ut. l. assignare. j. de assi. libe. tamē habz locu ius accrescedi: ut. l. utruz. et. ti. Et ista in

a Cuius accrescedi. ad de tex. no. in l. plane. s. si coiuncti. s. d le. i. et qñ ibi barto.
 b Cuius vni rñ. l3 vtru id qñ obuēnit p ius accrescedi dicat obuēnire ex iudicio defū eti vel legis. et an pbitit alienare par tē suā possit alienare par tē obuēnitē iure accrescedi. vid. l. si te stamto. et ibi doc. de vul. et pu. l. si titio et meuiio. s. fi. s. ti. i.
 c Quāto pncipaliter qñri tur. vide i. l. i. in. v. col. in ii. q. qñ non peten. par. d Cuius dice rē. et vid qñ no. bal. in. l. bac edictali. s. oēs in fi. C. de secun. nup. et inter pñctos cōiū ctione lega li hñ locu ius no decrecedi. l. hac edictali. s. io il. l. d. et ibi bal. in. l. iii. q. d se cun. nup.
 e Hoc tenz pet. et sequit jmo. et bal. et pau. de ca. f Qualiter iter eos. no. et vide qñ scri pñ i simili in. l. i. C. qñ no petē. par. p bart. et vide bal. ibi i. vi. et vii. q. p an ge. et jmo. i l. fundū. alias in. l. pinde. s. interduz. de stipu. seruo. g Utrinq3 pñct⁹ et vi de bar. et do cto. l. i. l. luti. in vlti. q. de vul. et pu.
 h Quarto qñ vtru be redita accre scat ipso iu re et vid tex. l. d. l. i. s. bis itaq. de ca du. tol.
 i Sexto pncipaliter vtru in dis positioe iter uiuos sit loc⁹ iuri accrescedi. vide bal. in. l. i. in. xi. et xii. q. qñ no

viii

pete. par. z i .l. i. s. ubi at de cad. tol. C Possz q ri vtz in do natiõe .cau sa mor. beat locu ius ac crescendi ad de plene bal. in. l. i. s. qñ nō pete. par. z bar. in. l. si mibi z titio. de sb. ob. C Nec oia. z nō est alibi fm bal. ibi. C Omia. n tim. vi. de per bar. in. l. tur pia. s. fin. de leg. i. C Redi. p ta. s. ti. tio. ex i strumtis. an instrumenta pbent sinez plebanatus. vide p doc. in. l. optimā. de sben. et cōmit. stipu. C Titius l s. sem. pronie extendit. C de ro. i. l. sig. filii. s. fi. de acq. here. et bal. z mod. in. l. si. C. de here. insti. p bal. in. l. volūtas. C. de fideic. z ro. i. consi. incip. oipotentis dei zē. circa ppositū con sulita. de tri bus dubita ri contingat C An porzi gif. an pbi bitio facta si lio extenda tur ad nepo tes. add bar to. in. l. filiu fa. s. diui. de le. ii. qd autē si pbibita est res alienari alias voluit venire in fa miliā. dic q illi de fami lia vsqz ad quartā gene rationē seu gradū tantū nō sunt pbi diti. d. aut. d. resti. fideic. s. nos. z ibi doc. q no.

ducunt in ar. ad qñem quādo duob' cōcedit feuduz vel emphyteosis. vtruz inter eos sit ius accrescendi. De quo p Lp. in. l. i. C. quādo nō pe. par. per Dy. j. de vsuf. le. l. codicil. in pn. z per eūdē Dy. in. l. si mibi z titio. j. d. sb. ob. z ibi dixi. z in Spe. de loca. s. nunc aliqua. h. lrv iii. z. v. se. Secūdo casu qñ querit de iure accrescēdi z ex cōiunctione legali. puta qñ ex persona vnus puenit ad plures: puta si suus pluriū stipulat aut cōiunctio ab in itio est valida in psona oīuz dñorū: sed in psona vnus ef ficitur inualida p repudiationē: aut alio modo ex post facto: z tuc cessat ius accrescēdi. ar. s. ti. l. z pculo: qñ si fit in vltimis volūtatibus. multomagis in p'ctib'. Si vō ab initio est inualida: z sic quodāmodo p nō scripta. tūc aut i persona vni' ex dñis ex cui' psona dicit inualida po test esse saltez valida per viā retētionis: qñ pmissit vel do nauit nō pcedendo ad traditionē: z tunc nō habet locū ius accrescendi: vt. l. pinde. s. si seruus cōis. j. de sti. ser. aut non pōt esse valida per viāz retentōis: puta qñ extra neus pmissit vel qñ ipse dominus pcessit ad traditionē z tunc habet locū ius accrescendi: vt. j. de stip. ser. l. i. s. si cōis seruus: z s. de aut. tu. l. si seruus cōis cuz similibus sic intelligo. l. per seruum. s. i. de acquiren. re. domi. f. qñ ibi dominus pcessit ad traditionē: z acquiritur aliis so ciis tantum: z hoc credo verum. licet glo. in. l. verum. s. seruo. s. p socio: z. d. l. pinde. s. i. distinguat vtrū ex cau sa liberalitatis vel non quod nil est. C Sed iuxta predic ta quero quid si concurrat coniunctio legis z hominis: puta qñ seruus stipulatur titio z seruo dominis suis. stipu latio non valet in persona vnus an habeat locuz ius ac crescendi inspecta coniunctione legali vel non habeat i specta coniunctione hominis. Et certe habet locum. ca sus est. j. de stipu. ser. l. item si cōis seruus. secundo rñso. C Vltimo posset queri' quid in donatione causa mov tis. vtrum in ea habeat locum ius accrescendi. Et videt qñ sit idem quod in aliis contractibus: qñ accedit contra ctui magis qñ legato: vt no. in. l. ii. in prin. de do. pre. in d rium. j. de dona. cā. mo. l. omnibus: z. l. marcellus. s. i. z .l. illud generaliter. p hoc qñ casus nō est inter enumera tos in quibus est differentia inter donatiōes causa mov tis z legata: vt insti. de dona. s. pmo super verbo fere. p hoc quod dictum est de assignat. libertorum que nō est legatū vel fideicommissum. tamē est locus iuri accrescēdi. hoc est verum. casus est. C. de cad. tol. s. hec omnia'. vbi dicit qñ dicta in illa cōstitutione locum hēant etiam i do na. causa mortis. sed in dicta cōstitutione pncipalr dictū erat d iure accrescendi. ergo pz qñ hz locū in do. cā. mo.

Ominatum. De hoc in. l. i. s. de lib. z posthu. z. l. nominati. de cōdi. z de. z in. l. turpia. s. ff. de leg. i.

Mediis Verba generalia accessorie ap posita ad suū pncipale restrin gunf. h. d. z est satis notabilis casus.

Ex his. De hoc habetis in pluribus legibus iō non inhisto. Ex. s. sequenti.

AN aliud sit legare mēfaz z aliud legare tabernam.

Pater C Op. de. l. cum pater. s. mense. s. ti. i. vbi ille q legat mēfā vř legare debita z oia alia. So. aliud est legare mēfaz seu tabulā: vt dñ in vlgari. istud est nom negociationū: z iō sicut legato ca ledario cedūt noia debito: vř. l. q filius. s. e. ita erit si le getur mensa seu tabula. secus si legetur. taberna que est nomen loci. ideo nō cedunt noia vt h. idē hūistis decla ratū p iuriscō. in. l. taberne. j. d. fun. istr.

Ex. s. sequenti.

AN infra emptionū pbent sinez plebanatus.

Titio Dēs isti cas' q sequit vsqz ad finē sūt pul chri casus. Ex vsu testatoris magis qñ ex i stris' emptiōis volūtas eius ppendit. h. d. C Not. ex. l. ista. fm glo. qñ infra emptiōis nō pbant sinez plebanat'. de quo dic p Lp. in. l. cū aliq. C. de iure deli. z ex de cen si. c. cū olim. z de pba. c. cū cām. z de offi. dele. c. cū in iu

re. z ibi de hoc plene per Anno. Item nota qñ reus edit actori ad intentionem iuuandam: vt dixi. s. e. l. qui con cubinam. s. cum ita.

Balneas Ex aditu iudicaf an balnee ut hor tus cedant domui. h. d.

Ex. s. sequenti.

CSi maior natus dñz hñ domū pncipaliorē an ēt oia ap pēdicia domus habere debeat. z an habēs domuz inter duas parrochias de qua parrochia sit iudicandus.

Qui domū. Idem dicit quod pcedēs z est bonus casus aduerte. C Quo ro i. s. balneas. an oia ista requirant: vt balnea cedāto mu. Rñ. non ē necesse: vt pbat in isto. s. qui domū pu to autē qñ solus aditus sufficiat: vt. l. quod condaue. j. d. dam. infec. z faciunt isti. s. ad qñem de facto fm gl. fov mo duas qñes. vnaz fm Ja. de raf. C Cōsuetudo ē qñ maior natus hēat domū pncipaliorē per hunc. s. habebit oia appendētia domus quātenus testator: in vsu habuit ita dicit Ja. de raf. vide. l. fi. in pn. s. de ser. vt. predi. Itē facit ad aliaz qñem. domus est posita in duabus parro chiis. Certe cedat illi per quā habet aditus: vt in. s. bal neas. z. s. qui domuz. z. s. e. l. si cui edes. z. l. quod cōcla ue. j. de dam. infec. sed si haberet aditus per vtrāqz parro chiam cedet illi parrochie per quam habet aditū mag is frequentatum: vt. l. legatis. s. si vnus. z. l. pediculis. s. argento. j. de aur. z ar. le. C Vltimo vide glo. que in cipit. s. si partem. Iste due vltime. ll. sunt contrarie. ideo dic ad. l. fi. s. de s. ru. predi. qñ ibi nō erat hortus domui i iunctus nec ad vsu domus depuratus: vt ibi not. Ad .l. fi. partis. dic qñ ex vsu destinatoris psumitur volun tas: vt hic. z. j. de vsuf. le. l. dānas. z hoc in his que de pendent ex voluntate vnus: vt legatum quod ex volun tate testatoris dependet. sed in his que dependent ex voluntate duorum: vt in emptione z in venditione non seruatur dicta psumpta voluntas: sed dispositio iuris cōis que est in singulis partibus fundi seruitus debea tur z cuiuslibet partis alienationem cōsequitur: vt. l. via. s. quecunqz. e. ti. ita dicit Dold. z bene.

I mibi. In legato generali non continetur instrumēta. h. d.

I s verbis Nota qñ dicit cū istrumē to: qñ intelligitur. s. dom'. non debito: nec pecunia numerata: quod vltimum intellige: vt. l. si chous. j. e.

Titius Audum pceptum testoris nō ualet. hoc dicit habuistis. s. co. l. pater. s. iul.

Ex. s. sequenti.

AN pibitio facta hñ di trabaf ad heredē heredis.

Sempronie. Si fertur absolutoria i una causa nō obstat exceptio rei iudicate in alia agenti. hoc dicit habuisti in. l. aurelius. s. fi. s. libe. le. In prin. huius. l. dicitur qñ heredis hñ pōt alienare: qñ nuduz pceptuz est. Ex isto tex. dicit doct. qñ pibitio facta heredi ne alienet extendit' ad heredē heredis si esset facta cuz causa legitima ita qñ non eēt nu dum pceptuz: vt hac. l. a cōtrario sensu. In cōtrarium facit in aut. de resti. fideicō. s. ii. Breuiter Ja. de are. di cit debemus aduerte hñ pibitionis: aut eniz dicit testator noīando heredē pibeo te ne alienes: z tūc nō porzigitur ad heredē heredis: aut pibuit idiffinitē: ut pibeo heredes ne alienet: z tunc porzigitur ad omnes successores: ut hac. l. in pn. z. j. e. l. si plures: z in aut. dñe sti. fideicō. s. ii. C Sed quid si pibuit per hoc nomen filij: ut uolo ne filij mei alienēt. an porzigit' ad nepotes Certe non: ut in aut. de resti. fideicom. s. ii. z Lp. no. in. l. uoluntas. C. de fideicom. z Jaco. de bel. in aut. dñe sti. fideicō. in ultima questione.

Ex. s. sequenti.

CAppellatione fratris z continetur soroz primi grad' z ulterioz etiam p saluandis testibus a prietate.

Quaestio. no appellan tur. Et p b facit optime gl. not. i. l. fi. s. quoties. in y. ano. ibi s. h. v. ia fit sup accideo de publi. ex q infert bal. in. l. maximu vitiu de lib. pter. z in. l. ii C. de succes. edi. q appel latioe patri nō venit pa trui magn? facit qd no. in. l. cui eoz s. affinitatio de postula. An autē ap pellatioe fra trū mōialiū veniāt moni ales. dic q nō. l. Ray. de foil. dire. rit q sic. fm bal. in. l. cuz in multis. d sta. ho. z i. l. q. cūq. C. de sui. fugi. vi. de bal. in. l. tres fratres h alle. p bar. vni tñ not. dicebat Cy. z bal. in. l. cū multe. C. de dona. an nu. q in dubio i dispositione pia preferū moniales ex clusis fratri bus tāqz di. ctus loc? fit magis pius qd no. adde qd dixit bal. in ti. d feud. march. i. c. i. vbi dicit q h dicitio fra tres z postea addidit d p. sobrinis. er. go pprie lo. quēdo si no. mē fratri p ferat sine ad ditioe nō p pcedit cō. sobrinos. et iō si statutū dicit q frat excludat so. rōē nō itel. ligif q frat cōsobrin? ex. cludat so. rōē cōsobrinā imo videtur casus omni? a statuto. et fuit qstio fa. tis intricata in qua p par te ista ego p solui. l. 3. aliū z forte male z ibi ē not. tex. fm cū q sobriū ibi vocant pa. truelles. naz

Quaestio. Appellatione fratru cō tinet sorores. allegat gl. l. tres fratres. s. de pac. **Quero** de qbus fra tribus intelligat. Breuiter intelligo de frīb? pri mis trīb. s. cōsanguineis vel veterinis q sunt i se cūdo gradu: vt. l. iuriscōsul? s. scōo gradu. j. d. gradibus. als enī nō appellan? pprie frēs nisi cū aliqua adiectione: vt frater patruel vel siles: vt. l. iuriscō. s. quarto gradu. Sed p in. c. adam in decretis. vbi filia fratris appellat soror: z sic appellatio fratris porrigit ad aliū q ad filiu q est in scōo gradu. Rūdeo causa euitāde Frieta tis posset fieri illa talis interpretatio vñ si eēt te stes q sic deponerēt possent excusari dicendo d vterioz q est frater vel soror: vt. d. c. adam. ali as frater z soror proprie dicunt qui sunt in pmo gradu: vt. s. dixi.

Collegio. Ad qōnez factā in tex. gl. rūdet z dicit q nō: vt ha bes in ea quā vide videt dicere p casuz. l. fundo in pn. j. de fun. instr. vbi dicēdo vti optim? ma ximusqz est vt fuit dictuz hic veniunt etiā instru mēta. Rūdeo si glo. vellet intelligere de oibus predictis male diceret: qz cōtra casuz illius. l. s. si gl. voluit se referre ad senū z ad paleas z alia que sunt supra nominata que non sunt in instru mento. z tunc bene dicit.

Ex parte. Banc. l. habuisti de vbo ad vbu: in. l. pa ter filiu. in fi. s. eo. Verba institutiois di recta ad aliuz nō ad eum qui instituitur habent vim fideicommissi. hoc dicit. z dixi in. l. pater filiu. s. fi. s. e. dic vt ibi.

S qui Appellatione familie p tinent etiā qui a testato re nō sūt noiati. h. d. Ad pncipiuz op. q nō oēs de familia admittant: vt. l. peto. s. fratre s. ti. i. fo. intellige q hic erant oēs equales i gra du alias secus. **Op. q noiati preferant:** vt. l. cuz ita. s. fi. s. ti. i. Sol. ibi fuerunt noiati in ipso fideicomisso quo iubet a testatore rez deuenire ad familiā. h nō licet fuisse noiati in primo le gato: tamē cū dixit peto ne exeat de noie meo. p hoc videt relinquere familie cū neminē noiavit vñ oēs d familia simul admittent. **Itē op. q nō oēs admittant equaliter:** vt. l. vñ ex familia. s. fi. duos. z ibi no. s. ti. i. z. l. cuz quidā. i. fi. e. ti. Rū. hanc legē que dicit oēs vocari. intellige. s. fi nulla negligētia pōt iputari. als secus: vt. l. vria Ex. l. sequenti.

Clausula pcedens an sit maioris efficacie ad sequētia q sequis ad dterminationē pcedētū. z de vbo quāta z d significatiōe vbi sūma.

Uisquis Verbū quāta z ver bū sūma referunt ēt ad corpora. h. d. idē pbaf. in. l. i. s. p mā lec. C. de act. z ob. **Op. q h scriptura ad cor pora nō porrigit:** vt. l. talis scriptura. in fi. s. de leg. i. Glo. sol. h notabilr q h apposuit istā scri pturaz in pn. z postea legauit. ibi ecōtra ita dic glo. z bñ. z pbaf per finē huius. l. dicit enī volū tatē defuncti suffragari. vñ glo. q incipit. s. in fu turo. vide z nota ex ea q pcedēs clausula ē ma ior efficacie ad dterminationē sequētiū q sequis ad dterminationē pcedētū. p hoc facit qd no. in. l. filiu. j. qñ di. le. ce. l. istud notabile in se fit veruz. potissime in casu hui? l. vbi clausula fuit plata per vbu de futuro. trī quo ad vriu ista so lu. nō placet: qz in. l. talis scriptura in fi. dicit q illa vba respiciūt pterita legata z futura. quare dic q ibi est vsus vocabulo pecunie. h vocabu

lo sūme. vel aliter ibi tractat de legato restringē do. h de legato ampliādo. iō appellatiōe pecu nie seu sūme cōtinent oia: vt. l. nā qd. s. fin. cū. l. se. j. ad treb. **Ultio no. significatiōe vbi quā ta. de quo ēt tex. in. l. i. fm p mā lec. C. d act. z ob. No. etiā hic significatiōe vbi sūma.**

Titius Appellatiōe heredi tatis nō cōtinet lega ta z fideicommissa. h. d. qd no. z sepe d fac to occurrit. **Op. de. l. cū iuruz. C. d fideicō. ue ritas ē q hic rogauit hereditatē seu partē suam h dicitatis:** sed in vris rogauit uel simplr uel ulr quicqd z z. sic in h fideicō. adhibet illa distin ctiō q adhibet in legato: ut h. z glo. innuit. teti gi in. l. liberto. s. filiu. j. ti. i. z. l. p. s. quidē. s. e. dicit in. l. marcellus. s. quidā. j. ad trebel.

Ex. l. sequenti. **Positiōes quo iure fuerūt introducte:** ibi. Al terius. Et an sufficiat iudicē appellatiōis dice re bene uel male appellatum.

Fidius Ista est difficilis. l. in tex. Appellatiōe reli quozū nō cōtinet pecunia iā exacta uel que usi bus piffamilias est deposita. h. d. **Diuidit in qnqz pres pmo ponunt vba testi. scōo ponunt vba libelli z legatarij z qñtis ē secuta snia. tertio ponunt vba ei? q succūbit z appellauit. qrtō po nunt vba impatoris iudicantis. qnto format no ua qd z eius dtermination. scōa ibi legatari? pre ferebat. f. tia ibi ex diuerso. qnta ibi impator. qn ta ibi a patre legatarij. In tex. ibi reliquarū z z. dic. i. rōnem positā q reliqua erāt restituta tam sua q colonozū. **Op. z sic petebat pecuniā iam exactā s. z. ista. l. h. aliquas gl. que legūt hūc tex. diuersis mōis. Quero p declaratiōe illa vba in scōa parte posita ibi itē corū quoz rōnez z z. utrū sint vba libelli uel testi. Quidaz q sunt vba testi. alij q sunt vba libelli. si uis ponere qz sint vba libelli z tex. pcedit magis clare. uel dic qz sunt vba testi relata i libello. **Scōo qro di cū hic in condito. alias in credito. quero apud quem. Quidam dicunt cōditio apud antiochū alij apud ipsum patrez testatorum. z ista nō ha bet dubiū: sed p mā tener glo. super vbo in cre dito. alias in cōdito. el. ii. No. ergo quod est in cōdito seu deposito apud tutores. usib? pupil li nō continet appellatiōe reliquozum. **Itē dicitur in v. ex diuerso. reliqua nō peti quid est dicere hoc. Quidam dicunt reliqua non possūt peti. multominus ista que non sunt reliqua qd nō placet: quare lege: ut dicit gl. nō petis reliq: qz tibi nō d dices. sed petis ea q nō sunt reliq: ut pecuniā iam exactaz uel repositaz in horeo ad usum patris. **Alterius quidā dicunt p istaz l. q positiones fuerunt introducte p iura sfo:ū ut in. v. pone. qd nō placet: qz hic impator nō i terrogauit de facto sed magis de iure: ut h iud. des. Interrogationes autem que fiunt ante lit. conte. bene fuerunt introducte per titulum de interrogatozū actiōibus. sed interrogationes que fiunt post lit. contē. non fuerunt de isto iure de hoc per Cy. in. l. ii. s. sed qz. C. de iura. calū. z per Jo. an. in. c. i. extra de confes. **Alterius habes q iudex potest hic supplere partis defe ctum de iure z de facto. hoc examinaui in. l. iiii. s. hoc autem de damno infecto. **Ultimo in ducitur ista. l. q sufficit iudicem in sententia ap pellatiōis dicere bene iudicatum uel male de quo no. plene in. l. eos. C. d appel. z dixi in. l. cū apud sempronium. j. iudi. sol.**************

istō ē hz cōez vsuz loqndi maxie tuscō rū. q v? ma xie attendit in iure psue tudiaro. Et ad p dicit vi de bal. in. l. il lā. C. de col la. z dicit Jo. an. in rub. d succel. ab. im tes. in specu. q nomie fra tris venit fra ter patruelis in statuto. et nomine pa tris venit a uous. Idem dicit bal. in l. scim? i. pn. C. d inof. te sta. s. ang. in l. i. s. de iof. tes. z vriu. qualiter aut sumas cōian guinitas et qd d cōi vsu loqndi in h vide bar. i. l. cū qdā. s. q dicit d acq. here. Et ad bar. h adde bal. i. l. vxor. tua. C. q ac. cusa. z qz ibi dixi. Qui ēt dicant ger mani. Vide bal. in. l. lege C. de leg. h red. z cū bar to. hic trāsit Imol. in. l. fi dotali. s. so. matri. z bal. in. l. iubem?. s. fin. C. ad treb. z an ap pellatiōe fra tris veniat vterin? fra ter. vid ang. in conf. xvi. pau. de ca. i pñ. cccxxvi ADDE an appellatiōe fratris veni at frater v. terinus. ro. cōfi. cccxxi.

est vidēdū in specie. sed q̄ circa legata ānua oc-
currūt multa dubia. ideo posita est hic rubrica
de annuis legatis.

Um in singulos.

Querit glo. vbi legatum debetur ⁊
per consequens videamus vbi pos-
sit solui. Dicit glo. in tribus locis ⁊
in eisdem potest solui quod examina. s. de iud.
.l. quod legatur. ⁊ per glo. ⁊ Ep. C. vbi de fidei
cō. agi oportet. l. i. ⁊. s. de le. l. cū res in tex.

A singulos.

Si mora par-
ticularis aufert
comodum totius tēporis obligatio sta-
tim ad totale interesse cōmittitur. hoc dicit.
Cōp. q̄ non cōmittatur statim stipulatio ad
totale interesse imo ad particulare: vt. l. stipula-
tiones non diuiduntur. §. plane. j. d. verbo. ob.
Sol. dic ideo q̄ mora particularis aufert q̄ mo-
dum totius temporis. alias secus quod exami-
na: vt dixi plene in repetitione .l. stipulationes
non diuiduntur. j. de verbo. ob. in. q. v. ⁊ facit. l.
si in lege. §. colonus. s. lo.

Ex. l. sequenti.

Citatus licet nō cōparuerit tamē in secunda
dilatione debet habere tantam dilationē q̄tam
in p̄ma. Stante statuto q̄ reus personaliter ci-
tatus habeat dilationem. x. dierum ⁊ si nō cōpa-
ruerit etiā bis citetur licet d̄ dilatione nō loqua-
tur. Et si cōmittit alicui ⁊ quātitas distribuēda
equaliter vel unequaliter qualiter intelligatur. ⁊
si p̄mitto tibi solucere in terminis quos tūc d̄
clarabit non p̄t in vno d̄clarare ⁊ si p̄mitto da-
re. x. in tribus terminis intelligit in tribus annis.

I legatus.

Legatus annua
bima trima die d̄
prestari p̄ annuas p̄stationes eq̄les nisi
alia mēs testatoris appareat. h. d. ⁊ ē multū no-
tabilis. l. ⁊ singularis ⁊ per hāc. l. dicit glo. q̄ ex-
ponunt oēs. ll. q̄ dicunt ānua bima trima die. ⁊
est no. hec. l. ad multa. dicit statutus q̄ reus in p̄-
sona citatus h̄eat dilationē. x. dierum ⁊ si nō cōpa-
ruerit tūc etiā bis citet ⁊ nō repetit de dilatione
Lerte per istuz tex. videt dicēdū q̄ oēs dilatio-
nes sunt equales. C. s. d̄ no. ar. q̄ si cōmittit
alicui q̄ certā q̄ritatē distribuatur inter plures eq̄-
liter vel unequaliter intelligitur arbitrio boni
iuri. C. Tertio no. q̄ si p̄mitto tibi i illis termi-
nis quos tūc d̄clarabit d̄ intelligit q̄ i uno
termino nō d̄claret. C. Quarto no. q̄ si p̄mit-
to tibi. x. dare in tribus terminis nec dico q̄bus.
Lerte isti tres termini debent intelligi in tribus
annis: ut hac. l. in fi. Ex. §. sequenti.

C. Usura an possit poni in ultis uolūtātibus.

Si cui certa.

Usura etiā in ultri-
ma uolūtate n̄ p̄t
legitimū modū excedere. h. d. de hoc dixi in. l. ii.
.j. de his q̄ pene noīe. ⁊ ibi allegaui istuz tex. ho-
die autē de iure cāonico putarē q̄ nullo modo
possit imponi usura in ultimis uolūtātibus: q̄
quicqd̄ est ultra modū p̄babile est usura sed in
pena. dic ut dixi in. l. ii. j. de his q̄ pene noīe.

Ex. l. sequenti

C. In p̄stationib⁹ ānua an sufficiat una p̄scrip.

In singulos.

Legatum
ānuuz pro
p̄mo anno ē purū. p̄ sequētibus est cōdi-
tionale. h. d. C. Opp. de. l. post duos. C. de ad-
uoc. diuer. iudi. Sol. illa concordat. C. Op. j. q̄n
di. le. ce. l. nec semel. circa p̄in. ⁊. l. si cum p̄finiti-
one. ⁊. l. firmio. §. fi. Glo. soluit tribus modis.

f C. Intelligi-
tur arbitrio
facit qd̄ no.
bar. in. l. cū
filius. §. p̄
de le. ii.

g C. Debet in-
telligi. facit
qd̄ no. bar. i.
.l. cū q̄ calē-
dis. de v. ob.
li. in p̄riū fa-
cit. d. l. cū q̄
calēdis ⁊ p̄
bar. ibi tenz
ro. §. vt scri-
psi ibi p̄ euz
verior ē sen-
tentia bar.

h C. Si cus.
certa. d̄ isto
tex. v̄d̄ bar.
in. l. cū sti. d̄
v̄b. ob. ⁊ v̄d̄
bal. in. l. cū
allegas. C. d̄
v̄sur. in pen-
col. ⁊ in. l. i.
C. de his q̄
pe. no. in. x.
col. p̄ ro. i. l.
stipulatō ista
s̄. alteri. de
v̄bo. ob.

Idem te-
stator. solue-
re possessor.
possessor te-
nes soluere
collectas tri-
buta ⁊ simi-
lia. vide simi-
le in. l. i. d̄ an-
no. ⁊ trib. li.
.x. quā intel-
lige si omēs
fruct⁹ habz
possessor vt
ibi etiaz per
baro.

Qui hoz-
tos ⁊ gl. ibi
alleg. p̄ sin-
ro. no. c. vii.
ADDE q̄
idem cōsul-
uit consilio.
cxxx.

Expēsa.
studij. si legā-
tur expēse
studij debet
id qd̄ soluit
p̄ matricula
⁊ an debeas
p̄tū librorū
dic vt p̄ bar-
to. in. l. q̄bus
dieb⁹. §. i. de
cōdi. ⁊ de.
Alexander.

De annu-
is legatis.
rubrica.

I lega-
tū qd̄ si
dixi le-
go tibi. x. q̄
volo p̄stari
p̄mo sc̄do ⁊
tertio anno
an intelligat
annuū lega-
tū multipli-
catū. v̄d̄ pe.
⁊ ang. in. l. q̄
hoc āno. ad
fi. de v̄b. ob.
⁊ no. melius
q̄ alibi qua-
liter intelli-
gat ānua bi-
ma die. ⁊ no.
ta. Jmol. l. i.
si q̄s legata
d̄ cōdi. ⁊ de.
C. No. arg.
facit ad not.
p̄ bal. in. l. i.
in. xviii. col.
de fac. s̄. ec.

hic ista scriptura p̄t esse abigua: ⁊ p̄t p̄mo itel-
ligi q̄ totum sit vna pars ⁊ erit futurū. Alio mo-
do: vt sint due partes: vt dicamus conditum. s.
de p̄senti erit. i. existet ⁊ h̄ est intellectus hui⁹
.l. p̄pter verba que sunt hic translata sint ⁊ tran-
stulerint. alias inspiciamus tempus futurum:
vt dixi. C. Ultimo no. istam. l. ad q̄onem vtrum
cedula manu testatoris scripta faciat fides dicit
enim mē: anis manu mea scriptis. de quo dice-
mus in. l. si ita. de cōdi. ⁊ de.

Idem quesit. In legato gene-
rali veniunt ea q̄
in instrumentis continentur. h. d.

Pater Falsa demonstratio non vitiat
legatum. hoc dicit.

Alumno. Si legatarius quod sibi d̄
bet emi ab herede emat: ac-
tionem habet ad p̄cium. hoc dicit. simile ha-
buitis q̄ p̄t agi ad p̄cium: vt. l. patronus. in
p̄in. ⁊. l. titia seio. in p̄in. s̄. ti. i.

Ex. §. sequenti.

Collecta ⁊ tributum spectat ad legatariuz ⁊
legatos expensis studij venit expēsa matricule.

Idez testator. Si legat res em-
pta p̄cium rei
debet solui ab herede non a legatario. hoc dicit
C. Op. de. l. quero. j. ti. ii. vbi heres talia non p̄-
stat. Glo. soluit quandoq̄ soluitur aliquid p̄-
re habenda: ⁊ tūc re legata a legatario nō repe-
tatur: vt h̄. quandoq̄ re habita soluitur aliquid
p̄pter aliud: vt collecta tributa ⁊ similia. ⁊ tūc
debet ea soluere possessor: vt. l. contraria. vide
glo. que incipit sed contra. j. ti. li. l. quero. ⁊ istā
glo. perpetuo tene menti. By. determinat istaz
q̄onem duobus modis p̄mo id quod hic eo
habito p̄stat legatarius est verum nisi impen-
se equiualet fructibus: vt no. s̄. e. l. qui cōcu-
binam. §. qui hortos. secundo debet hoc in-
telligere quando legatur res: vt puta lego talez
rem vel lego usufructum vel redditus talis fun-
di. sed si legaretur ipsum incertum: vt q̄ condu-
xit a cōi perusij certas possessiones ⁊ legauit tibi
ipsam conductionem tūc esset secus. vt intelli-
gatur legatum quicquid potest esse luci seu q̄
quid per conductorem solui debet. arg. eius qd̄
no. in. l. si p̄or. s̄. fo. ma. ⁊. s̄. ti. i. l. meui. §. arec.
Non. ob. dicitur. §. qui hortos. in. l. qui concubi-
nam. s̄. eo. q̄ ibi illud p̄pter alia verba exp̄ressa
in legando: secus si simpliciter talem conductō-
nem legasset: vt. s̄. dixi. Facit q̄ si aliquis legat
alicui expensas studij q̄ ei d̄betur id quod sol-
uitur p̄ introitu matricule.

Pater. Legata ab exhereda-
ti substituto nō valēt
etiam si ad eum bona defuncti peruēni-
ant per mediam personam. hoc dicit. C. No. q̄
dicit non principaliter: sed per successiones ⁊c.

C. Op. q̄ substitutus exheredati possit grauari
vt. l. in rōne. §. fi. j. ad. l. fal. Solu. ibi potest gra-
uari si substitutus est heres defuncti: vt ibi alias
secus: vt hic. ⁊ plene no. in. l. pe. C. de lega. ⁊ di-
xi in. l. qui fundum. §. qui filios. j. ad. l. falci. dic
vt ibi dixi.

Si filius. Quod operatur p̄positum
i p̄posito operatur opposi-
tum in opposito. hoc dicit. materiam huius. §.
habuistis in. l. filium in p̄n. de le. p̄stan.

De annuis legatis. Rica.

Dicitur est supra de legatis in genere. nunc